

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
Кафедра філології

Реєстраційний № _____

Магістерська робота

**ВЖИВАННЯ МОВ НАЦІОНАЛЬНИМИ МЕНШИНИ (УГОРСЬКОЇ,
НІМЕЦЬКОЇ, РУМУНСЬКОЇ) НА ОФІЦІЙНИХ ВЕБ-САЙТАХ
ЗМІШАНИХ ЕТНІЧНИХ ПОСЕЛЕНЬ НА ЗАКАРПАТТІ.**

ЛЕЛКЕШ ЛАУРА ЧАБІВНА

Студентка II-го курсу

Освітня програма: 035 «Філологія» 035.071 Мова і література угорська

Ступінь вищої освіти: магістр

Тема затверджена Вченою радою ЗУІ

Протокол № 103 / 23 листопада 2022 року

Науковий керівник:

Кормочі Золтан Золтанович

доктор філософії, доцент

Завідувач кафедру:

Берегсасі Аніко Ференцівна

доктор габлітований, професор

Робота захищена на оцінку _____, «___» _____ 2023 року

Протокол № _____ / 2023

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Кафедра філології

Магістерська робота

**ВЖИВАННЯ МОВ НАЦІОНАЛЬНИМИ МЕНШИНИ (УГОРСЬКОЇ,
НІМЕЦЬКОЇ, РУМУНСЬКОЇ) НА ОФІЦІЙНИХ ВЕБ-САЙТАХ
ЗМІШАНИХ ЕТНІЧНИХ ПОСЕЛЕНЬ НА ЗАКАРПАТТІ.**

Ступінь вищої освіти: магістр

Виконала: студентка II-го курсу

Лелкеш Лаура Чабівна

Освітня програма: 035 «Філологія» 035.071 Мова і література угорська

Науковий керівник: **Кормочі Золтан Золтанович**

доктор філософії, доцент

Рецензент: **Дудич Катерина Іванівна**

доктор філософії, доцент

Берегове
2023

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Filológia Tanszék

A KISEBBSÉGI NYELVHASZNÁLAT MEGJELENÉSI MÓDJAI A KÁRPÁTALJAI VEGYES ETNIKUMÚ TELEPÜLÉSEK (MAGYAR, NÉMET, ROMÁN) HIVATALOS INTERNETES OLDALAIN

Magiszteri dolgozat

Képzési szint: Mesterképzés

Készítette: Lelkes Laura

II. évfolyamos hallgató

Képzési program: 035 «Filológia» 035.071 Magyar nyelv és irodalom

Témavezető: Dr. Karmacsi Zoltán

PhD, docens

Recenzens: Dr. Dudics Katalin

PhD, docens

ЗМІСТ

I. ВСТУП	6
1.1. Предмет і мета роботи	6
1.2. Графік роботи	8
II. ДОСЛІДЖЕННЯ МОВНОГО ЛАНДШАФТУ	10
2.1. Про використання мови Інтернету	11
2.2. Зі спільноти Facebook	15
III. МОВНА ПОЛІТИКА	18
3.1. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» Закон про мову	20
3.2. Децентралізація	22
IV. ПУНКТИВ ДОСЛІДЖЕННЯ	24
4.1. Інтернет-сторінки угорською мовою	24
4.2. Інтернет-сторінки німецькою мовою	26
4.3. Інтернет-сторінки румунською мовою	27
V. ПРЕЗЕНТАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ	29
5.1. Угорські Інтернет-сайти	29
5.2. Інтернет-сторінки німецькою мовою	100
5.3. Інтернет-сторінки румунською мовою	109
VI. Висновки	121
Використана література	125
РЕЗЮМЕ	131

TARTALOM

I. BEVEZETÉS.....	6
1.1. A munka tárgya és célja.....	7
1.2. A munka ütemezése.....	8
II. NYELVI TÁJKÉP-KUTATÁSOK	10
2.1. Az internetes nyelvhasználatról.....	11
2.2. A Facebook-közösségi oldalról	15
III. NYELVPOLITIKA.....	18
3.1. Ukrajna törvénye „az ukrán mint államnyelv működésének biztosításáról” című nyelvtörvény	20
3.2. Decentralizáció	22
IV. A VIZSGÁLT KUTATÓPONTOK	24
4.1. Magyar nyelvű internetes oldalak.....	24
4.2. Német nyelvű internetes oldalak.....	26
4.3. Román nyelvű internetes oldalak.....	27
V. AZ EREDMÉNYEK BEMUTATÁSA.....	29
5.1. Magyar internetes oldalak.....	29
5.2. Német nyelvű internetes oldalak.....	100
5.3. Román nyelvű internetes oldalak.....	109
VI. ÖSSZEFOGLALÁS.....	121
FELHASZNÁLT IRODALOM	125
REZUME	131

I. BEVEZETÉS

A hétköznapi élet minden fontosabb színtere erős identitások mentén szerveződik, így a mindennapi tapasztalatban központi figyelmet kap az etnicitás (Brubaker 2011). Az etnicitás részévé válhat a nyelvi tájkép, ugyanis a köztereken lévő feliratok és kiírások az adott helység etnikai hierarchiáját mutatják be. Nemcsak a nyilvános teret érintő nyelvi tájkép által mutatható ki egy nyelv presztízse, viszont ez is jó indikátorává válhat. A szimbolikus tér foglалása tehát iránymutatója lehet az etnikumok presztízsvilágának is (Hires László 2015: 160-161).

A jelek tanulmányozása iránti érdeklődés hosszú időre nyúlik vissza, viszont a nyelvi tájkép önmagában való vizsgálata viszonylag újkeletűnek számít, azonban az idő előrehaladtával egyre inkább önálló tudományterületté fejlődik (Szoatak 2013: 516; Laihonen 2012: 28; Bartha–Laihonen–Szabó 2013: 13).

Kárpátalján komoly hagyományai vannak a nyilvános tér többnyelvűségének. A régió közterületei már a huszadik század elején is a többnyelvűség jellemezte (Csernicskó 2013, 2019). Mára, azokon a településeken, - ahol a szóbeli nyelv választás magyar dominanciát mutat - magyar domináns vizuális nyelvhasználattal találkozhatunk, a kétnyelvű településeken pedig kétnyelvű vizuális nyelvhasználattal (Beregszászi 2005, Hires László 2015, Karmacsai 2014). Kárpátalján a közéleti színterek közül az egyházi nyelvhasználatnak volt a legmagasabb aránya a magyar nyelv használatát illetően (lásd pl. Csernicskó szerk. 2013).

A nyelvi tájképet a nyelvpolitika tükröződésének, egyfajta nyilvános kifejeződésének tartják (Shohamy 2006: 112; Spolsky 2004: 5). Dal Negro (2009: 206) szerint „*a nyelvi tájkép azonnal láthatóvá teszi a nyelvpolitikát*”. Ez elsősorban annak a következménye, hogy a nyelvi tájképben megjelenő nyelvek szimbolikus funkcióval bírnak (Csernicskó 2019: 7)

A nyelvi tájkép koncepcióját leggyakrabban olyan térségek elemzésekor használják, ahol különböző nyelvi-kulturális háttérű közösségek élnek együtt (Bartha–Laihonen–Szabó 2013: 15). Kárpátalja tehát azért is kiváló kutatópont, mivel népességének alapvető jellemzője az etnikai sokszínűség.

1.1. A munka tárgya és célja

Diplomamunkámban a kisebbségi nyelvhasználat megjelenési módjait vizsgálom a kárpátaljai vegyes etnikumú települések (magyar, német, román) hivatalos internetes oldalain.

Diplomamunkám célja elsősorban az, hogy felkutassam az online térben található kárpátaljai magyar, német és román kisebbségi hivatalos oldalakat, ezek után pedig felderítsem azt, hogy mely nyelvek vannak jelen a felkutatott oldalakon, s melyek dominálnak a különböző tartalmak, közérdekű információk közreadása során. Továbbá arra is választ szeretnék, hogy a többségi nyelveken beszélők toleránsak-e a kisebbségi nyelvhasználókkal szemben. Mivel a vizsgálat helyszíne a Facebook közösségi oldal, ezért arra is kíváncsi vagyok, milyen nyelvű kommentek érkeznek az egyes kisebbségi nyelvű hivatalos oldalakon közzétett posztokra, illetve milyen nyelvű válaszokat kapnak a hozzászólók. A Facebook-oldalak vizsgálatánál kitérek a profil vizuális megjelenésére, tehát arra, hogy milyen képekkel illusztrálják a kiírásokat, ugyanis ha egy táblán a betűkön kívül más jelzések is vannak (például zászlók, arcképek, termékábrázolások stb.), azokat is érdemes bevonni az elemzésbe (Bartha-Laihonen-Szabó 2013: 16).

A kutatás módszere a szisztematikus megfigyelés az online térben, mely azt jelenti, hogy a felkeresett internetes oldalakat napi szinten megfigyelem, vagyis, hogy milyen nyelvű cikkek, kommentek jellenek meg, s milyen mértékben. Az adatokat Microsoft Word táblázatokban, illetve képernyőképek által rögzítettem, majd pedig elemeztem.

A várható kutatási eredmények által közelebb kerülhetünk a kisebbséget érintő nyelvi helyzetre a vizuális, internetes térben, továbbá megtudhatjuk, hogy a magyar, német, román kisebbségek nyelvhasználata milyen szinten van jelen az online térben.

Mivel Kárpátalján több településen is magas a magyar anyanyelvű lakosok részaránya, ezért a magyar nyelvű hivatalos internetes oldalak felkutatása nem jelentett különösebb problémát, hisz elég sok olyan hivatalos internetes portál működik, melyeknek eredeti célközönsége a kárpátaljai magyar kisebbség. A német, illetve a román kisebbségi lakosoknak létrehozott kárpátaljai portálok felkutatása okozott kisebb problémát, mivel ezen nemzetiségű lakosok száma a magyarokéhoz képest elég csekély. Pószakán például 20%-ra esett vissza a németek részaránya, holott a II. világháború végén is 94%-ban németlakta falu volt (Kárpátalja, 2014/677 sz.). A 2001-es népszámlálási adatok alapján Munkács városban él a legtöbb német kisebbség (Molnár-

Molnár D 2005: 26). A román lakosság főként a Técsői (21 298 fő), illetve a Rahói járásban (10 514) van jelen a 2001-es népszámlálási adatok alapján (Molnár–Molnár D 2005: 26). Továbbá azt is megvizsgáltam van-e az adott településnek olyan nyilvános profilja a közösségi oldalon, mely a kulturális élethez vagy az oktatáshoz kapcsolódik, például a község könyvtárának, iskolájának oldala. Mivel lehetséges, hogy az ilyen típusú oldalakon is osztanak meg a lakosság számára közérdekű információkat, ezért ezeket is külön elemeztem. Az ilyenfajta, nem hivatalos oldalakat csak a német és a román nyelv vizsgálatának esetében elemeztem, ugyanis az említett etnikumok kevés részarányal rendelkeznek, így az online térben sem a hivatali ügyek közreadásával tűntek ki.

A kutatással kapcsolatban az alábbi hipotéziseket fogalmaztam meg:

- A magyar nyelv a hivatalos Facebook-oldalokon nagy arányban jelen van, a román, német kisebbségi nyelv használata elenyésző;
- A kistérségek közösségi oldalain a közérdekű információkat kétnyelven is közzéteszik;
- A német és román nyelvet tartalmazó közösségi oldalakon kevesebb német-ukrán/román-ukrán nyelvű bejegyzés jelenik meg, mint csak német vagy csak román.

1.2. A munka ütemezése

Kutatásomat a következő munkarend alapján tervezem elvégezni:

- Adatgyűjtés előkészítése: a hivatalos közösségi oldalak felkeresése, napi szinten való megfigyelése;
- Adatfeldolgozás: az online térből kapott minta összesítése;
- Az adatok több szempontú elemzése, kiértékelése.

A kutatásom viszonylag újnak számít, ugyanis a kárpátaljai német és román kisebbségek nyelvének megjelenését az online térben mindeztidáig még nem vizsgálta senki. A nyelvi tájkép közterületeken vagy online térben való vizsgálatára folyamatosan bővülnek a módszerek, mivel az elméleti és a módszertani keretek kiszélesítésére már egy jó ideje felmerült az igény, hogy a világ különböző pontjain alkalmazni tudják (Shohamy–Gorter 2009: 4).

A vizsgálandó kutatópontok kiválasztásánál az esetek túlnyomó többségében a 2001-es népszámlálási adatokra támaszkodtam, s megpróbáltam az összes olyan magyar

nyelvű települést felkeresni, ahol a lakosság részaránya eléri a 10%-ot. Ha egy kistérségen belül egy magyar lakossággal rendelkező településnek sem találtam meg a Facebook-oldalát, akkor a település előljárójának profilját választottam ki, ha az a lakosság számára releváns információkat közölt. A román és a német nemzetiségű települések kiválasztásánál szintén a nemzetiségi arányokat vettem figyelembe, viszont az összes ilyen nyelvű települést megpróbáltam felkutatni.

II. NYELVI TÁJKÉP-KUTATÁSOK

„A szociolingvisták ma már nemcsak jegyzetfüzettel és diktafonnal járják a világot, digitális fényképezőgép is van náluk, amivel pillanatképeket rögzítenek arról, ami időközben nyelvi tájképként vált ismeretessé.”(Bloomaert 2013: 5). A nyelvi tájkép iránti érdeklődés az elmúlt két évtizedben vált a szociolingvisztikai kutatások egyik fő területévé, mely által egyre nagyobb szerepet kapott a nyelvhasználat és a kultúra vizsgálatában (Bartha–Laihonen–Szabó 2013: 13). A nyelvi tájképről szóló kutatásokban a nyelv nyilvános színtereken megjelenő jellemzőit, tehát a vizuális nyelvhasználatot vizsgálják (Gorter 2017).

A nyelvi tájkép fogalmának nincs egységes meghatározása a szakirodalomban. Rodrigue Landry és Richard Bourhis, kanadai kutatók meghatározását idézik a legtöbbet, akik a következőképpen határozzák meg a nyelvi tájkép fogalmát: „A közúti jelzőtáblák, hirdetőtáblák, az utcanevek, a helynevek, a kereskedelmi egységek jelzései és a kormányzati épületek nyilvános feliratai alkotják az adott terület, régió vagy városi agglomeráció nyelvi tájképét” (Landry–Bourhis 1997: 25). Manapság már nyelvi tájképnek tekinthető a névjegykártyákon, dokumentumokban, hivatali úrlapokon, termékek címkéjén megjelenő feliratok is (Laihonen 2012).

A nyelvi tájképeknek alapvetően két funkciója ismeretes: kommunikatív és szimbolikus. A kommunikatív funkció egyértelmű: azért írnak ki valamit, hogy az emberek felé információt közvetítsenek. A szigorúan kommunikatív funkciójú feliratok esetében az a célszerű, hogy azon a nyelve(ke)n írják a közlendő információkat a táblák, feliratok készítői, amely(ek)en elérhetik a megcélzott közönséget, vagyis azo(ko)n a nyelve(ke)n, amely(ek)ről feltételezték, hogy az(oka)t értik a potenciális olvasók. A szimbolikus feliratok célja több, mint az információ eljuttatása az olvasóhoz. A szimbolikus feliratok az alapinformációkhoz képest valamilyen többletjelentést is hordoznak (Csernicskó 2019: 7-8). Ezek a funkciók a kisebbségben élő népcsoportok számára fontos szereppel bírhatnak, mivel az etnikum válik láthatóvá a köztér kiírásaiban, vagy bármely más írott nyelvi szintéren (Hires 2015: 161). Szimbolikus funkció mindig valamilyen attribútummal is ellátja a teret, mely kisebbségi, többnyelvű környezetben akár konfliktusforráshoz és provokációhoz vezethet (vö. Bartha–Laihonen–Szabó 2013: 15). A kisebbségi nyelvet használóknak azonban fontos, hogy milyen mértékben van jelen anyanyelvük, mivel az otthonosságérzethez is jelentősen

hozzájárul (Beregszászi 2005: 158), a kisebbségi feliratok által pedig valamilyen mértékben a sajátjukként jelölik meg az adott területet.

Scollon és Scollon (2003) felhívja a figyelmet arra, hogy a nyilvános szövegek (útjelző táblák vagy márkák logói) csak akkor értelmezhetőek, ha figyelembe vesszük az őket körülvevő szociális és fizikai környezetet is, ezért létrehozunk egy „*elhelyezkedési*” nyelvtant. Kiemelik azt, hogy amit a világról megértünk, az nagyban függ attól, hogy hol élünk. A geozemiotika segítségével azokat a jelentésrendszereket vizsgálják, melyeken keresztül a nyelv az anyagi világba helyeződik. Ennek során nemcsak a beszédnek, mozgásnak és gesztusoknak van szerepe, de többek között a hely szemiotikájának vizsgálata is fontos (minden olyan nemnyelvi szimbólumnak, melyek direkt vagy indirekt módon reprezentálja a nyelvet).

A kétnyelvű szövegeknél nemcsak a nyelvek megléte vagy hiánya, hanem azok térbeli viszonya is fontos lehet. Preferált helyzetben a hatalmi helyzetben lévők nyelve helyezkedik el, tehát az adott felirat felül vagy elöl, nagyobb méretben, esetleg dekoratívabb megformálással jelenik meg (Bartha–Laihonen–Szabó 2013: 16, Scollon–Scollon 2003). A feliratok mellett a képi ábrázolások is fontosak, mivel ezek is tartalmazhatnak információkat a felirat készítőjének szándékairól (Bartha–Laihonen–Szabó 2013: 16).

A Kárpát-medencében számos kutatás történt a nyelvi tájkép kapcsán (Bartha–Laihonen–Szabó 2013, Cserniczkó István 2016, Beregszászi 2005, Szoatak 2016)). Kárpátaljára nézve az első nyelvi tájképpel kapcsolatos munka a Beregszászi Anikótól származó, 2005-ös „*Csata*” a szimbolikus térért, avagy látható/láthatatlan anyanyelv. A legutóbbi összefoglaló munka pedig Cserniczkó István 2019-es *Fények és árnyak Kárpátalja nyelvi tájképéből* című kötete.

Az internetes nyelvhasználattal és nyelvi tájképpel kapcsolatban Kárpátalján Márku Anita és Tóth-Orosz Enikő tanulmányai szolgáltatnak információkat (bővebben lásd. Márku 2015a, 2015b, Tóth-Orosz 2016).

2.1. Az internetes nyelvhasználatról

Az internetes nyelvhasználat iránti tudományos vizsgálat kialakulása még manapság is folyamatban van. Olyan tudományágakkal áll kapcsolatban, mint az alkalmazott nyelvészet, szociolingvisztika és kommunikációtudomány (Márku 2015a: 71).

Először az angol nyelvterületeken jelent meg tudományos szakirodalom és kutatás az elektronikus kommunikációval kapcsolatban (vö. Murray 1990; Runkehl, Schlobinski & Sierer 1998; Crystal 2001/2004; Herring 2007, 2011; Bergs 2005; Androutsopoulos 2006; Siebenhaar 2008; Georgakopoulou 2011; stb.).

Már a 80-as években, a 90-es évek elején megpróbálták meghatározni a számítógép közvetítette kommunikáció (CMC) mibenlétét (Herring 2007). Kérdéses, hogy ezt az új kommunikációs csatornát hová kell sorolni: az írott vagy a beszélt nyelvhez. Írott nyelvnek tekinthető, ugyanis billentyűzet segítségével készül és a monitoron válik olvashatóvá. Ugyanakkor a szóbeliségre utaló vonásai is megtalálhatók, ilyen a gyors információcsere, informalitás, prozódiai jellemzők, ennek tudatában „*írott beszéd*”-nek („*written speech*”) is tekinthető (Maynor 1994). Felmerülhet azonban egy harmadik kommunikációs forma, mely az írás és a beszéd között helyezkedik el (Murray 1990). A magyarországi kutatók többsége is hasonlóképpen vélekedik az internetes kommunikáció mibenléte felől. A hagyományos írott szövegekkel szemben ugyanis az internetes szövegek kevésbé szabályozottak és szerkesztettek (Bódi 2004a: 56, 2004b). Bódi Zoltán ebből kifolyólag *írott beszélt nyelvnek* (1998: 186), *szimbolikus írásbeliségnek* (2005), *új beszélt nyelviségnek* (2004a, 2004b) nevezi az interneten megjelenő spontán szövegeket, Balázs Géza pedig másodlagos írásbeliségként határozza meg, azonban szerinte ebbe a mobiltávközléses sms-szolgáltatások, illetve más írásbeli médiumok is beletartoznak (Balázs 2003: 149). Érsok Nikoletta virtuális írásbeliségként (2006), Veszelszki Ágnes pedig digilektusként definiálja a jelenséget.

Ahhoz, hogy az internetes nyelvhasználat megértéséhez közelebb kerüljünk, jobban meg kell ismerni a benne lévő tipikus nyelvi jelenségeket. Ilyen jellegzetes jelenségek lehetnek elsősorban pragmatikai-szövegtani tulajdonságok, melynek értelmében a fatikus funkció nem csupán a lineáris témakifejtésre fókuszál. Lexikai tulajdonságok, melyek az angol nyelvi hatások (like), rövidítések (szerintem=sztem), csoportnyelvi elemek, szleng, tabutörés és eufemizmus. A nyelvtani tulajdonságok, melyekben a beszélt nyelvi elemeket emelik át, illetve a formai tulajdonságok, melyekbe a helyesírási változatok, a központosítás, az emotikonhasználat és a vizualitás kihangsúlyozása tartozik bele (Veszelszki 2011: 58–59).

Crystal 2001-es és Veszelszki 2011-es, az internetes kommunikációról alkotott megfogalmazásában hasonló jellemzésekkel találkozunk. Crystal a *Language and Internet* című könyvében megalkotja a *netspeak* fogalmát, mely az interneten jelentkező szövegekben egyedinek tekinthető. Veszelszki pedig a következőképpen határoz: „*a*

digilektus sajátos, más médium által közvetített kommunikációra nem jellemző tulajdonságokkal rendelkező új nyelvváltozat” (Veszelszki 2011: 6). A digilektusba beletartozik a magán és köremail, a fórumhozzászólás, a blog és a vlog, a csevegés és a csetelés, a tweet, a poszt és a hozzászólás (Veszelszki 2010: 6). Veszelszki szerint a digilektus teljesen új jelenség, s az ebben megjelenő rövidítések, betűszavak és emotikonok máshol eddig még nem jelentek meg. Szabó Tamás Péter (2013) szerint azonban a digitális kommunikációnak nincs újszerű hatása a nyelvhasználatra, ugyanis már Kazinczy korában is találhatunk csetelésre jellemző technikákat, s a rövidítések, a számok és betűk egybeolvadása, az élőbeszédet imitáló írásmódok sem újkeletűek. Annyi különbséget fedez fel csupán, hogy a régebbi szövegekben a számokat latinul kellett kiolvasni (8ber=october), manapság pedig az angol nyelv hatása miatt találkozhatunk hasonlóval (jó8=jó éjt).

Idővel a számítógépes nyelvhasználat (CMC) helyét átvette a számítógép által közvetített diskurzus (CMD), mely az elemzések tekintetében hozott változást, ugyanis a leíró elemzések helyett a szociolingvisztikai szempontú kutatások kerültek előtérbe (Herring 2007).

A szociolingvisztikai aspektusú CMD vizsgálatokban különféle közösség-fogalommal találkozhatunk, ilyen a képzelt közösség (imagined community) (Aderson 1983), mely az internet és a diaszpóra kutatásokban ismert. Legtöbbször a beszélőközösség és a gyakorlóközösség fogalmak kerülhetnek előnk. A virtuális közösségek fenntarthatóságát meghatározza:

(a) aktív, önfenntartó részvétel egy állandó tagsággal rendelkező mag köré szerveződve;

(b) szerepek, rituálék, és hierarchiák megjelenése a csoportban;

(c) közösen konstruált történelem, kultúra, normák és értékek;

(d) csoportidentitás, csoportjellemzők, amely megkülönbözteti a többi csoporttól;

(e) szolidaritás és támogatás, mint például humor, pozitív udvariasság, és kölcsönösség;

(f) kritika, konfliktusok, és ezek megjelenése esetén hatékony konfliktuskezelés (Herring 2007: 346).

A gyakorlóközösségek nem társadalmi osztály vagy nem szerint és nem is a közös lakóhely alapján szerveződnek. Sokkal inkább az azonos „gyakorlat”, érdeklődés alapján önkéntesen. A tagok hasonló tapasztalattal rendelkeznek, s céljuk tanulni

egymástól, akár a közös témáról való beszélgetés által, akár a közösen végezhető tevékenységek által, melyek során elfoglalják a gyakorlóközösségekben a saját helyüket. A gyakorlóközösségek tehát gazdag táptalajul szolgálhatnak az olyan kutatások számára, amelyek vizsgálati tárgya a szituatív nyelvhasználat, a nyelvcsere, valamint ezek konvencionalizációja, beágyazottsága a kulturális hagyományokba. (vö. Eckert 2006, Szabó 2012b).

Sándor Klára (2014: 205) szerint a beszélőközösség megfoghatatlan, nem teljesen körülhatárolható, de mégis érzékelhető, akárcsak a nyelv és a nyelvváltozat. A beszélőközösség fogalma kiterjedhet kisebb (család, osztály, falu egy része) és nagyobb közösségekre (ország, a magyar anyanyelvűek közössége) is. Mivel egyszerre több beszélőközösség tagjai is vagyunk, ezek egymásba fonódnak, mint a nyelvváltozatok.

A gyakorlóközösségekben betöltött szerep kapcsolatban áll az érdeklődéssel és értékrenddel, mindezek pedig összefüggnek a nyelvhasználattal. Ilyen gyakorlóközösség lehet a közösségi fórumokat használók csoportja, tehát ez a fajta közösség-forma alkalmas lehet a kárpátaljai magyarok nyelvhasználatának vizsgálatára az online térben (Márku 2015a: 80).

A multimodalitást előtérbe helyező kutatások sokáig az „egynyelvű” közösségekre fókuszáltak, míg a „többnyelvű”, transzlingvális gyakorlatokkal foglalkozó vizsgálatok nem fordítottak erre figyelmet egészen a kétezres évek első évtizedéig. A nyelvhasználók az online társalgások során jelentős szemiotikai eszközt használhatnak, melyeket az adott szituációban megfelelőnek érznek. A nethasználók kreatívan váltogathatnak a nyelvek, nyelvváltozatok, regiszterek, képek, emotikonok között. Ezek a váltások és választások a résztvevők arculat- és identitásépítési munkájához járulnak hozzá (vö. pl. Leppänen – Peuronen 2012, Bartha–Márku–Pachné 2016, Pachné 2017).

Az internet megjelenésével új kommunikációs színterek nyíltak meg, ezáltal új kommunikációs csatornák alakultak ki (Bartha 2017). Az internet és a közösségi média egyre több felhasználónak lett elérhető, ami idővel azt is eredményezte, hogy elkezdtek kutatni, mi jellemzi a felhasználók viselkedését az online térben. Már a korai kutatások rávilágítottak arra, hogy az internetes nyelvhasználat egy új és egyedi regiszter jelent meg (vö. Crystal 2001, Veszelszki 2011, Márku 2015a, 2016), emellett egy új identitástípus is létrejöhet a felhasználók részéről. Az online térben a nyelv és az identitás összefügg. Az internet kiemeli a nyelv szerepét, mely háttérbe szoríthat más személyazonosító jegyek szerepét, mint a nem, a faj vagy a társadalmi osztály.

Manapság már – a nemzeti nyelvek mellett – a kisebbségek nyelve is megjelenhet, illetve az olyan nyelvek, melyek kihalóban vannak. A nyelv identitásjegyként értékelődik fel, ugyanis a többnyelvű nethasználók esetében a nyelvválasztás segítségével hoznak döntéseket a digitális térben megjelenő identitásukról is: diskurzusaik során szándékaik szerint újra és újra konstruálhatják személyiségüket. „Az egyénnek mindig az aktuális szituációban kell eldöntenie, hogy identitásának mely része élvez prioritást” (Malinák 2008).

A netes kommunikáció egyik fő jellemzője, hogy multimediális: a szöveg mellett vagy helyett megjelennek a képek, videók, animációk. „Az írott szöveg egyre inkább a kép, a látvány kiszolgálója, ami leginkább a közösségi oldalakon (pl. Facebook, Twitter), web kettős szolgáltatásokon (pl. blogok, YouTube, Vimeo, Videá, Facebook), azonnali üzenetküldő szolgáltatásokon (pl. Viber, Facebook Messenger) érhető tetten. Ha pedig a mondanivalót kiegészíti a képiség, vagy épp a látványé a főszerep, akkor az írott szövegek is szükségszerűen módosulnak, például egyszerűbbé, összefogottabbá, rövidebbé válnak, telítődnek deiktikus (az írott szövegen kívüli képi tartalomra utaló) elemekkel. Megtanulnak az aktív felhasználók képre/képhez szöveget írni. Ennek talán a Facebookon erőteljesen terjedő képes-szöveges mémek a legjobb példái (Bódi 2015)”.

2.2. A Facebook-közösségi oldalról

A Facebook közösségi oldal vagy hálózat amerikai alapítású. 2004. február 4-én Mark Zuckerberg által került be az internetes térbe, létrehozásának oka, hogy a harvardi egyetem hallgatói számára elérhetővé akarták tenni az üzenetváltás és a különböző tartalmak megosztását. A Facebook azonban gyors ütemben terjeszkedni kezdett, napjainkban pedig már a világ egyik legnagyobb kiterjedésű közösségi hálózata. Több mint 200 országban 37 különböző nyelven érhető el, 2010. januártól pedig magyar nyelven is elérhető. Aktív felhasználóinak száma 2,167 milliárd. Manapság a Facebook használatára a legnépszerűbb eszköz az érintőképernyős készülék: okostelefonról vagy tabletről felhasználók 95,1%-a, addig laptopról vagy asztali számítógépről csupán 31,8%-uk használja a legnagyobb közösségi oldalt. A Facebook-felhasználók csaknem fele (29–29%-a) a főiskolások, illetve egyetemisták (18–24 évesek), valamint a fiatal felnőttkorúak (25–34 évesek) korosztályából való: ezért is valószínűsíthető, hogy ez a két korcsoport alakítja leginkább a Facebook nyelvhasználatát. A Facebook-profillal

rendelkezők 8%-a a 13–17 évesek, 16%-a a 35–44 évesek, 10%-a a 45–54 évesek, 5%-a az 55–64 évesek, 4%-a pedig a 65 év feletti korcsoportjába tartozik.

Az oldalon a felhasználók személyes profilt hozhatnak létre, mely által csatlakozhatnak különböző csoportokhoz vagy rajongói oldalakhoz, továbbá üzeneteket válthatnak más felhasználókkal, eseményeket szervezhetnek, illetve szöveges bejegyzéseket és multimediális tartalmakat – képeket, zenéket, videókat – közzétehetnek vagy oszthatnak meg társaikkal (Pásztor Kicsi 2012: 43).

A világhálón folytatott üzenet- és adatátvitel rengeteg új kommunikációs formát hozott létre. Ilyenek a levelezőlisták, a hírlevél, a csevegőforumok, az email, a közösségi oldalak stb. Az ezeken a felületeken közzétett információk közös jellemzője, hogy formájuk írott, de nyelvezetük inkább a beszédhez áll közelebb, tehát az írott parole változatába sorolhatók (Pásztor Kicsi 2012: 47).

A közösségi oldalakon leginkább az angol írott nyelv terjedt el, ugyanis alkalmas a gyors üzenetváltásra, számos rövidítéssel, betűszóval, alfanumerikus mozaikszóval, emotikonnal, melyek „írás szabályait” napjainkban is alkalmazzák a nem angol nyelvű beszélők is. Így a magyar nyelvterületen is elterjedt, azonban számos ellenzője is akad szabad nyelvhasználatára, helyesírásellenessége miatt. Ezeket a berögződéseket a fiatalabb iskolás korosztály az órák alatt sem tudja leküzdeni (Pásztor 2012: 47).

Az internetezők nyelvhasználatát a csoportnyelvek közé lehet besorolni, jellegét illetően pedig részben korosztályi, részben titkos (zsargon) változatok közé illeszthető be, ugyanis az internetezők társadalmi csoportjának bizonyos alcsoportjai alkalmazzák mint megkülönböztető jegyet. A Facebook felhasználói hálózata is egy ilyen alcsoportba sorolható, kivéve azok a felhasználók, akik nem használják a chatnyelvet. A nyelvi stílus, ahogy a valós nyelvhasználatban is, a megnyilatkozó igényességétől függ, ezért fordulhat elő az, hogy a Facebook bejegyzések között óriási stilisztikai különbségek figyelhetők meg (vö. Wacha 1999: 46).

A Facebook oldal kommunikációs műfajairól kevés tudományos igényű dolgozat készült. Az E-Nyelv Magazin Facebook-nyelvészet című száma (Balázs szerk. 2013) a Facebook-kommunikáció nyelvészeti szempontú kutatásaival foglalkozik, melyben mindenekelőtt a közösségi oldal "énközpontúságára" hívják fel a figyelmet:

- „a közösségi média (nevével ellentétben) sok-sok »én«-ből áll, valójában akár »egomédiának« is nevezhetjük” (Balázs 2013);

- „az üzenőfalán posztolt szöveges üzenetek képesek a legadekvátabb módon megjeleníteni a felhasználók online »énjét«” (Szűts 2012);
- „az énmegjelenítés (self-presentation) a benyomáskeltés (impression management) egyik formája, ösztönös törekvés arra, hogy mások rólunk alkotott véleményét lehetőleg észrevétlenül irányítsuk a rendelkezésünkre álló eszközökkel” (Veszelszki 2013).

III. NYELVPOLITIKA

„Számos kutató értelmezésében a nyelvi tájkép a nyelvpolitika egyik komponense” (Csernicskó 2016a: 91). Az Ukrajnában lévő nyelvi helyzeteket és a nyelvtörvényeket erősen befolyásolja a politika. A nyelvhasználat a választási kampányok fő témája és folyamatosan viták tárgyát képezi (Csernicskó 2020: 11-12). A nyelv körüli problémák alapvetően onnan eredeztethetők, hogy amikor a szovjet világ felbomlott, nem tudták egységesen meghatározni az országon belüli egyes nyelvek – főként az ukrán mint államnyelv és az orosz mint kisebbségi vagy többségi nyelv – szerepét, státuszát (Csernicskó 2016b: 10). Kezdetben (1989-2004) a hatalmon lévő politikusok és államfők az úgynevezett egyensúlyozó nyelvpolitikának voltak fenntartói (Csernicskó 2016b: 15-16). Ez azt jelenti, hogy az államfő nem vezette be az ukrán nyelvet az ország hivatalos nyelveként, viszont több területen is teret engedett a nemzeti elkötelezettségű elitnek (Besters-Dilger 2011: 355–356). Ezzel a hintapolitikával akarták elkerülni a felekezeti, etnikai vagy nyelvi konfliktusokat (Csernicskó 2016b: 17).

A következő politikai ciklusban (2004-2010) az állami vezetőknek szándéka volt feloldani a feszültséget a két alapvető tény között, miszerint Ukrajna egynyelvű állam, viszont állampolgárai túlnyomó része többnyelvű (Csernicskó 2016b: 20). A két ellentétes álláspontú tény között nem sikerült harmóniát teremteni, sőt még inkább megnőtt azoknak a nemzeti érzelmű politikusok száma, akik egyedül az ukrán nyelvben látták a nemzet jövőjét, a kisebbségi nyelvek beszélőit pedig a nemzet széthúzóinak, árulóknak, illetve egyéb lealacsonyító jelzővel illetett állampolgároknak minősítették (vö. Kulyk 2001: 211, Pavlenko 2011: 48–49). Az ukrán egynyelvűségekre való törekvésüket a múltban rájuk kényszerített asszimmetrikus kétnyelvűséggel magyarázták (vö. Brubaker 2011: 18).

Az ezt követő politikai időszakban (2010-2014) a megválasztott elnök mögött álló Régiók Pártja az orosz nyelvet akarta második államnyelvi státuszba emelni, illetve a megválasztás előtt álló államelnök-jelölt ígéretei közt szerepelt rendezni az orosz nyelv helyzetét, azonban megválasztása után kijelentette, hogy Ukrajnában egyetlen államnyelv lehet, ez pedig az ukrán.

Az Ukrajna keleti részén kitörő háború előtt a Régiók Pártja hozzáfogott a hatályban lévő alkotmány és nyelvtörvény átírásához. Több próbálkozást követően a 1989-es nyelvtörvényt 2012-ben mégis sikerült lecserélni. Miután a hatalmon lévő elnök az állam rendezetlen állapotait mérlegelésre véve titokban távozott Ukrajnából, az

átrendeződőtt parlament a nyelvtörvény eltörléséről fogadott el jogszabályt. Ez a lépés olyan szinten befolyásolta más országok vezetőit, hogy többen is elégedetlenségüket fejezték ki, illetve Oroszország, - hogy védelmezze az ukrainai orosz kisebbség nyelvi jogainak sérthetlenségét – katonákat küldött az orosz kisebbség által jelentősen lakott területekre (Cserniczkó 2016b: 30) A nyelvi kérdés tehát szorosan összefügg az ország biztonságpolitikai helyzetével, a fegyveres konfliktusok kitöréséhez a nyelvi konfliktusokat ürügyként használta fel az orosz fél (Cserniczkó 2020: 12). A helyzetet mérlegelve Olekszandr Turcsinyov – aki egy személyben töltötte be a parlament házelnöki tisztjét és Ukrajna elnöki posztját – nem írta alá a 2012-es nyelvtörvény hatályon kívül helyezését, helyette javaslatot tett egy új nyelvtörvény kidolgozására (Cserniczkó 2016b: 30-38).

Mivel Oroszország a nyelvi tényezőket használta fel az agresszió okaként, ezért a kijevi hatalom megpróbálta enyhíteni a feszültséget azzal, hogy az orosz nyelv speciális státuszban való elhelyezéséről tettek ígéretet (Cserniczkó 2016b: 43). Az akkori államfő ekkor szintén egyensúlyozó nyelvpolitikát folytatott, mivel az ukranofilek kijelentéseire és nyomására kijelentette, hogy Ukrajnában egyetlen államnyelv van és lesz, az ukrán (Cserniczkó 2016b: 44-55). Petro Porosenko kezdeti államfői évei alatt a 2012-es nyelvtörvény maradt érvényben, miszerint az olyan közigazgatási egységeken, ahol a parlament által meghatározott 18 kisebbségi nyelv beszélőinek aránya minimum 10%, ott az állam lehetővé teszi a kisebbségi nyelv használatát szóbeli és írásbeli ügyintézésben. Ezek a nyelvek a következők: orosz, belarusz, bolgár, örmény, gagauz, jiddis, krími tatár, moldáv, német, görög, lengyel, roma (cigány), román, szlovák, magyar, ruszin, karaim és krimcsak. Ezeket a nyelveket a törvény 7. cikkelyének 2. bekezdése regionális vagy kisebbségi nyelvekként határozza meg. Az ukrán elnök utolsó államfői évében, 2019-ben, Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa megszavazta az államnyelvről szóló új törvényt. Az új nyelvtörvényről történő szavazás közvetlenül a választások előtt történt, amikor is már nyilvánvaló volt, hogy Ukrajnában új politikai korszak fog kezdődni. Az elnök pedig öt nappal azelőtt írta alá az új nyelvtörvényt, hogy a hatalmat az újonnan megválasztott Volodimir Zelenszkij átvette. Porosenkonak meg lett volna a módja arra, hogy az új elnöknek hagyja hátra a döntést, ezzel szemben viszont „*az egész ukrainai társadalmat megosztó örökséget hagyományozott utódjára*”. Öt évig tartó regnálása alatt az elnök és az őt képviselő párt nem hozott létre és nem fogadott el az államnyelv támogatásáról szóló törvényt,

mindaddig, míg a hatalmat át nem kellett adniuk. Az új nyelvtörvény tehát egy letűnt politikai korszak terméke (Cserniczkó 2020: 40-41).

Az ukrán politikai elit számára nem az egynyelvű nemzetállam kiépítése volt a legfontosabb feladat, hanem a hatalom megszerzése és megtartása, a szemben álló politikai erők kiszolgáltatása. A nyelvi kérdés nyitva hagyásával a társadalmi egyensúlyt próbálták fenntartani. Ennek eredményeképpen a lassú ukránosítás mindenekelőtt az államigazgatásban és az oktatásban ért el jelentősebb eredményeket, azonban a sajtó, a gazdaság és a kultúra területén az orosz nyelv pozíciói továbbra is meghatározóak maradtak (Cserniczkó 2016b: 119). A legelfogadhatóbb az lenne, ha Kijev szembe nézne azzal a ténnyel, hogy Ukrajna lakossága etnikailag és nyelviileg is heterogén, s ennek megfelelően rendezné a nyelvi jogi helyzetet (Cserniczkó 2016b: 124).

3.1. Ukrajna törvénye „az ukrán mint államnyelv működésének biztosításáról” című nyelvtörvény

2014 után a kijevi kormány több olyan törvényt is elfogadott, amelyek szűkítik a kisebbségi nyelvek használatának jogát és lehetőségét. Ilyen a 2015-ben elfogadott Ukrajna törvénye „az állami szolgálatról”, a 2017-ben jóváhagyott Az elektronikus sajtó nyelvét megváltoztató törvények és az Ukrajna törvénye „az oktatásról”, a 2020-as Ukrajna törvénye „az általános közép fokú oktatásról”. Szintén jelentős visszazorítást eredményezett a kisebbségek nyelvi jogait illetően a 2012-es nyelvtörvény hatályon kívül helyezése. Továbbá ide tartozik a 2019-ben jóváhagyott Ukrajna törvénye „az ukrán mint államnyelv működésének biztosításáról” nevezetű nyelvtörvény is (Cserniczkó és mtsai 2021: 3).

A 2019-ben elfogadott nyelvtörvény preambuluma azt sugallja, hogy a nyelvtörvény célja az évszázadokon keresztül elszenvedett asszimilációs politikával szembeni elégtétel. A Keretegyezmény Tanácsadó bizottsága azonban hangsúlyozza, hogy az államnyelv támogatására irányuló intézkedések nem korlátozhatják a kisebbségi nyelvhasználók nyelvi jogait, annak ellenére sem, hogy az ukrán nyelv a közelmúltban elnyomásnak volt kitéve. A preambulum alapján a törvény célja az ukrán nyelv fölényének biztosítása az országban használatos többi nyelvvel szemben, ez azonban nyelvi diszkriminációhoz és az állampolgárok közötti egyenlőtlenséghez vezet (Cserniczkó 2020: 44-45).

Cserniczkó István Tévút az ukrán nyelvpolitikában című tanulmányában részletesen elemzi az új ukrán nyelvtörvény pontjait. Kiemeli például, hogy a törvényt hozó testület szinoním fogalomként értelmezi az államnyelv és a hivatalos nyelv fogalmakat: „Az államnyelv (hivatalos nyelv) alatt az a nyelv értendő, mely az állam által ráruházott jogi státusza alapján a társadalmi élet nyilvános szféráiban az érintkezés kötelező nyelve.” A határozat azonban azt is kimondja, hogy az államhatalmi szervek, a helyi önkormányzatok az orosz vagy más kisebbségi nyelvet is használhatják. Ezzel nem vetik el a kisebbségi nyelvek használatát a hivatalos regionális színtereken.

Az 1. cikk 8. pontja azonban súlyos nyelvi emberi jogokat sért, ugyanis az etnikumok közötti kommunikáció nyelveként az ukrán nyelvet nevezi meg. Ezzel megsérti az állampolgárok magánszféráit, illetve a véleménynyilvánítás szabadságát. További diszkriminatív kijelentések is olvashatók, ilyen a 6. cikk 1. pontja is, mely előírja, hogy minden ukrán állampolgár köteles beszélni az államnyelvet. A törvény tehát minden állampolgárt törvénytörőnek minősít, aki nem beszél az ukrán nyelvet (Cserniczkó 2020: 48-49).

Kárpátalja több különböző államhoz tartozott, mégis minden hatalom egyaránt biztosította a kisebbségek számára az anyanyelvi oktatás jogát és lehetőségét. Ukrajna, az 1991-es függetlenné válása után, egészen 2017-ig biztosította a kisebbségek számára az anyanyelven való oktatás jogát. A 2017-es új oktatási törvény 7. cikke és a SLL2019 21. cikke megszüntette az állampolgárok jogát az oktatás nyelvének megválasztására. Azok a nemzetik kisebbségek, melyek az Európai Unió valamely hivatalos nyelvét használják anyanyelvként, az alsó tagozaton saját nyelvükön tanulhatnak, 5. osztályban az éves óraszám minimum 20%-át államnyelven tanulják, és a 9. osztályra ennek az aránynak el kell érnie a 40%-ot; a 10–12. osztályban az éves óraszám legalább 60%-át ukránul kell tanulniuk. A regionális vagy kisebbségi nyelven oktató intézmények önállóságának megszüntetése egy nagyon fontos színtérről szorítja ki a regionális vagy kisebbségi nyelveket. Ez nyilvánvaló diszkrimináció (Cserniczkó 2020: 50-52).

Az ukrán kormány 2014 és 2019 között számos olyan törvényt fogadott el, amelyek egyértelműen kedvezőtlenül hatottak a regionális vagy kisebbségi nyelvek beszélői számára, mivel szűkítik a kisebbségi nyelvek használatának jogát és lehetőségét (Cserniczkó 2020: 92).

3.2. Decentralizáció

Ukrajna 1991-ben elnyert függetlensége óta Kárpátalja közigazgatási felosztására való igény 2014-ig nem változott. 2014 után azonban az új kormány a decentralizáció felé húzott, s még ez év áprilisában elfogadta A helyi önkormányzat és a hatóság területi szerveződése reformjának koncepcióját (Babak 2019), 2015-ben pedig Ukrajna Legfelsőbb Tanácsa az Önkormányzatok önkéntes egyesüléséről szóló törvényt fogadta el, s ezen törvények által Ukrajnában kezdetét vette az ukrán közigazgatási vagy decentralizációs reform. Ez a folyamat 2020. július 17-ig tartott, amikor is a Legfelsőbb Tanács megszavazta A járások létrehozásáról és megszüntetéséről szóló rendeletet: Ukrajna 490 járása megszűnt, helyette 136 új járás alakult. A decentralizációs folyamat tehát a helyi városi és falusi önkormányzatok egyesült területi közösségekbe, más néven kistérségekbe szerveződését jelentette (Cserniczkó és mtsai 2021: 112).

Kárpátaljára vonatkozóan a decentralizációs folyamat azt eredményezte, hogy az addig fennálló 13 járás 6 járásba (Ungvári, Munkácsi, Beregszászi, Huszti, Técsői, Rahói járás) és a korábbi 337 helyi önkormányzat 64 kistérségbe szerveződött (Cserniczkó és mtsai 2021: 112; Molnár D. 2021).

A kistérségek kialakításának tervét először 2015-ben dolgozta ki a Kárpátaljai Megyei Városi Tanács Városszervezési és Regionális Igazgatósága, a Kárpátaljai Városok Szövetsége és a Megyei Reformok Irodája, amely 51 kistérség létesítését ajánlotta Kárpátalja területén (Molnár D. 2021: 241). Még az ekkor, 2015-ben elfogadott törvény 4. cikkének 4) bekezdése alapján figyelembe veszik a történelmi, természeti, etnikai és kulturális szempontokat az önkormányzatok egyesülése során. A törvény tehát igazolja, hogy Kárpátalján a magyar nyelvterület jelentős részét egy közigazgatási egységbe tömörítsék. 2014-ben az akkori elnökjelölt, Petro Porosenko megállapodást írt alá a KMKSZ-szel egy magyar többségi közigazgatási egység létrehozásának támogatására, azonban megválasztása után ezt a megállapodást nem tartotta be, ahogy a 2019-ben újonnan megalakult politikai erő sem vonta be a magyar kisebbség képviselőit a tervezetek megvitatásába (Brenzovics és mtsai 2020: 41).

A kistérségek végleges megalakításig több tervezet és magyarelles tevékenység is megnyilvánult. A kistérségek számáról a Kárpátaljai Megyei Tanács több javaslat és módosítás után 2019. szeptember 26-án fogadta el Kárpátalja kistérségei kialakításának perspektivikus tervét, mely 60 kistérség létrehozását határozta meg. Ukrajna Miniszteri Kabinetje azonban a kistérségek számának csökkentését javasolta 6 kistérség kivezetésével: Kölcsényi, Iványi, Bercsényifalva-Kisbereznai, Alsószinevéri,

Alsókaraszlói, Szürtei, Felsődomonyai és Hársfalvai kistérségek. A megyei tanács ezeket a módosításokat nem szavazta meg, némely kistérségekben ugyanis az első választásokat is megtartották már az újonnan létrejött kistérségek képviselőtestületeibe (Kárpátalja Városvezetési és Építészeti Igazgatósága, 2019). Ukrajna Miniszteri Kabinetje 2020. május 13-án kiadott rendelete alapján azok a települések, amelyek nem csatlakoztak egyetlen kistérséghez sem és nem is álltak össze kistérséggé, azok Kárpátalja kistérségei kialakításának perspektivikus terve szerint lettek összevonva (Ukrajna Miniszteri Kabinete, 2020).

A magyarság szempontjából kedvezőtlen hatások is érintették a települések összevonását. Már 2019 végén olyan cikkek jelentek meg, melyek alapján a decentralizáció eredménye a közigazgatásilag egy csoportban lévő többségben magyarlakta települések az OTH-ban kisebbségbe kerülnek majd. S valóban a decentralizáció miatt a magyarság részaránya jelentősen csökkent az addigi magyar többségű járásokban. Sőt, a 2020 nyarán kiadott tervezet alapján a kijevi kormányzat a jelentős magyar többségű Beregszászi járás megszüntetését tervezte, s ezzel együtt a magyar lakosság arányának drasztikus csökkentését akképpen, hogy a nagyszámú ukrán lakossággal rendelkező Munkácsi járáshoz csatolja. Végül a Beregszászi központú járás a korábbi Beregszászi járás, két korábbi munkácsi járási település, az ukrán többségű Nagyszőlősi járás, illetve az Ilosvai járás néhány településének összevonásából jött létre. Ez pedig azt eredményezte, hogy megszűnt az egyetlen magyar többségű járás Ukrajnában, mivel a magyar lakosság részaránya nagyjából 43%-ra csökkent. Emellett az Ungvári járásban 33%-ról 13%-ra, a Munkácsi járásban pedig 12%-ról 4%-ra csökkent a magyar lakosság aránya (KMKSZ 2020).

Ahogy az várható volt, a települések összevonása során kialakított közigazgatási egységek a kárpátaljai magyarságot hátrányosan érintik, akadályozzák a magyar közösség érdekérvényesítő tevékenységét. Ezek a változások a magyar nyelv használatára is hatást gyakorolhatnak (Cserniczkó és mtsai 2021: 113).

IV. A VIZSGÁLT KUTATÓPONTOK

4.1. Magyar nyelvű internetes oldalak

A dolgozat elején felsorolt településeknek az alábbi Facebook-oldalait, csoportjait találtam meg, melyek között vannak csoportként, személyként regisztrált oldalak/profilok, illetve egyes községeknek nincs saját hivatalos Facebook-oldala, hanem a község elöljárója/sztárosztája, esetleg a kistérség polgármestere teszi közzé a község számára fontos információkat. A 2020-ban bevezetett gazdasági egység és a 2001-es népszámlálási adatok alapján a következő kutatópontokat határoztam meg:

A község neve	Kistérség neve magyarul és ukránul	Magyar anyanyelvűek aránya (2001)	Hivatalos Facebook-oldal neve
Badaló	Берегівська Beregszászi	98,19	Badaló
Beregszász		55,87	Берегівська міська рада
Vári		98,09	Varga Tamás (elöljáró)
Halábor		98,14	Галаборський старостинський округ/Halábor község hivatalos oldala
Nagymuzsaly		82,31	Мужіївський Старостинський Округ/Nagymuzsalyi Elöljárói Körzet
Sárosoroszi		95,05	Sárosoroszi község hivatalos oldala
Csetfalva		97,35	Csetfalva község
Makkosjánosi		91,53	Jánosi község hivatalos oldala
Bátyú		Батівська Bátyúi	64,64
Szernye		97,47	Zsidik Sándor (elöljáró)
Beregújfalu	Великоберезька	82,19	Sütő Lajos (elöljáró)

Nagybereg	Nagybereg	87,44	Nagybereg Kistérség
Asztély	Великобйганська Nagybégányi	87,30	Asztélyi Községi Tanács Községi-Tanács
Nagybégány		87,53	Великобйганська Сільська Рада
Kisbégány		95,62	Kisbégány
Csonkarapi	Косоньська Kaszonyi	97,95	Попівський старостинський округ
Zápszony		94,24	Zápszony község - с. Запсень
Mezőkaszony		96,11	Kaszonyi kistérség\ Косоньська сільська територіальна громада
Rafajnaújfalu		96,41	Rafajnaújfalui Elöljárói Hivatal
Beregsom		95,23	Som-Vadastanya/Шом- Каштаново
Szőlősgyula		96,06	Szőlősgyulai előljárói körzet/Дюлянський старостинський округ
Tiszapéterfalva	Пийтерфолвівська Péterfalvai	96,08	Péterfalvai Kistérség Tiszaháti Kistérség oldala
Verbóc	Вилоцька Tiszaújlaki	94,11	Вербовецкий Старостинський округ/Verbóci előljárósági hivatal
Tiszaújlak		81,47	Виконавчий комітет Вилоцької селищної ради
Mátyfalva		66,54	Матіївський старостинський округ
Tiszaújhely		68,47	С.Нове Село Старостинський Округ
Tiszakeresztúr		74,22	Tiszakeresztúr község
Eszeny		Чопська	97,56

Szalóka	Csapi	94,79	Polgármesteri Hivatal Szalókai
Nagygejőc	Сюртiвська	91,53	Nagygejőci Előljárói Körzet
Szürte	Szürtei	78,77	Сільська Рада Сюртiвська
Homok	Холмiвська Homoki	48,52	Холмкiвська територiальна громада Холмкiвська ОТГ
Nagydobrony	Великодобронська Nagydobrony	97,73	Nagydobronyi kistérség - Великодобронська сільська громада
Dimicső		17,29	Демечі
Kisdobrony		98,45	Kisdobrony - Мала Добронь
Tiszaágtelek		98,39	Tiszaágtelek Község
Csongor			Csongor - Чомонин
Korláthelmec	Баранинська Baranyai	51,05	Korláthelmec Község/село Холмець
Izsnyéte	Горондiвська Gorondi	63,4	Іван Туряниця (előljáró)

1. táblázat. A magyar nyelvű települések adatai

4.2. Német nyelvű internetes oldalak

Mivel a kárpátaljai német kisebbség jelenléte a Munkácsi járás egyes falvaiba koncentrálódik, ezért a kutatásban az itt lévő településeket próbáltam meg felkutatni, azonban mindössze négy olyan oldalt találtam, mely köthető valamilyen településhez, egy oldal pedig (*Deutsche Jugend in Transkarpatien*) a kárpátaljai német kisebbség tevékenységét mutatja be, de mivel az nem köthető egyetlen konkrét településhez sem, így a táblázatba nem foglaltam bele.

A község neve	A kistérség neve ukránul és magyarul	A német nyelvű lakosok aránya (2001)	A Facebook-oldal neve	A Facebook- oldal típusa
Alsóschönborn		13,26	Громада села	Nyilvános

			Шенборн	csoport
Várpalánka	Мукачівська Munkácsi		Центр культури Паланок	Kulturális
			Chor „Singende Herzen”/Tranzguppe „Palanok”	Kulturális
			Національно- культурне товариство німців "Паланок"	Kulturális

2. táblázat. A német nyelvű települések adatai

4.3. Román nyelvű internetes oldalak

A kárpátaljai román kisebbség megtalálása a közösségi oldalakon nem kis kihívást jelentett. Mivel a román lakosság túlnyomó része az Aknaszlatinai kistérség falvaiba szerveződik, ezért leginkább a kistérség hivatalos Facebook-oldala lelhető fel, s a különböző név alatt futó aknaszlatinai Facebook-oldalakon olvashatóak a község számára hasznos, tájékoztató jellegű információk, azonban egyik önkormányzati oldalon sem jelenik meg a román nyelv. Így, - hogy a közösségi oldalakon a román kisebbség nyelvének jelenlétéről valóban megbizonyosodjunk – felkerestem olyan oktatási intézményekhez, kulturális élethez kapcsolódó közösségi oldalakat, melyek román nyelvű beszélők által, román nyelvű emberek számára jöttek létre.

A község neve	A kistérség neve ukránul és magyarul	A román anyanyelvűek aránya (2001)	A Facebook oldal neve	A Facebook-oldal típusa
Alsóapsa	Солотвинська Акнашлатина	97,68	Нижньоапшанська дитяча школа мистецтв	Oktatási
Акнашлатина		56,52	Солотвинська бібліотека/ Акнашлатина Кözsegi könyvtár	Kulturális
			Liceul cu predare	Oktatási

			în limba română Slatina – Ucraina	
			Consulatul României la Solotvino	Hivatalos
Торчинó		98,9	Biblioteca Topcino	Kulturális
Plajuc	Великобичківська Nagybocskói	78,23	Плаюцький ЗЗСО I – III ступенів	Oktatási

3. táblázat. A román nyelvű települések adatai

V. AZ EREDMÉNYEK BEMUTATÁSA

5.1. Magyar internetes oldalak

Munkámban három járás – a Beregszászi, az Ungvári és a Munkácsi – magyar lakossággal rendelkező kistérségeit, az azokon belül lévő települések hivatalos Facebook-oldalait kutattam fel az online térben. A Beregszászi járásból hét, az Ungvári járásból hat, a Munkácsiból egy kistérséget vettem figyelembe. A kistérségeken belül összesen 39 településnek a Facebook-oldalát kutattam fel, melyekből 27 település a Beregszászi, 11 az Ungvári, 1 település pedig a Munkácsi járáshoz tartozik.

Az oldalak elemzésénél különböző szempontokat vettem figyelembe:

- Bejegyzések, megosztások, hozzászólások nyelve;
- Az oldal vizuális megjelenése;;
- Az oldal névjegy adatai;
- A kétnyelvű bejegyzések domináns nyelvének a meghatározása.
- Bejegyzések száma a kutatási idő alatt

A posztok jellegét illetően két csoportot határoztam meg:

1. felhívó/tájékoztató jellegű – a lakosságot felszólító, információt átadó kiírások, köszönetnyilvánítások;
2. egyéb – köszöntések, gyászjelentés, rendezvények.

A GDPR betartásával az adatokat a felhasználók és a kommentelők profilképének, nevének kitakarásával használom a munkámban.

A Beregszászi járás településeinek Facebook-oldalai

Badaló

Badaló község a Beregszászi járáshoz és egyben a Beregszászi kistérséghez tartozik. Magyar anyanyelvű lakosságának aránya 98,19%. A Facebook-közösségi oldalon egy hivatalos oldala található *Badaló* néven.

1. kép. Badaló község hivatalos Facebook-oldalának profil- és borítóképe

A profil- és a borítóképen a községről láthatunk képeket, melyek nyelvi szempontból nem relevánsak. A közösségi oldal 2010. december 3-án lett létrehozva, azonban jelenleg szinte egyáltalán nem készülnek új posztok. A vizsgált időintervallumban egyetlen poszt készült, s azóta is ez az oldalon az utolsó bejegyzés. A közösségi oldalon közzétett információkból nem derül ki, hogy mi lehet az oka a posztok megszűnésének, ugyanis a kutatást megelőző időben folyamatosan működött az oldal. Névjegyében nem találhatóak elérhetőségi és egyéb adatok.

Az egyetlen vizsgálható bejegyzés magyar nyelven íródott és felhívó jelleggel készült. 2021. november 24-én lett közzé téve és egy illusztráció tartozik hozzá, melyre a lájkokon és megosztásokon kívül semmilyen más reakció nem érkezett.

Beregszász

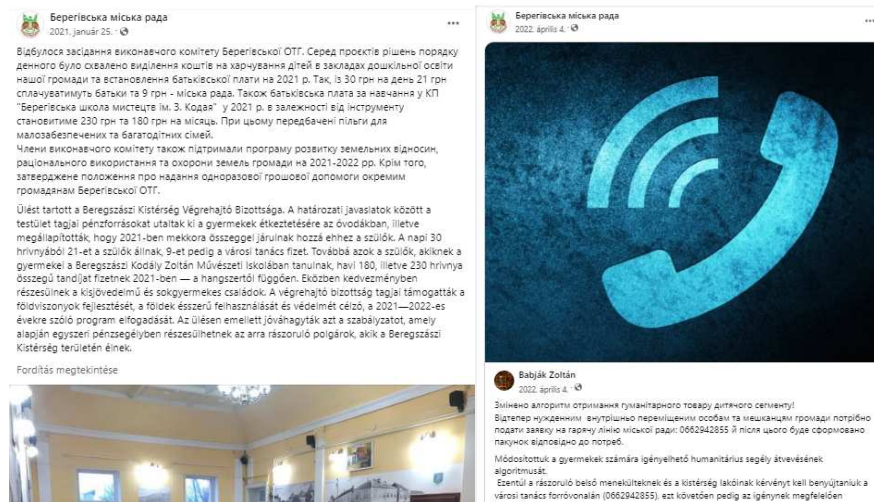
Beregszász város járási és egyben kistérségi szerepet is betölt. A Beregszászi kistérséghez 18 település tartozik: Badaló, Balázsér, Bene, Beregszász, Nagyborzsova, Mezővári, Nagybakta, Halábor, Gát, Mezőegcse, Tasnád, Kígyós, Nagymuzsaly, Sárosoroszi, Csetfalva, Csikósgorond, Tizsacsoma, Makkosjánosi. Beregszász város lakosságának 55,87%-a magyar anyanyelvű, ezáltal a legnagyobb magyarsággal rendelkező város Kárpátalján. A Facebook közösségi oldalon *Берегівська міська рада* néven van jelen.

2. kép. Beregszász város oldalának profil- és borítóképe

A közösségi oldal profilképén ukrán-magyar kétnyelven olvasható a város neve, borítóképén a békét jelző galamb szerepel, sárga-kék, tehát ukrán zászlót szimbolizáló háttérrel. A városháza oldala 2020. július 30 óta van jelen a közösségi térben. Több mint 1800 követővel és 1400 kedvelővel rendelkezik. A névjegy alapján az oldal magát közszolgálati és kormányzati szolgáltatásként határozza meg. Megtalálható továbbá a városháza pontos címe, email címe, illetve webhelyének linkje is.

A kutatott időszakban 60 bejegyzés került ki a városháza oldalára, melyből csupán 5 az oldal által kiírt, 55 pedig az egyéb oldalaktól megosztott bejegyzés. Az oldal által kiírt 5 bejegyzés kétnyelven készült, három esetben az ukrán, két alkalommal viszont a magyar nyelv helyezkedik el az elsődleges helyen. A bejegyzések felhívó/tájékoztató jelleggel készültek. A közösségi oldal működtetője minden bejegyzéshez csatolt illusztrációt vagy fényképet.

3. kép. Beregszász város oldalán közzétett és megosztott kétnyelvű bejegyzések

A megosztott bejegyzések – kettő kivételével – Beregszász polgármesterének, Babják Zoltánnak az oldaláról származnak, aki minden bejegyzését kétnyelven teszi közzé. A két ukrán nyelvű bejegyzés a *Дія* és az *Управління освіти та культури Берегівської міської ради* oldalaktól származnak.

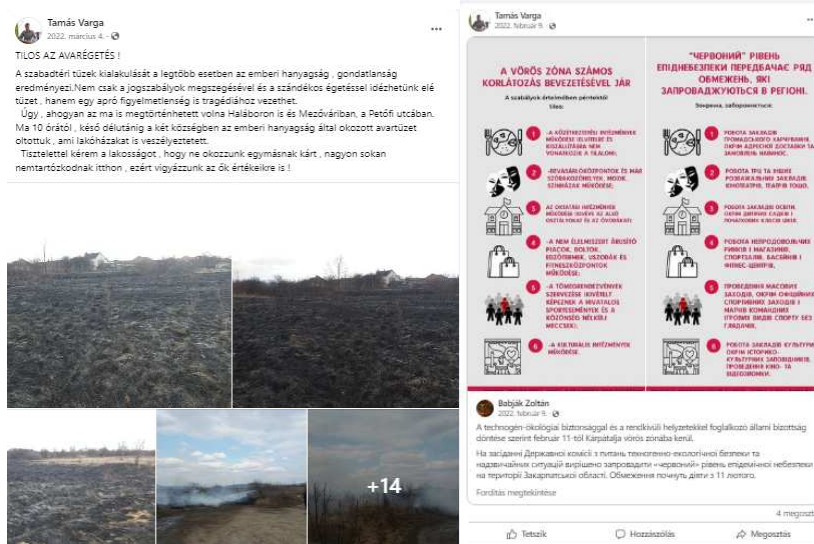
Hozzászólások csak elvétve találhatók néhány bejegyzésnél, többnyire ukrán nyelven, azonban a magyar nyelv is fellelhető.

Mezővári

Mezővári község a Beregszászi járáshoz és a Beregszászi kistérséghez tartozik. A településen belül a magyar anyanyelvűek aránya 98,09%. A Facebookon nincs hivatalos közösségi oldala, viszont a község elöljárója *Varga Tamás* a saját személyes profilján folyamatosan közöl Mezővári lakosságát érintő közérdekű információkat.

A kutatási időszakban az elöljáró oldalán 222 bejegyzés jelent meg, melyek közül csupán 86 poszt az elöljáró saját kiírása, 136 bejegyzést pedig más oldalaktól osztott meg. Mezővári elöljárója által közzétett magyar nyelvű bejegyzések száma 49, kétnyelvű bejegyzésekből 33, ukrán nyelvűekből 4 található. A bejegyzések jellegének megoszlása szerint 72 felhívó/tájékoztató és 14 egyéb jellegű bejegyzés készült. A felhívó/tájékoztató bejegyzések közül 38 magyar nyelven, 33 pedig kétnyelven lett közzé téve. Az egyéb jellegű bejegyzések közül 11 magyar és 4 kiírás ukrán nyelvű. Az elöljáró ukrán nyelvű kiírásokat csak ünnepkörökhöz (karácsony, húsvét) és világnapokhoz kapcsolódóan tett közzé. A kétnyelvű bejegyzéseknél az esetek túlnyomó többségében (31 bejegyzés) az ukrán nyelv szerepel domináns helyen.

A bejegyzésekhez csatolt fényképek és az egyszerű kiírások alkotják a tartalmak vizuális megjelenését.

4. kép. Mezővári község elöljárója által közzétett és megosztott bejegyzések

A 136 megosztott bejegyzésből 104 kétnyelven, 20 magyar nyelven és 12 ukrán nyelven készült. A község elöljárója egy esetben fűzött kiírást magyar nyelven egy kétnyelvű bejegyzéshez. A 104 kétnyelvű bejegyzésnek közel fele az Ukrajnában zajló légiriadók kezdetét és végét jelezték.

A kétnyelvű bejegyzések Beregszász polgármesterének, Babják Zoltánnak a profiljáról lettek megosztva.

Az ukrán nyelvű bejegyzéseket a község elöljárója az alábbi oldalaktól osztotta meg: *Поліція Закарпатської області, Закарпатська обласна державна адміністрація, Департамент культури Закарпатської ОДА, Берегівська районна державна адміністрація.*

Magyar nyelvű bejegyzések a következő közösségi oldalaktól és honlapoktól lettek megosztva: *Kárpáti Igaz Szó, TV21 Ungvár, karpatalja.ma, pulzusfm.eu, Kárpátaljai Református Egyház Kre, karpataljalap.net, karpathir.com, Isten országát keresők, Imre Szalai, Te is segíthetsz Támogató Alapítvány, Segítségnyújtás (Ukrajna, Kárpátalja) Допомога українцям, kizzo.news.*

Hozzászólások majdnem minden bejegyzésnél olvashatók, s a legtöbb hozzászólás magyar nyelven érkezett, ukrán nyelvű hozzászólások elvétve találhatók. A község elöljárója a hozzászóló nyelvének megfelelően válaszol a felmerülő kérdésekre. Néhány esetben megjelenik az ukrán nyelv transliterációja is. Egy bejegyzésnél még is előfordul.

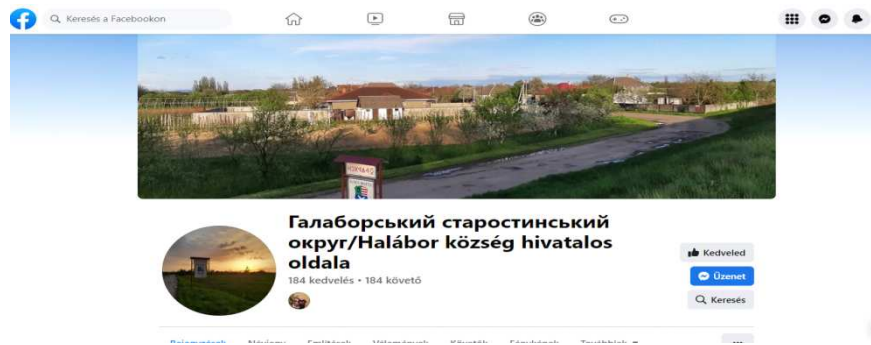
A hozzászólásokon kívül a bejegyzésekre érkezett lájkok és a megosztások száma jelzi, hogy az elöljáró profilját rendszeresen látogatják.

5. kép. Mezővári község elöljárója oldalán megjelenő hozzászólások nyelve és formája

Halábor

Halábor község szintén a Beregszászi járáshoz és a Beregszászi kistérséghez tartozik. A lakosságán belül található magyar anyanyelvűek aránya 98,14%. A Facebook közösségi oldalon *Галаборський старостинський округ/Halábor község hivatalos oldala* néven van jelen.

6. kép. Halábor község hivatalos Facebook-oldalának profil- és borítóképe

Az község hivatalos oldalának profil- és borítóképén is a falunévtábla látható más-más szemszögből fényképezve. A falunévtáblán a magyar és az ukrán nyelv mellett rovásírás is található.

Az oldal 2021. május 1-től van jelen a Facebookon. Névjegye alapján az oldalt annak működtetője közösségként határozta meg. A község nem nagy lélekszámmal rendelkezik, ezt igazolja az oldal 184 követője.

A község neve kétnyelven szerepel, ennek ellenére a legtöbb bejegyzés magyar nyelven jelenik meg. A közzétett bejegyzések közül 12 az oldal által írt poszt, 13 pedig más oldalak tartalmainak a megosztása. Az oldal által közzétett posztok közül 11 magyar nyelven, 1 pedig kétnyelven íródott. A kétnyelvű bejegyzésnél a magyar nyelv helyezkedik el az elsődleges helyen. Egy magyar nyelvű bejegyzéshez csatolt illusztráción az ukrán nyelv jelenik meg, azonban a bejegyzés nem tekinthető kétnyelvűnek, ugyanis az illusztráció csak a kiírás szemléltetéseként szolgál. A bejegyzések közül 10 felhívó/tájékoztató, 2 pedig egyéb jelleggel készült, mely bejegyzések megemlékezést és gyászjelentést tartalmaznak.

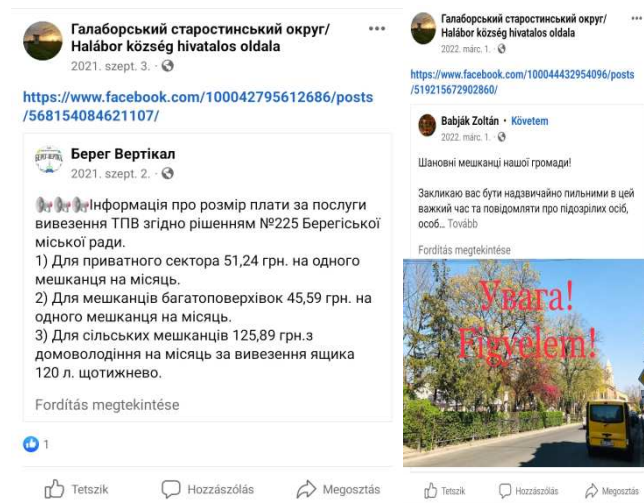
A közösségi oldal felhasználója a bejegyzéseket egyszerű kiírással és kiíráshoz csatolt fényképekkel közli.

7. kép. Halábor község oldalán megjelenő magyar és kétnyelvű bejegyzések

A megosztások tekintetében elmondható, hogy a legtöbb poszt magyar (7 bejegyzés) vagy kétnyelven (5 bejegyzés) lett közzé téve, mindössze egy ukrán nyelven készült bejegyzés került megosztásra. A megosztásoknál egy magyar nyelven íródott poszthoz fűzött az oldal szintén magyar nyelvű kiírást.

A következő oldalak, illetve előljárók profiljai kerültek megosztásra: *Берег Вертикал*, *Babják Zoltán*, *Tamás Varga*, *Badalói Csaláadorvosi Rendelő*, *TV21 Ungvár*, *Borboly Csaba*, *Мужіївський Старостинський Округ/Nagymuzsalyi Elöljárói Körzet*. Mind ezeken kívül egy személyes profil is megosztásra került, akinek bejegyzése szintén informatív jellegű.

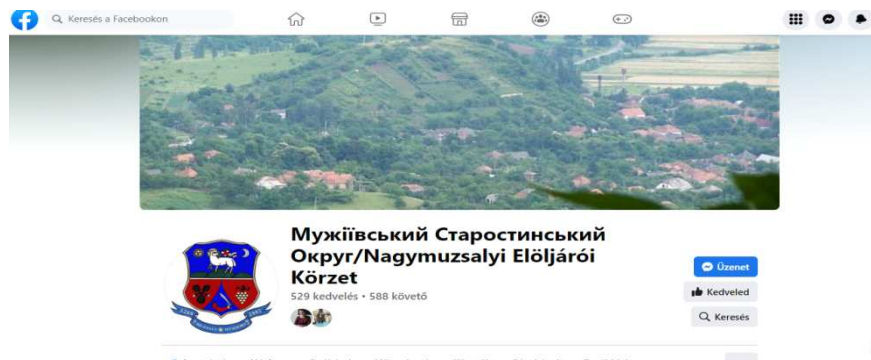

8. kép. Halábor község által megosztott ukrán és kétnyelvű bejegyzések

Az oldal látogatottságát mutatja a lájkok, a megosztások és a kommentek száma. A vizsgált időszakban fellelhető bejegyzéseknél csak elvétve találhatóak megosztások és lájkok. Hozzászólás mindössze egy bejegyzésnél látható, matrica formájában.

Nagymuzsaly

Nagymuzsaly község a Beregszászi járáshoz és a Beregszászi kistérséghez tartozik. Lakosainak nagy része (82,31%) magyar anyanyelvű. A község a Facebook-oldalon kétnyelven, azaz *Мужіївський Старостинський Округ/Nagymuzsalyi Elöljárói Körzet* néven jelenik meg.

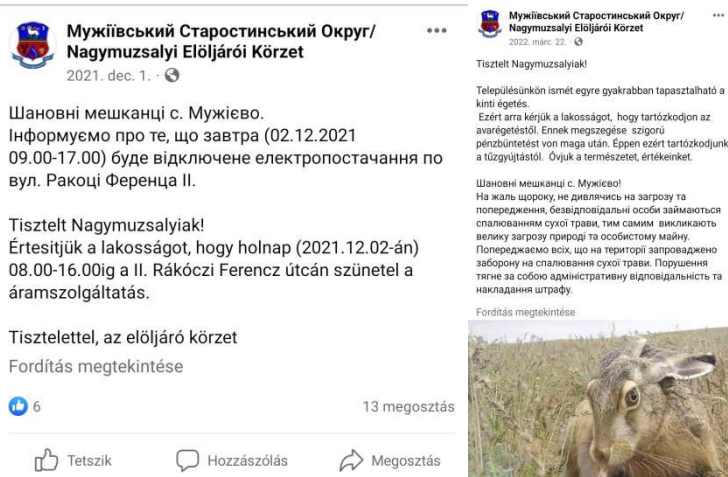
9. kép. Nagymuzsaly község hivatalos Facebook-oldalának profil- és borítóképe

A közösségi oldal profilképén magyar-ukrán kétnyelven olvasható a község neve, a borítóképén pedig feltételezhetően a nagymuzsalyi látkép látható. Létrehozásának dátuma 2021. február 16, ez idő óta 588 követővel bővült a látogatók száma és 529 kedvelőre tett szert. A község hivatalos oldalának névjegye az email-es elérhetőséget tartalmazza.

A közösségi oldal által közzétett bejegyzések száma 24, mindez kevésnek tűnhet a megosztott bejegyzések számától, ugyanis összesen 73 más információs oldalak által közzétett poszt található.

A 24 bejegyzés közül 12 poszt tekinthető kétnyelvűnek, 7 magyarnak, 5 pedig ukránnak. Általánosságban elmondható, hogy a magyar és az ukrán nyelvű bejegyzések - egy kivételével - mindig valamilyen ünnephez, jeles naphoz kapcsolhatók. A kétnyelvű bejegyzések pedig felhívó vagy tájékoztató jelleggel készültek, elvértve található egyéb céllal írott bejegyzések. A kétnyelvű bejegyzéseknél általában az ukrán nyelv áll az első, domináns helyen.

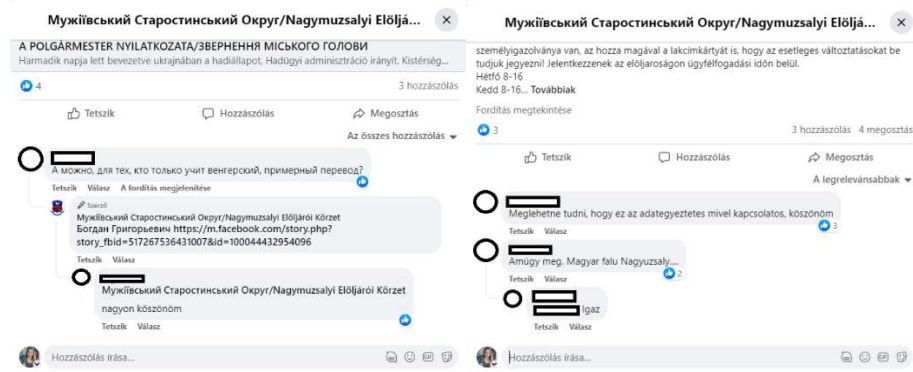
A posztok vizuális megjelenése eltérő, előfordul ugyanis egyszerű kiírás és kiíráshoz csatolt fénykép/illusztráció is.

10. kép. A Nagymuzsalyi község által közzétett kétnyelvű bejegyzések

A 73 megosztott bejegyzés közül a legtöbb (34) kétnyelven íródott, ugyanis Beregszász polgármesterének, Babják Zoltánnak a bejegyzései kerültek megosztásra, aki minden alkalommal kétnyelven teszi közzé az információkat. A kétnyelvű bejegyzések számával vetekszenek az ukrán nyelven megosztott bejegyzések, ezekből ugyanis 33 található, melyek különböző ukrán nyelvű közigazgatási egységektől lettek megosztva: *Берег Вертикал, Берегівська районна державна адміністрація, Закарпатська обласна державна адміністрація, Міграційна служба Закарпатської області, Головне управління ДСНС України у Закарпатській області, Управління освіти та культури Берегівської міської ради, Munkachevo.net, pmg.ua.* A magyar nyelvű oldalak közül pedig a *kiszon.net*, a *TV21 Ungvár* és a *Muzsalyi Községi Könyvtár Мужіївська сільська бібліотека* oldalak bejegyzéseit (6 poszt) osztotta meg a község oldala.

A hozzászólások tekintetében a magyar nyelv dominanciája szembetűnő. Leginkább az ünnepi alkalmakról, jeles napokról készült posztokhoz érkeztek kommentek. Egy bejegyzésnél olvasható ukrán nyelvű komment, s érdekesség, hogy az egyik kommentelő a bejegyzés magyar nyelvű változatát kéri oroszul. Továbbá egy kétnyelvű bejegyzésnél a hozzászólók kiemelik a község magyar nyelvű többségét.

11. kép. Nagymuzsalyi község oldalán megjelenő hozzászólások

A községben a legutóbbi népszámláláskor (2001) 82,31 % volt a magyar anyanyelvűek részaránya, azonban a település oldalán közzétett kétnyelvű posztok mennyisége arra engedne következtetni, hogy megnőtt az ukrán anyanyelvű lakosok száma az évek alatt. Azonban az oldalon meglehetősen kevés ukrán nyelvű hozzászólással találkozhatunk, ez azonban fakadhat abból is, hogy kevés az oldalon lévő aktivitás a felhasználók részéről. A kétnyelvű posztokból következik, hogy valószínűleg több ukrán nyelvű lakosa lett Nagymuzsalyinak az évek alatt.

Sárosroszi

Sárosroszi község ugyancsak a Beregszászi járáshoz és a Beregszászi kistérséghez tartozik. Lakosságát tekintve 95,08 %-ban magyar anyanyelvűek lakják. A Facebookon *Sárosroszi község hivatalos oldala* néven van jelen 2021. február 22 óta. A közösségi oldalnak 201 követője és 187 kedvelője van.

12. kép. Sárosroszi község hivatalos Facebook-oldalának profil- és borítóképe

A község hivatalos oldalának profilképén Sárosroszi címere látható, rajta magyar felirattal pedig a falu neve. A borítóképen a település látképe található. Az oldal névjegye nem tartalmaz semmilyen elérhetőséget.

A közösségi oldalon 7 poszt és 12 egyéb oldalaktól megosztott bejegyzés található, ez összesen 19 bejegyzést jelent a kutatott időszakban. Az oldal neve magyarul olvasható és az általa közzétett posztok is mind magyar nyelven készültek. Egy olyan poszt található, ahol a magyar nyelvű kiírás alatt az ukrán nyelvű hivatalos dokumentum fényképes változata is megtalálható. Mindössze 4 poszt készült felhívó/tájékoztató jelleggel, a maradék 3 az egyéb kategóriába sorolható, főként megemlékezés és ünnepi köszöntő lelhető fel.

Az oldal vizuális megjelenése hasonló a Halábori és a Nagymuzsalyi község oldalához, ugyanis a bejegyzések tartalmazznak kiírást, esetenként pedig fényképet vagy illusztrációt is, illetve tartalmukban is hasonlóak, emellett pedig mivel egy kistérséghez tartoznak, így előfordul, hogy ugyanattól az oldaltól osztják meg ugyanazokat a bejegyzéseket.

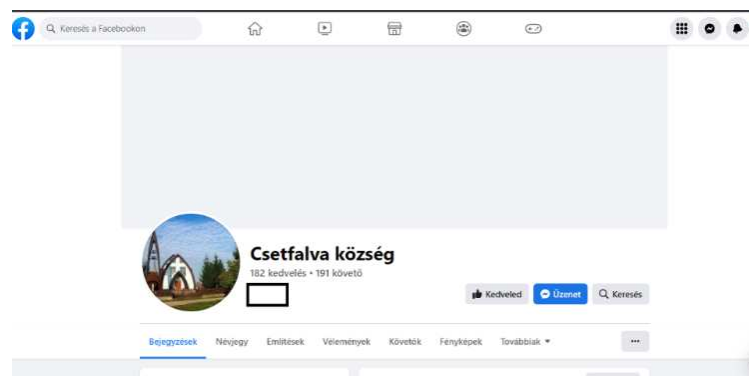
13. kép. Sárosroszi község által közzétett magyar nyelvű bejegyzések

A megosztott bejegyzések többségében (8) kétnyelvűek, ugyanis Beregszász polgármesterének, Babják Zoltánnak a bejegyzéseit osztotta meg az oldal. Ezen kívül továbbá 3 magyar nyelvű bejegyzés került még megosztásra az *Együtt Sárosrosziért* és a *Búbos Kemence Civil Szervezet* Facebook-oldalaktól. Az egyetlen ukrán nyelvű bejegyzés a *Берегівська районна державна адміністрація* információs oldaltól származik.

Egy magyar nyelvű posztnál olvashatók hozzászólások szintén magyar nyelven.

Csetfalva

Csetfalva község a Beregszászi járás és a Beregszászi kistérség közigazgatási egységéhez tartozik. Lakosságának 97,35%-a magyar anyanyelvű. A Facebook közösségi oldalon *Csetfalva község* néven van jelen.

14. kép. Csetfalva község hivatalos oldalának profil- és borítóképe

A közösségi oldal 2021. január 5-től működik, 191 követővel és 182 kedvelővel rendelkezik. Elérhetőségi alapadatok az oldal névjegyében nincsenek feltüntetve. A vizsgált időszakban 2 bejegyzést tett közzé a közösségi oldal felhasználója, melyek magyar nyelven íródtak és felhívó/tájékoztató jelleggel készültek. Az egyik posztban megjelenik az 'identifikációs kód' ukrán kölcsönszó. A közösségi oldal vizuális megjelenése egyszerű kiírásokat tartalmaz, fényképek vagy illusztrációk nem találhatók a bejegyzések alatt.

Hozzászólások csak az egyik bejegyzéshez érkeztek magyar nyelven.

15. kép. Csetfalva község hivatalos oldala által közzétett magyar nyelvű bejegyzések

Makkosjánosi

Makkosjánosi község a Beregszászi járáshoz és a Beregszászi kistérséghez tartozik. A község lakosságának 91,53 %-a vallotta magát magyar anyanyelvűnek. A Facebookon *Jánosi község hivatalos oldala* néven jelenik meg, elhagyva a község nevének előtagját (Makkos-).

16. kép. Makkosjánosi község Facebook oldalának profil- és borítóképe

A közösségi oldal profilképén a község címe látható, mely nem tartalmaz semmilyen nyelvű kiírást, borítóképén a községről készült képekből látható egy kollázs. A névjegye

alapján 2016. október 13-tól van jelen a közösségi platformon. Az oldal magát állami szervezetként jelöli meg. A névjegy ezen kívül a község külső honlapjának linkjét tünteti fel. Követőtáborá meghaladja az 1,1 ezer követőt.

A vizsgált időszakban a közösségi oldal 107 bejegyzést közölt, melyek közül 79 saját poszt, 28 pedig más oldalak által közzétett bejegyzés. A 79 saját posztból 69 kétnyelven íródott, 8 magyar, 2 pedig ukrán nyelven. Az összes kétnyelvű poszt felhívó/tájékoztató jellegűnek tekinthető, s ugyanez elmondható a magyar és az ukrán nyelvű bejegyzések többségéről is. Mindössze két egyéb jellegű bejegyzés található, s mindkettő a karácsonyhoz köthető, ukrán és magyar nyelven. Innen is következtethető az oldalt látogatók anyanyelvére, ugyanis attól függően, hogy milyen nyelven íródott a poszt, annak megfelelő nyelven érkeznek rá a reakciók. Az ukrán nyelvű bejegyzésen mindössze 3 like található, ezzel szemben a magyar nyelvű köszöntőnél 38 like, 10 hozzászólás és 3 megosztás látható.

A kétnyelven készült bejegyzéseknél főként vannak azok a kiírások, ahol az ukrán nyelv tölti be a domináns szerepet, azonban legtöbb ukrán domináns bejegyzés a légiriadók kezdetét és végét jelzi, s a többi, a lakosság ügyeit érintő kétnyelvű bejegyzéseknél a magyar nyelv található az elsődleges helyen.

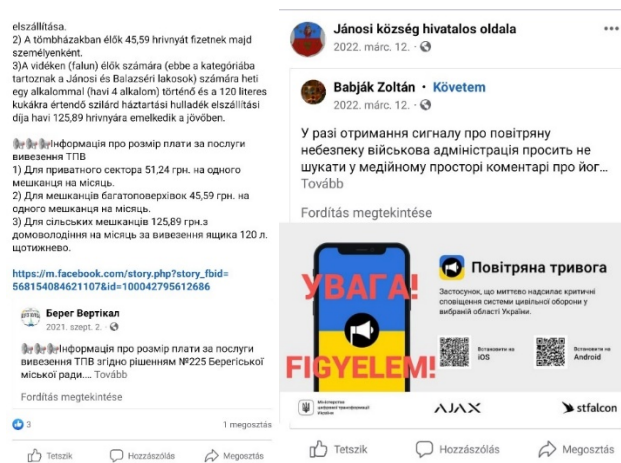
A közösségi oldalon lévő bejegyzések leginkább kiírásokból állnak, s az egyéb jellegű bejegyzéseknél található illusztráció.

17. kép. Makkosjánosi község oldala által közzétett magyar és kétnyelvű bejegyzések

A 28 megosztott bejegyzés közül 22 kétnyelven íródott, ezen bejegyzések ugyancsak Beregszász polgármesterének, Babják Zoltánnak tulajdoníthatók. Három

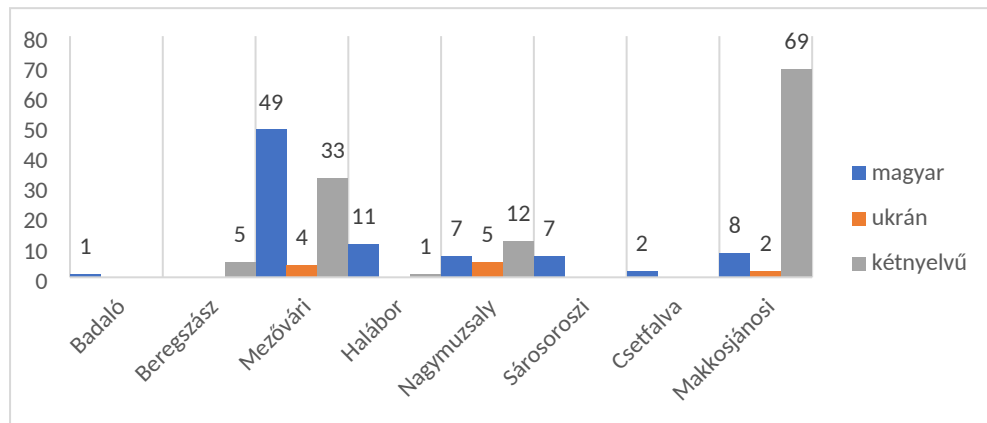
megosztott bejegyzés nyelve kizárólag a magyar, ezek a *kiszo.net* és az *Oltalom Óvoda Jánosi* közösségi oldalaktól lettek megosztva. Az ukrán nyelvű bejegyzésekből szintén három található a *Берег Вертикал* és a *Берегівська районна державна адміністрація* nevű információs oldalaktól. Mind ezeken kívül előfordult, hogy az oldal maga is kiírást intézett a megosztott bejegyzésekhez. Megtalálható ukrán nyelven készült poszt, melyhez a község oldala magyar nyelven intézett kiírást, kétnyelvű posztok, melyeknél kétnyelven és/vagy külön magyar és ukrán nyelven is olvasható kiírás, illetve magyar nyelven készült poszthoz szintén magyar nyelven írt kiírás is található.

18. kép. Makkosjánosi község oldala által megosztott bejegyzések

A hozzászólások tekintetében elmondható, hogy csak magyar nyelvű kommentek érkeztek, azonban nem nagy számban fordulnak elő. Megtalálhatók még a matricák és a GIF-ek használata is. Egy 2021. szeptember 27- i posztnál jelenik meg a magyar nyelv használatának hiányára való utalás, ugyanis a bejegyzésben a kistérség vezetősége a segítségét ajánlja fel a lakók bármilyen panaszainak kezelése céljából, ehhez a kommentelő pedig a következő megjegyzését tette: „*Csak ha lehet magyarul is panaszkodni!!!*”, utalva ezzel a nyelvi korlátozásokra.

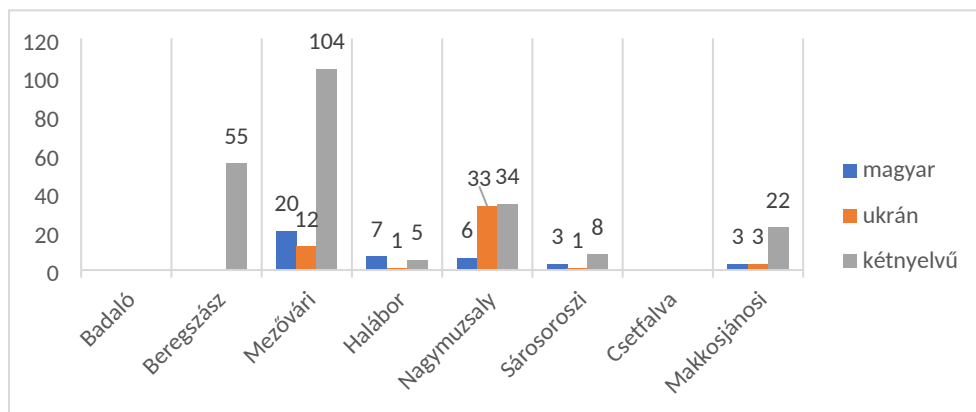
A Beregszászi kistérségből tehát nyolc település hivatalos oldala/profilja került elemzésre. Az alábbiakban a közösségi oldalak bejegyzéseinek nyelvi megjelenését mutatom be:

1. ábra. A Beregszászi kistérség településeinek oldalain lévő bejegyzések nyelvi megjelenése

A Beregszászi kistérség közösségi oldalain leginkább megjelenő nyelv, a magyar, ugyanis a nyolc oldalból hét tartalmaz magyar nyelvű kiírásokat, illetve négy oldalon kétnyelvű bejegyzések is megjelennek, melyek közül az egyik nyelv szintén a magyar. A kétnyelvű bejegyzések közreadásánál Makkosjányosi közösségi oldala emelkedik ki, Mezővári elöljárójának oldala esetében pedig a magyar és a kétnyelvű bejegyzések aránya is magasnak mondható.

Az alábbi (2.) ábra az oldalak által megosztott bejegyzések nyelveit mutatja be:

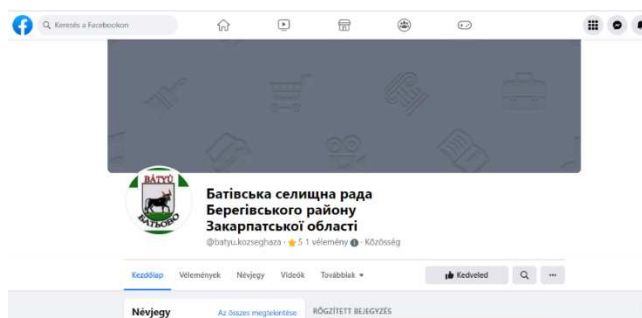

2. ábra. A Beregszászi kistérség oldalai által megosztott bejegyzések nyelvi megjelenése

A megosztott tartalmaknál a kétnyelvű bejegyzések találhatóak meg majdnem minden közösségi oldalnál Badaló és Csetfalva kivételével, azonban ezeken az oldalakon egyáltalán nem található bejegyzések megosztása. A kétnyelvű bejegyzéseket a vizsgált oldalak minden esetben a beregszászi polgármestertől osztották meg.

Bátyú

Bátyú városi típusú település a Beregszászi járáshoz tartozik és kistérségi szerepet tölt be. Kilenc község tartozik a Bányui kistérséghez: Badó, Kisbakos, Barkaszó, Bótrágy, Bányú, Kisharangláb, Danilovka, Nagybakos, Szernye. Bányú község 64,64%-a magyar anyanyelvű. A Facebook-közösségi oldalon *Батівська селищна рада Берегівського району Закарпатської області* néven található.

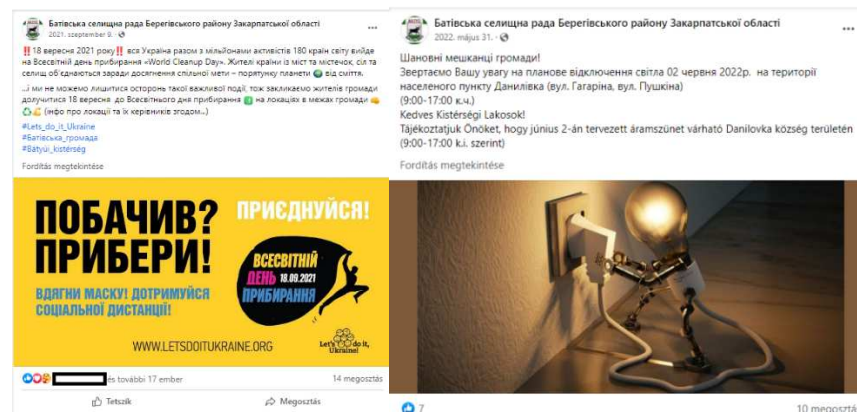
19. kép. Bányú község hivatalos Facebook-oldalának profil- és borítóképe

Az önkormányzat közösségi oldalának profilképen kétnyelven, tehát magyarul és ukránul is olvasható a község neve ellentétben az oldal kizárólag ukrán nyelvű névvel. Az általános névjegyadatok szerint az oldal közösségként lett regisztrálva. Az oldal kedvelőinek száma 1584, míg ez a szám a követőket tekintve 2375. Az elérhetőségi adatok között szerepel a község email címe és a külső webhelyének linkje.

A kutatási időszakban 311 bejegyzés került ki, melyek közül 76 a közösségi oldal saját bejegyzése, 235 pedig az egyéb információs oldalaktól megosztott poszt.

A közösségi oldalon kiírt bejegyzések közül a legtöbb (49 bejegyzés) ukrán nyelven készült, ezt követik a kétnyelvű (23 bejegyzés) és a magyar nyelven (4 bejegyzés) közzétett bejegyzések. A kétnyelvű bejegyzések tartalmilag a közelgő áram- és vízkimaradások időpontjait, a szemét elszállítással kapcsolatos teendőket ismertetik a lakossággal. Nyelvi szempontból 22 esetben az ukrán nyelv kerül domináns helyzetbe, csupán egy, az adventhez köthető bejegyzésnél látható a magyar nyelv elsődleges szerepben. A bejegyzések – 8 eset kivételével – felhívó/tájékoztató jelleggel készültek. Az egyéb céllal készült bejegyzések az adventhez, a karácsonyhoz, illetve megemlékezésekhez és világnapokhoz köthetők.

A közösségi oldal 76 saját bejegyzésének vizuális megjelenéséhez hozzátartoznak az illusztrációk, melyek mindig az adott információnak megfelelőek.

20. kép. Ukrán és kétnyelvű bejegyzések a Bátyui kistérség oldalán

A megosztott bejegyzések közül 231 készült ukrán nyelven, s mindössze 2-2 bejegyzés íródott magyar és kétnyelven. A 231 ukrán nyelvű bejegyzés megosztásakor az oldal 65 poszthoz intézett kiírást – egy eset kivételével – ukrán nyelven.

Az ukrán nyelvű bejegyzések az alábbi információs oldalaktól és honlapoktól kerültek megosztásra: *Берегівська районна державна адміністрація, Поліцейські офіцери громад, АРР "Закарпаття", Закарпатський регіональний центр СЕ і ГД НАН України, Молодіжний центр "Здибанка", Закарпатська обласна державна адміністрація, Анатолій Полосков, Управління регіонального розвитку Закарпатська ОДА, Центр підтримки підприємництва Закарпаття, Пацкан Олександр, Іштван Петрушка - громадський діяч, Агенція регіонального розвитку Закарпатської області, Молодіжна рада Батівської ТГ----* , *Баркасівський ліцей, Олена Зеленська, Міністерство охорони здоров'я України, Віталій Матій - голова Берегівської РДА, ДПС Закарпатській області, Віктор Микимта - голова Закарпатської ОДА, Департамент економічн ого та регіонального розвитку Закарпатської ОВА, ULEAD з Європою в Закарпатській області, Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру, Міністерство освіти і науки України, Закарпатський обласний центр соціальних служб, Кіберполіція, Державна податкова служба України, Громадська ради при Закарпатській обласній державній адміністрації, ULEAD з Європою в вінницькій області, Український центр оцінювання якості освіти, Міністерство економіки України, Міністерство цифрової трансформації України, UNICEF Ukraine, Верховна рада України, Дія, Поліція Закарпатської області, Громадській Простір, Клуб Ділових Людей Україна, ІОМ Ukraine, Рада жінок Донеччини, Пенсійний фонд України, Мирослав Білецькій, Розвиток Закарпаття, batyovo-*

rada.gov.ua, jurliga.ligazakon.net, promo.bank.gov.ua, nssu.gov.ua, testportal.gov.ua, mon.gov.ua.

A magyar és kétnyelvű bejegyzések a *Молодіжний центр "Здибанка"* internetes oldaltól származnak.

Hozzászólások nagyon kevés bejegyzésnél találhatóak, nyelvileg pedig magyar és ukrán kommentek is olvashatók. A közösségi oldal szerkesztője egy esetben válaszol egy ukrán hozzászólásra szintén ukrán nyelven.

Szernye

Szernye község a Beregszászi járáshoz és a Bátyúi kistérséghez tartozik. Lakosainak 97,47%-a magyar ajkú. A Facebookon Szernye településnek nincs hivatalos Facebook-oldala, viszont a falu elöljárójának, *Zsidik Sándornak* a profilján több, a lakossághoz intézett felhívás is olvasható.

A vizsgált időintervallumban Szernye község elöljárója 16 posztot közzelt, melyekből 14 saját bejegyzés, 2 pedig a *Батівська селищна рада Берегівського району Закарпатської області* oldal által írott, majd az elöljáró által megosztott egy magyar és egy ukrán nyelvű poszt. Az elöljáró bejegyzéseinek többsége (13 bejegyzés) magyar nyelven íródott, 1 pedig kétnyelven. A kétnyelvű bejegyzésnél az ukrán nyelv található az elsődleges helyen. Minden bejegyzése felhívó/tájékoztató jelleggel készült.

A bejegyzések vizuális megjelenését a kiírások, a kiírás mögé szerkesztett illusztrációk és néhány fénykép adja.

21. kép. Szernye község elöljárója által közzétett magyar és kétnyelvű bejegyzések

Kommentek több bejegyzésnél is olvashatóak főként magyar nyelven. Az egyik bejegyzés komment szekciójában ukrán nyelvű kérdésre („*Колу?*”) magyar nyelvű válasz („*Hétfőn*”) érkezett.

Beregújfalu

Beregújfalu a Beregszászi járáshoz és a Nagyberegi kistérséghez tartozik. Lakosságának 82,19%-a magyar anyanyelvű. Beregújfalu szintén azok közé a községek közé tartozik, akiknek nincs hivatalos Facebook-oldaluk, viszont a község elöljárója, ez esetben *Sütő Lajos*, saját Facebook-oldalán tájékoztatja a lakosságot.

A vizsgált időszakban a beregújfalui elöljáró 4 olyan bejegyzést tett közzé, mely a lakosság felé irányult. Minden posztja magyar nyelven készült, más oldalaktól pedig nem osztott meg bejegyzéseket. A magyar nyelvű posztjai felhívó/tájékoztató jelleggel íródtak. Egy bejegyzésre érkeztek hozzászólások, szintén magyar nyelven. A bejegyzések minden esetben kiírásból állnak.

22. kép. Beregújfalu elöljárója oldalán megjelenő bejegyzések

Nagybereg

Nagybereg a Beregszászi járáshoz tartozik és kistérségi szerepet tölt be. Öt község tartozik a fennhatósága alá: Beregújfalu, Nagybereg, Felsőremete, Kovászó, Alsóremete. Nagybereg lakossága 87,44 %-ban magyar anyanyelvű. A Facebookon *Nagyberegi Kistérség* néven találjuk meg.

23. kép. A nagyberegi kistérség hivatalos Facebook-oldalának profil- és borítóképe

A község hivatalos oldalának profilképén egy fafaragású címer látható, rajta a magyarul olvasható helységnévvel, borítóképén már a magyar mellett az ukrán nyelv is megjelenik. A község oldala profilként van regisztrálva, erre utal az ismerősnek jelölés lehetősége is. A rövid áttekintésben megtalálható a bemutatkozás: „*Mindennapi munkánk során fontosnak tartjuk kistérségi lakosaink tájékoztatását.*” Illetve a kistérség polgármestere, Урста Іван által használt profil linkje is fellelhető. Érdekes, hogy míg a kistérség oldala profilként van regisztrálva, addig a polgármesteré oldalként.

A bejegyzések számát illetően elmondható, hogy összesen 92 bejegyzés készült a vizsgált időszakban, melyek közül 79 a közösségioldal által kiírt saját bejegyzésnek, 12 pedig más oldalaktól megosztott bejegyzéseknek tekinthető. A közösségi oldal saját bejegyzései közül 58 kétnyelven, 15 ukrán nyelven, 7 pedig magyar nyelven lett közzétéve. A posztok közül a legtöbb felhívó vagy tájékoztató jelleggel készült, az egyéb jellegű bejegyzéseket is többségében kétnyelven tették közé. A kétnyelvű bejegyzésekről még elmondható, hogy legtöbbször – tehát az 58 posztból 49 esetében – a magyar nyelv helyezkedik el felül, tehát a domináns helyen.

24. kép. A Nagyberegi Kistérség közösségi oldala által közzétett kétnyelvű bejegyzések

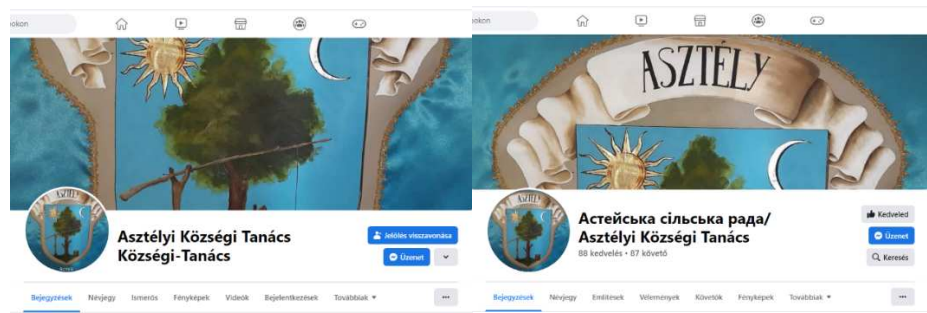
A bejegyzések vizuális megjelenése eltérő. Előfordul olyan bejegyzés, amelyekhez tartozik kép vagy illusztráció, előfordulnak a kiírásokban hangulatjelek, ami lehet felkiáltójel vagy éppen az aktuális kiíráshoz kapcsolódó emotikonok (pl. az önkéntes tűzoltónak való jelentkezésről szóló posztban tűzoltó, tűz és gázpalack emotikon is megjelenik), melyeket sok esetben arra használnak fel, hogy elválasszák egymástól a magyar és az ukrán nyelvű kiírást, úgymond ezzel egy határt húzva a két nyelv közé. Ez a fajta emotikonhasználat nem jelenik meg minden kiírásnál, s a kutatási időszak felétől már egyáltalán nincs jelen az oldalon.

Megosztott bejegyzésekből már sokkal kevesebb található, s ezek többsége (8 bejegyzés) a kistérség polgármesterétől származik, aki kétnyelven tette közzé a posztokat. A két magyar nyelven készült bejegyzés a *TV21 Ungvár* internetes oldaltól és a *kárpátalja.ma* honlaptól, a két ukrán nyelvű bejegyzés pedig *Віталію Матию - голову Березівської РДА* információs oldaltól és a *tax.gov.ua* honlaptól származnak.

Hozzászólások több bejegyzésnél is találhatóak, s szinte minden komment szekcióban található magyar és ukrán nyelvű komment is. Az oldal felhasználója esetenként válaszol az egyes kérdésekre a kommentelők nyelvének megfelelően.

Asztély

Asztély község a Beregszászi járáshoz és a Nagybégányi kistérséghez tartozik. Lakosságának 87,30%-a magyar ajkú. A Facebook-közösségi oldalon két profilja is megtalálható: *Астейська сільська рада/ Asztélyi Községi Tanács* és *Asztélyi Községi Tanács Községi-Tanács*. Azonban csak az utóbbi profil kerül elemzésre, ugyanis a másik oldal már 2019. szeptemberétől nem tesz közzé posztokat.

25. kép. Asztély község közösségi oldalai a Facebookon

Mindkét közösségi oldalnak ugyanaz a kép a profilképe és a borítóképe is, ez pedig a község címere, rajta magyar és ukrán felirattal a község neve. A két közösségi oldal közt az egyik legfőbb különbség, hogy az egyik oldalként, – követőinek és kedvelőinek a száma is látható, mely alacsonynak mondható - a másik pedig profilként van regisztrálva. A másik különbség az oldalak neveinek nyelvi megjelenése: az egyik ukrán-magyar a másik pedig csak magyar nyelvű.

A megfigyelt közösségi oldalon mindössze két bejegyzés készült a kutatott időszakban, s mindkettő más oldalak tartalmainak a megosztása. A bejegyzések

kétnyelven készültek, s a *Великобійганська Сільська Рада* oldal bejegyzései. A közösségi oldal egy felkiáltójelet intézett a bejegyzéshez kiírásként.

26. kép. Az Asztélyi község hivatalos oldala által megosztott kétnyelvű poszt

Nagybégány

Nagybégány község a Beregszászi járáshoz tartozik és kistérségi szerepet tölt be. Hét község tartozik a Nagybégányi kistérséghez: Asztély, Nagybégány, Hunyadi, Gút/Kétegút, Beregdéda, Kisbégány, Macsola. Nagybégány községben a magyar anyanyelvű lakosság aránya 87,53%. A Facebook közösségi oldalon *Великобійганська Сільська Рада* néven van jelen.

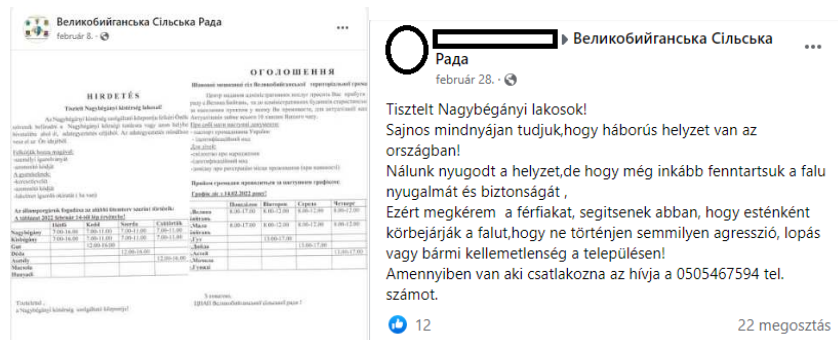
27. kép. Nagybégány község hivatalos Facebook-oldalának profil- és borítóképe

A Nagybégányi kistérség közösségi oldalának a neve ukrán nyelvű, mely magyarra fordítva *Nagybégányi Község* jelent (ha kistérségként tüntetné fel magát, akkor a község neve mellett az *OTT* kiírás szerepelne). A közösségi oldal profilként van regisztrálva, névjegyéből nem derül ki tájékoztató információ az oldal létrejöttével vagy fennállásával kapcsolatban, csupán egy email-es elérhetőség található. Az oldal profilképén az egyesült önkormányzatok címerei láthatók, rajtuk ukrán nyelven pedig a neveik olvashatók. A borítóképen a Nagybégányi község számára felfüggesztett táblán

lévő ukrán nyelvű kiírás látható. A posztok 2022. február 8. és április 4. között készültek.

A kutatott időszakban a község oldala 10 bejegyzést tett közzé, melyek közül 6 kétnyelven, 3 magyar nyelven és 1 ukrán nyelven került ki, ezzel szemben a közösségi oldal neve ukrán nyelven van kiírva. A kétnyelvű bejegyzések közül 5 esetben az ukrán szerepel az elsődleges helyen. A bejegyzések felhívó/tájékoztató jelleggel készültek.

A bejegyzések közt előfordul szkennelt dokumentum közzététele, az oldal felhasználója általi kiírás, illetve más profiloknak a község idővonalára írt bejegyzései.

28. kép. A Nagybégányi község oldalán található bejegyzések

Hozzászólások mindössze két bejegyzésnél találhatóak, melyekből az egyik fényképet tartalmaz a község háza dolgozóiról, a másik posztnál lévő magyar nyelvű komment pedig a háború kitörése után kialakult helyzettel kapcsolatban íródott.

29. kép. A Nagybégányi község közösségi oldalának bejegyzésénél lévő magyar nyelvű hozzászólás

Kisbégány

Kisbégány község a Beregszászi járáshoz és a Nagybégányi kistérséghez tartozik. Lakosságának 95,62%-a magyar anyanyelvűnek vallotta magát a legutóbbi népszámlálás alkalmával. A Facebook-közösségi oldalon *Kisbégány* néven van jelen.

30. kép. Kisbégány község hivatalos Facebook-oldalának profil- és borítóképe

A közösségi oldal 2010. október 27-től van jelen a közösségi térben és azóta 278 követőre tett szert. Rövid áttekintésében megtalálható a községháza címe és elérhetősége, illetve egy wikipédiás forrás linkje is. Névjegy bő információt szolgáltat a község történelméről, a fennmaradt okiratairól, emlékhelyeiről. A község hivatalos oldalának profilképén a falu címere, a borítóképén pedig Magyarország Trianon előtti állapotának térképe látható, rajta kisebb ábrákkal és magyar nyelvű feliratokkal.

A vizsgált időintervallumban az oldalon 2022. február 23. és április 2. között kerültek ki posztok, szám szerint 23, melyből 19 más információs oldalak bejegyzéseinek a megosztása, 4 pedig a község oldala által kiírt poszt. Minden bejegyzés magyar nyelven íródott. A közösségi oldal saját posztjai közül 3 felhívó, egy pedig egyéb jelleggel készült. A posztoknál illusztráció látható vagy maga a mondanivaló helyezkedik el a képen.

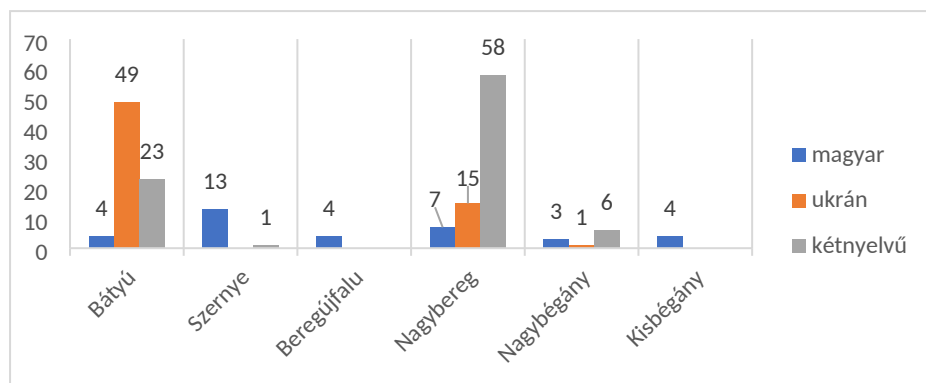
31. kép. Kisbégány község által közzétett bejegyzések

A megosztott bejegyzések többsége a *Magyarország Kormánya* internetes oldaltól származik, s olyan posztok kerültek ekkor megosztásra, amelyek valamilyen kapcsolatban álltak a februárban kirobbanó orosz-ukrán háborúval, illetve a

segítségnyújtással, a különféle intézkedésekkel. Ezen kívül megosztásra került még a *Magyar Rendőrség* és a KMKSZ elnöke, *Dr. Brenzovics László* és civil profilok bejegyzései is.

Hozzászólások egy bejegyzésnél sem olvashatóak, ahogy a lájkok és a megosztások száma is kifejezetten alacsony, több posztnál pedig semmilyen reakció nem található.

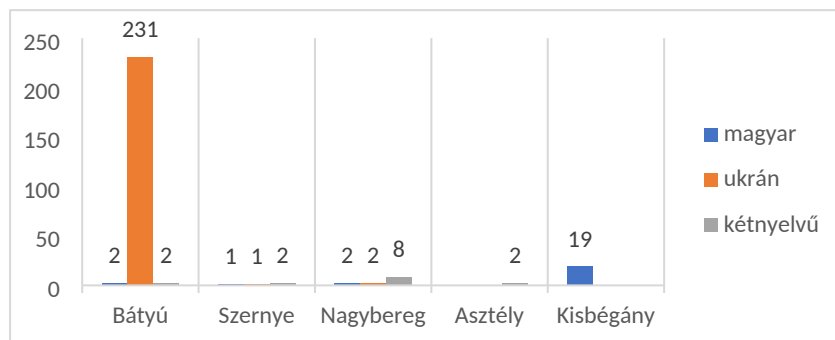
Bemutatásra került a Bátyui, Nagyberegi és Nagybégányi kistérségek egyes településeinek Facebook-oldala. Az alábbiakban a települések közösségi oldalain közzétett bejegyzések nyelvi megjelenését mutatom be:

3. ábra. A Bátyui, a Nagyberegi és a Nagybégányi kistérségek településeinek közösségi oldalain közzétett bejegyzések nyelvi

Az ábrán nem szerepel az Asztélyi község, ugyanis nem tett közzé egyetlen bejegyzést sem, csupán megosztott bejegyzéseket tartalmaz. A 3. ábrán látható közösségi oldalakban közös, hogy a bejegyzéseiknek egy részét magyar nyelven tették közzé. A kétnyelvű bejegyzések legmagasabb aránya a Nagyberegi kistérség oldalán található, ebből a szempontból kiemelkedik a három kistérség közül, ugyan a Nagybégányi kistérség oldalán is a kétnyelvű bejegyzések aránya a legmagasabb, azonban jóval kevesebb poszt található itt. A Bátyui kistérség közösségi oldalán viszont az ukrán nyelvű bejegyzések aránya szembetűnő, ami azzal magyarázható, hogy a kistérségen belül több településen is (Badó, Kisbakos, Danilovka, Nagybakos, Bátyú) magasabb az ukrán anyanyelvű lakosok száma, mint a másik két kistérségben.

A közzétett bejegyzések nyelvi megjelenése után, a közösségi oldalakon megosztott posztok nyelvi kiértékelése következik:

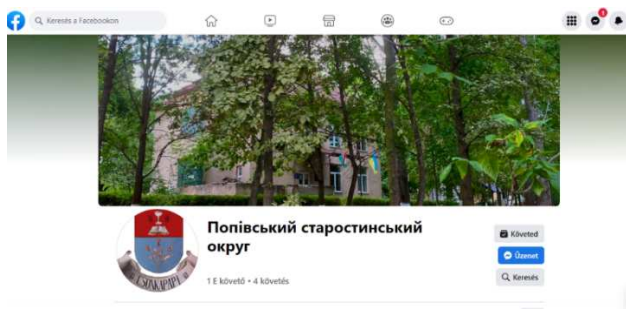

4. ábra. A Battyúi, a Nagyberegi és a Nagybégányi kistérségek településeinek közösségi oldalai által megosztott bejegyzések nyelvi megjelenése

A 4. ábra nem tartalmazza a beregújfalui települést és Nagybégányi kistérséget, ugyanis az oldalakon nem található megosztott bejegyzések. Ahogy az a 4. ábrán látszik, a Battyúi kistérség közösségi oldala szembetűnően magas arányú ukrán nyelvű bejegyzést osztott meg, ahogy a bejegyzések közreadásánál is az ukrán nyelvű posztok domináltak az oldalon. A többi oldal elenyésző számú magyar, ukrán és kétnyelvű bejegyzést osztott meg, megemlíthető a kisbégányi község oldala a magyar nyelvű bejegyzések megosztása tekintetében és a Nagyberegi kistérség profilja a kétnyelvű bejegyzések megosztása miatt.

Csonkapapi

Csonkapapi község a Beregszászi járáshoz és a Kaszonyi kistérséghez tartozik. Lakosainak 97,95%-a magyar anyanyelvű. A kutatási időszak alatt a Facebookon *Попівський старостинський округ* néven volt megtalálható, mára ez kiegészült a magyar fordítással, mely Csonkapapi Elöljárói Hivatal. A csonkapapi községen kívül a hetenyi¹ és a kispapi² község lakóinak is tájékoztatást ad, mely több bejegyzés megszólítási formájából derül ki.

32. kép. Csonkapapi község hivatalos Facebook-oldalának profil- és borítóképe

¹ A magyar anyanyelvűek aránya 98,55%

² A magyar anyanyelvűek aránya 97,14%

Az oldal profilképén a Csonkapapi község címe látható, alatta a falu magyar megnevezésével, borítóképén pedig a községháza található, rajta a magyar és az ukrán zászlókkal. Az oldal magát állami szervezetként határozza meg, névjegye alapján 2020. december 7. óta van jelen a közösségi médiában, s azóta ezer főre nőtt a követők száma.

A kutatott időszakban a közösségi oldal 168 bejegyzést tett közé, melyek közül 127 tekinthető az oldal által közzétett bejegyzésnek, 41 poszt pedig egyéb információs oldalak által közzétett bejegyzések megosztásának minősül. A közzétett posztok nyelve minden esetben a magyar.

Az oldal felhasználója minden bejegyzésnél használ illusztrációt, fényképet vagy már egy eleve megszerkesztett képpel hívja fel a lakosok figyelmét. Míg felhívó jellegű bejegyzésből 57 található, addig az egyéb kategóriába tartozó bejegyzések száma eléri a 70-et. Több egyéb bejegyzés témája kötődik valamilyen eseményhez (idősek napja, pedagógusnap, anyanyelv napja, nőnap, anyák napja), ünnephez (húsvét, karácsony, új év), de ezek mellett jó néhány gyászjelentés is fellelhető.

33. kép. Csonkapapi önkormányzat hivatalos közösségi oldala által közzétett bejegyzések

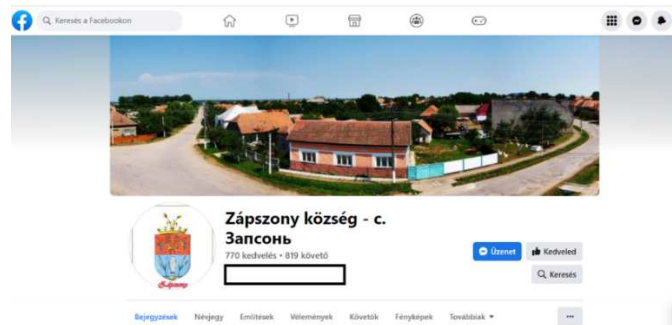
A 41 megosztott bejegyzésből 36 magyar, 4 ukrán, 1 pedig kétnyelven íródott. Több megosztott bejegyzésnél előfordult, hogy a község oldala valamilyen felhívó vagy tájékoztató jellegű kiírást intézett, minden esetben magyar nyelven. Az alábbi oldalaktól és honlapoktól kerültek megosztásra a magyar nyelvű bejegyzések: *Som-Vadastanya/Шом-Кауштаново*, *TV21 Ungvár*, *Попівська та Гетенська Бібліотека*, *ukrinform.hu*, *Kaszonyi Református Egyház*, *Jézus a Megváltó*, *Horváth Tamás – Rákosmente polgármestere*, *Potápi Árpád János*, *Hejőpapi Önkormányzat*, *Gondolatok*, *Nagydobronyi kistérség - Великодобронська сільська громада*, *kiszo.net*, *life.karpat.in.ua*, *karpatalja.ma*.

Ukrán nyelvű bejegyzések a következő oldalaktól lettek megosztva: *Червоний Хрест Закарпаття, Дія. Центр Косоньська сільська територіальна громада*. A kétnyelvű bejegyzés szintén az utóbbi oldaltól származik. Mindezekon kívül az oldal a saját bejegyzéseit, illetve civil emberek posztjait is megosztotta.

Az oldalon majdnem minden bejegyzéshez érkeztek hozzászólások többségében magyar nyelven. Az oldal üzemeltetője esetenként válaszol a hozzászólásokra szintén magyar nyelven. Ukrán nyelvű hozzászólás csupán egy poszt alatt jelenik meg.

Zápszony

Zápszony község a Beregszászi járáshoz és a Mezőkaszonyi kistérséghez tartozik. Lakosságának 94,27%- magyar anyanyelvű. A Facebook-közösségi oldalon *Zápszony község - с. Запсень* néven található meg.

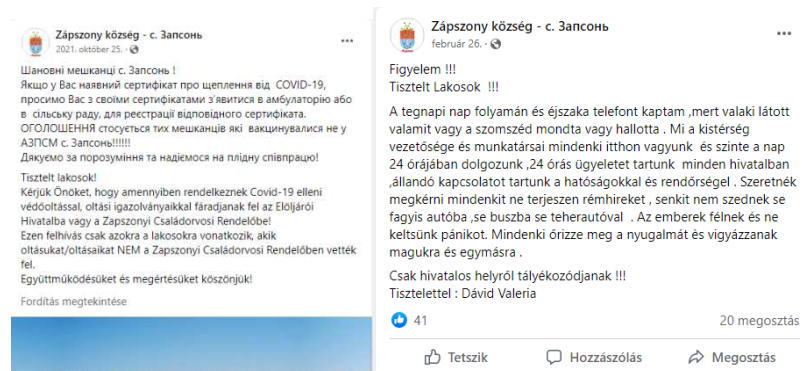
34. kép. Zápszony község hivatalos Facebook-oldalának profil- és borítóképe

A község oldala magát közösségként határozza meg, rövid áttekintésében megtalálható az önkormányzat címe, telefonszáma, illetve külső honlapjának a linkje. A névjegy alapján 2020. március 16. óta van jelen a Facebookon. Profilképén a falu címere látható, alatta a település neve olvasható magyar nyelven. Borítóképe a falu egy részét ábrázolhatja.

A kutatott időszakban mindössze 15 bejegyzés került ki, melyekből 11 magyar, 2-2 bejegyzés pedig ukrán és kétnyelven készült. Mindkét kétnyelvű bejegyzésnél az ukrán nyelv helyezkedik el az első, domináns helyen.

A posztok jellegét tekintve 7 bejegyzés felhívó és/vagy tájékoztató, 8 pedig egyéb jelleggel készült. A két ukrán nyelvű bejegyzés közül az egyik felhívó, a másik pedig egyéb jelleggel (karácsonyi köszöntő) íródott – a kiírásoknál tehát nincs logikai következtetés az ukrán nyelv használatával kapcsolatban. Néhány bejegyzésnél megjelenik kép vagy illusztráció, illetve előfordul olyan poszt is, ahol a csatolt képen

jelenik meg a kiírás, többnyire azonban csak írásos posztok találhatóak. Szintén csak néhány bejegyzésnél jelenik a község elöljárójának neve, mintegy hangsúlyozva ezzel a kiírások szerzőjét.

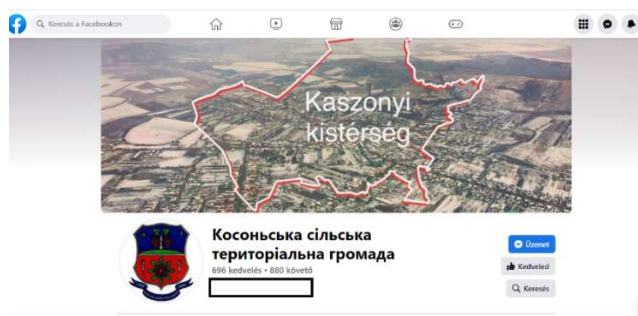

35. kép. Zápšony község hivatalos oldalán megjelenő két- és egynyelvű posztok

Hozzászólások hét bejegyzésnél olvashatóak, minden esetben magyar nyelven. Ahhoz képest, hogy a település oldala kevés tartalmat tesz közé, átlagos szintű aktivitás figyelhető meg az oldalt követők részéről: az egyéb jellegű tartalmaknál 100 fölötti hozzászólás is előfordul. A lájkok száma is a közösségi oldal látogatottságára enged következtetni.

Mezőkaszony

Mezőkaszony kistérségként szerepel a települések között, a Beregszászi járáshoz tartozik. Nyolc község tartozik a Mezőkaszonyi kistérséghez: Heteny, Zápšony, Somitanya/Kastanovo, Mezőkaszony, Papitanya/Kispapi, Csonkapapi, Rafajnaújfalu, Beregsom. A magyar anyanyelvűek aránya a községben 96,11 %. A Facebookon *Косоньська сільська територіальна громада* néven jelenik meg.

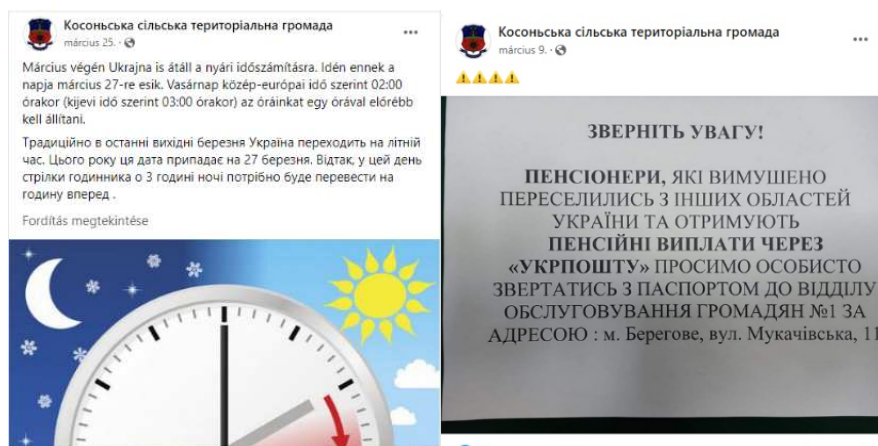
36. kép. Mezőkaszony község hivatalos Facebook-oldalának profil- és borítóképe

A község hivatalos oldalának profilképén Mezőkaszony címere látható, rajta magyar és ukrán nyelven a község neve található. A borítóképen feltehetőleg a kistérség határvonalai láthatók, benne magyar nyelvű felirattal. Az oldal követőinek száma 882, ezek mellett pedig 697-en kedvelik azt. A névjegy alapján közszolgálati és kormányzati szolgáltatás kategóriába sorolja magát, emellett pontos címe is fel van tüntetve. 2022. március 4-től van jelen a Facebook-közösségi oldalon, tehát a kutatási időszak elején még nem létezett. Ez idő óta május végéig 55 bejegyzést tett közzé, melyek közül 33 az oldal saját bejegyzése, 22 pedig más oldalaktól megosztott poszt.

Az oldal 33 bejegyzéséből a legtöbb ukrán nyelven készült (21 bejegyzés), néhány magyarul (6 bejegyzés) és néhány pedig kétnyelven (4 bejegyzés) olvasható. Mind ezek mellett két olyan bejegyzés is található, ahol csak fényképek szerepelnek kiírás nélkül, ezek a bejegyzések tehát nyelvi szempontból nem relevánsak. A kétnyelvű bejegyzéseknél három esetben a magyar, egyszer pedig az ukrán nyelv helyezkedik el elsődleges szerepben. A posztok többsége felhívó vagy tájékoztató jelleggel készült, csupán két – egy magyar és egy ukrán nyelven írott - bejegyzés tartalmaz húsvéti köszöntőket.

A magyar nyelven készült bejegyzések köszönetnyilvánításokat tartalmaznak, ez alól csak a húsvéti köszöntőt tartalmazó poszt képez kivételt. Az olyan bejegyzések, amelyek a lakosság egésze számára tartalmaznak fontos információkat, adminisztratív eljárásokat, állami intézkedéseket, ukrán nyelven tették közé.

A bejegyzések vizuális felépítése különböző: előfordulnak csak kiírást tartalmazó posztok, kiírást és illusztrációt vagy fényképet is magába foglaló posztok, illetve olyanok is, ahol maga a felhívás a képen/illusztráción található.

37. kép. A Kaszonyi kistérség oldala által közzétett ukrán és kétnyelvű bejegyzések

A 22 megosztott bejegyzés többsége (19 bejegyzés) ukrán nyelven készült, s csupán 3 magyar nyelvű bejegyzés került megosztásra. Két esetben intézett a közösségi oldal is kiírást a megosztott bejegyzéshez, mindkét esetben az ukrán nyelven készült poszthoz fűzött szintén ukrán nyelvű tartalmat.

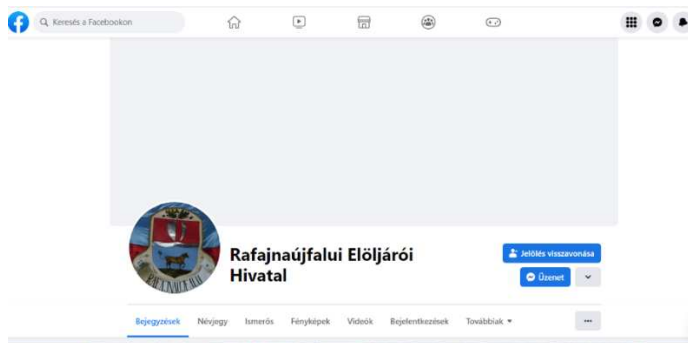
Az alábbi ukrán nyelvű oldalak kerültek megosztásra: *Закарпатська обласна державна адміністрація, Міграційна служба Закарпатської області, Берегівська районна державна адміністрація, Підтримка доступності послуг в Україні, Дія. Центр, Ощадбанк, Косоньська сільська бібліотека, Бібліотека с. Шом, Бібліотека с. Запсонь, ombudsman.gov.ua, unicef.org, hromady.org, fakty.com.ua.*

A magyar nyelven közlő oldalak közül a következőket osztotta meg az oldal: *aronkvh.hu, Бібліотека с. Шом, Бібліотека с. Запсонь.*

Az oldalon lévő hozzászólások száma – a bejegyzések mértékéhez képest – kevésnek mondható. Csupán 4 bejegyzésnél olvasható hozzászólás magyar nyelven.

Rafajnaújfalu

Rafajnaújfalu község a Kaszonyi kistérség és a Beregszászi járás része. A magyarok részaránya a községben 96,41 %. A Facebook-közösségi oldalon *Rafajnaújfalui Elöljárói Hivatal* néven található meg, a község oldala tehát a kistérségek megalakulását követően az *előljáró* megnevezést kezdte el használni.

38. kép. Rafajnaújfalui község Facebook-oldalának profil- és borítóképe

A község oldala személyes profilképként van regisztrálva, ennél fogva nem is jelenít meg magáról adatokat, s azt sem tudni, hogy mióta lehet jelen a Facebookon.

A vizsgált időszakban csak 2022. február 25. és 2022. május 8. között tett közér bejegyzéseket magyar nyelven, szám szerint 14-et. Az összes posztot a község oldala írta ki, azonban négy bejegyzés megosztásnak tekinthető, annak ellenére, hogy a saját

bejegyzésüket osztották újra. Változó, hogy a kiírásokhoz csatolnak-e valamit: néhány posztnál előfordul fénykép, illusztráció, valamelyiknél pedig csak a kiírás olvasható.

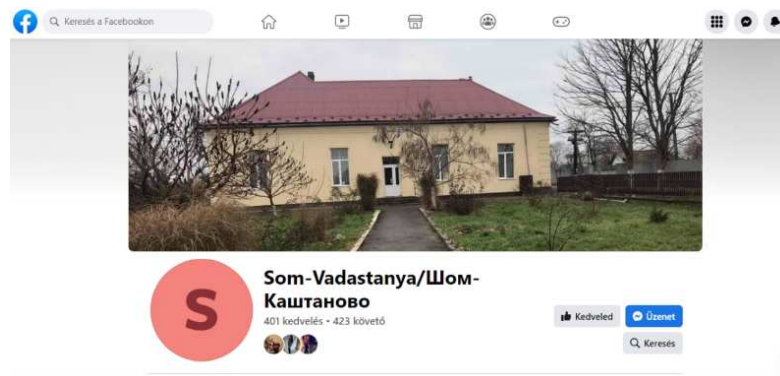
39. kép. Rafajnaújfalui község oldala által közzétett bejegyzések

A bejegyzések jellegét tekintve 8 poszt tartalmaz felhívást vagy tájékoztatást, a maradék 2 bejegyzés ünnepi köszöntőt tartalmaz, tehát az egyéb kategóriába sorolandó.

Hozzászólások hat bejegyzésnél olvashatók magyar nyelven, a magyar hozzászólásokra magyar nyelvű válaszok érkeznek.

Beregsom

A község a Beregszászi járáshoz és a Mezőkaszonyi kistérséghez tartozik. Lakosságának 95,23%-a magyar anyanyelvű. A Facebook-közösségi oldalon *Som-Vadastanya/Шом-Каштаново* néven található. Felvetődhet, hogy az oldal a Somitanya/Kastanovo település hivatalos oldala, viszont az itt élő lakosoknak csupán 1,15%-a magyar anyanyelvű, s mivel az oldalon nagyjából csak magyar nyelvű bejegyzések találhatóak így arra következtethetünk, hogy vagy csak Som település lakóinak vagy Som és Kastanovo települések lakóinak szólnak a posztok.

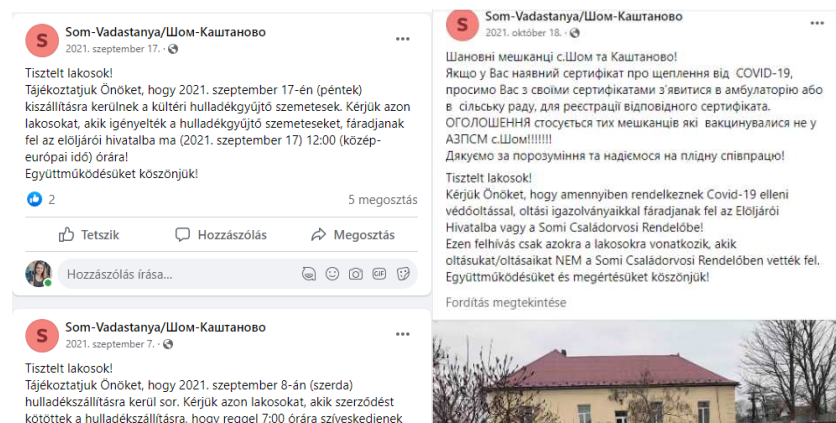

40. kép. Som község hivatalos Facebook-oldalának profil- és borítóképe

A közösségi oldal profilképén a település kezdőbetűje, tehát egy S betű, borítóképén pedig a községháza látható. A névjegyből kiderül, hogy az oldal magát közszolgálati és kormányzati szolgáltatásként kategorizálja, emellett az is megtudható, hogy 2020. december 20-án regisztrálták az oldalt, azóta 423 kezdték el követni.

A kutatási időszakban 16 bejegyzés került ki, megosztások nem találhatók. A posztok többsége (12 bejegyzés) magyar nyelvű, 2 ukrán, 2 pedig kétnyelvű, ahol az elsődleges szerepben az ukrán nyelv található. A 16 bejegyzésből 12 felhívó és/vagy tájékoztató, 4 pedig egyéb jelleggel készült, melyek csak a karácsonyra és az új évre terjednek ki. A bejegyzések többsége csupán az adott nyelven készített kiírásból áll, illusztrációt és fényképet ritkán közölnek, képeslap leginkább az egyéb jellegű bejegyzéseknél látható.

Hozzászólások négy bejegyzésnél olvashatóak magyar nyelven.

41. kép. Som község oldalán megjelenő magyar és kétnyelvű bejegyzések

Szőlősgyula

A község a Beregszászi járáshoz és a Péterfalvai kistérséghez tartozik. A magyar anyanyelvű lakosság aránya 96,6%. A Facebookon *Szőlősgyulai előljárói körzet/Дюлянський старостинський округ* néven van jelen 2019. december 2 óta.

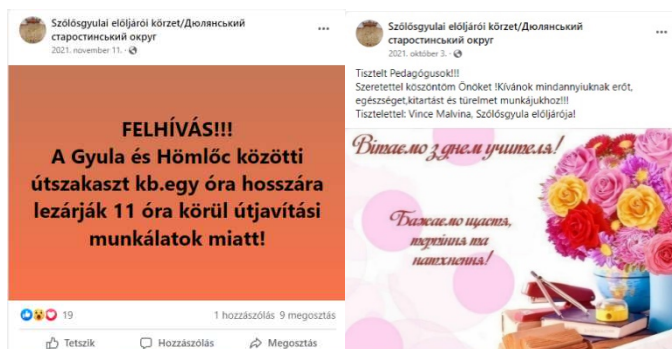

42. kép. Szőlősgyula község hivatalos Facebook-oldalának profil- és borítóképe

A szőlősgyulai község Facebook-oldalának profilképén a település faragott címere látható, melyen a község neve magyarul olvasható, a borítóképen a falu látképe látható. Az oldal 818 követővel rendelkezik, emellett pedig 718 kedvelője van. Névjegye alapján közösségként van jelen a Facebookon.

A kutatott időszakban 46 bejegyzés került ki, melyek közül 26 az oldal saját bejegyzése, 20 pedig egyéb oldalak bejegyzéseinek a megosztása. A közösségi oldal saját bejegyzései közül 21 magyar, 3 ukrán és 2 bejegyzés készült kétnyelven. A posztok jellege szerint 16 felhívó/tájékoztató, 10 pedig egyéb jelleggel készült. A kétnyelvű bejegyzéseknél domináns szerepben egyik esetben az ukrán, másokban a magyar található.

A közösségi oldal többnyire az egyéb jellegű bejegyzésekhez csatol illusztrációt, a tájékoztató jellegű bejegyzések kiírásból állnak.

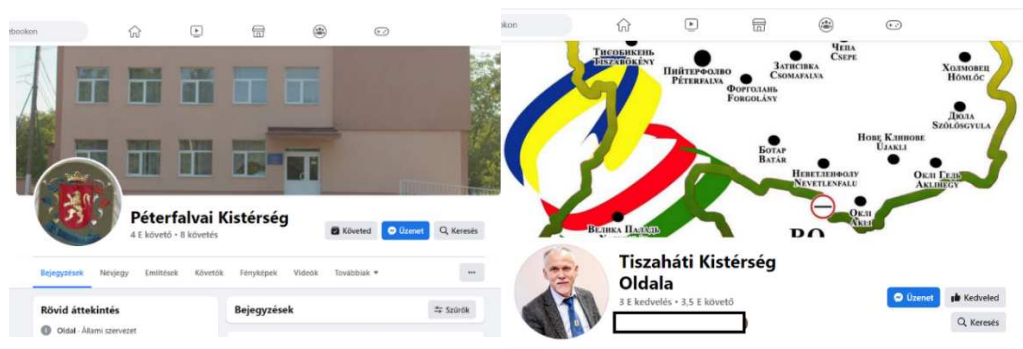
43. kép. Szőlősgyula község oldala által közzétett magyar és kétnyelvű bejegyzések

A közösségi oldal saját és a megosztásra kerülő bejegyzések nyelvei között fordított arány figyelhető meg. A megosztásra került bejegyzések többsége (11 bejegyzés) kétnyelven készült, ezeket követik az ukrán nyelven íródott posztok (6 bejegyzés), majd pedig a magyar nyelven készültek (3 bejegyzés). Négy alkalommal az oldal kiírást intézett a megosztott bejegyzésekhez magyar nyelven, melyben az adott bejegyzés tartalmát ismertetik a lakókkal. Magyar nyelven készült kiírások csak a *Tiszháti Kistérség Oldalától* származnak, s a legtöbb kétnyelvű bejegyzések is az említett oldaltól lettek megosztva, illetve a *Péterfalvai Kistérség*, valamint a *Вітання до 25-ї річниці незалежності України, культури, молоді, спорту і туризму Пийтерфольвівської с/р* oldalaktól. Az ukrán nyelvű bejegyzések szintén a *Tiszháti Kistérség* közösségi oldalától, illetve a *Поліція Закарпатської області* és *Віктор Мукіта голова Закарпатської ОДА* információs oldalaktól lettek közölve.

Hozzászólások csak magyar és kétnyelvű bejegyzésekre érkeznek minden alkalommal magyar nyelven.

Tiszapéterfalva

Tiszapéterfalva a Beregszászi járáshoz tartozik és kistérségi szerepet tölt be. A Tiszapéterfalvai kistérséghez 16 falu tartozik: Batár, Nagypalád, Tiszahetény, Szőlősgyula, Csomafalva, Nevetlenfalva, Újakli, Akli, Aklihegy, Tiszapéterfalva, Tiszabökény, Fertősalmás, Forgolány, Hömlóc, Csepe, Feketeardő. A községben a magyar lakosság aránya 96,08%. A Facebookon két hivatalos oldala is található *Péterfalvai Kistérség* és *Tiszaháti Kistérség Oldala* névvel.

44. kép. Tiszapéterfalva kistérségi oldalainak profil- és borítóképei

A Tiszapéterfalvai Kistérség közösségi oldal profilképén a község címere, alatta pedig magyar felirattal a község neve látható. A kistérséghez tartozó falvak számára utal az oldal 4 ezres követőtáborára. A Facebookon 2015. október 18 óta van jelen, magát állami szervezetként határozza meg. A Tiszaháti Kistérség közösségi oldala ezzel szemben személyes blogként jelenik meg, rövid áttekintésében pedig ezt olvashatjuk: „*Tegyünk együtt Kistérségünk jövője érdekében.*”.

A közösségi oldal névjegyében itt már szerepel kistérség email-es elérhetősége. 2020. október 7-től található meg a közösségi oldalon, ami nagyjából egybe esik a kistérségek kialakulásának idejével. Az oldal profil- és borítóképe ugyancsak nem egyezik meg az előző oldalával. Profilképén a kistérség vezetője, *Oroszi József*, borítóképén pedig az egyesült kistérségek ukrán és magyar nevei olvashatóak.

Első ránézésre a két közösségi oldal különbözőnek tűnhet, azonban ugyanazokat a bejegyzéseket teszik közé és osztják meg, ugyanazzal a kiírással és illusztrációkkal vagy képekkel.

A kutatott időszakban 164 bejegyzést tettek közé, melyek közül 142 tekinthető a közösségi oldal által kiírt bejegyzésnek, 22 pedig más információs oldalaktól megosztott bejegyzéseknek. A 142 bejegyzés többsége (71 poszt) ukrán nyelvű, 49 bejegyzés magyar, s mindössze 22 bejegyzés készült kétnyelven. A felhívó/tájékoztató jellegű posztok többsége (39 bejegyzés) ukrán nyelven, s majdnem ugyanennyi (37 bejegyzés) poszt készült magyarul. Ez azt jelenti, hogy a 49 magyar nyelvű bejegyzésből csak 12 íródott egyéb jelleggel, míg a 71 ukrán nyelvű bejegyzés közül ez a szám 32. A legtöbb egyéb céllal kiírt bejegyzés valamilyen világnaphoz köthető. A kétnyelvű bejegyzések közül csupán egy készült egyéb jelleggel (a Család Nemzetközi Napja), az összes többi felhívó/tájékoztató célzattal került ki. A kétnyelvű bejegyzéseknél 13 alkalommal az ukrán és 9 alkalommal a magyar nyelv áll a domináns helyen.

45. kép. A Péterfalvai kistérség oldala által közzétett ukrán és kétnyelvű bejegyzések

Az oldalon lévő posztok vizuális megjelenése nem egyforma. A megemlékezésekről, a különböző alkalmakról, köszöntőkről, világnapokról szóló bejegyzésekhez mindig csatolnak illusztrációt vagy fényképet. A felhívó/tájékoztató jellegű bejegyzéseknél feltűnőbbek a csak kiírásból álló bejegyzések. A kistérség életét érintő események közreadását általában fényképpel színesítik. Néhány ilyen, ukrán nyelven kiírt bejegyzéshez csatolt fényképen észrevehető azonban a magyar nyelv jelenléte is. A 2021. szeptember 1-ji tanévnyitóról szóló ukrán nyelvű poszthoz csatolt képen az „ELSŐ CSENGŐ” felirat olvasható. Egy 2021. szeptember 3-i bejegyzés szintén ukrán nyelven lett közzétéve, az egyik csatolt fotón azonban jól észrevehetően kiolvasható a magyar „TANÉVNYITÓ” kifejezés. Ezek mellett további két poszt (2021.

december 2. és 2021. december 10.) található, ahol a fényképen az ukrán nyelv mellett magyar nyelvű kiírás is olvasható.

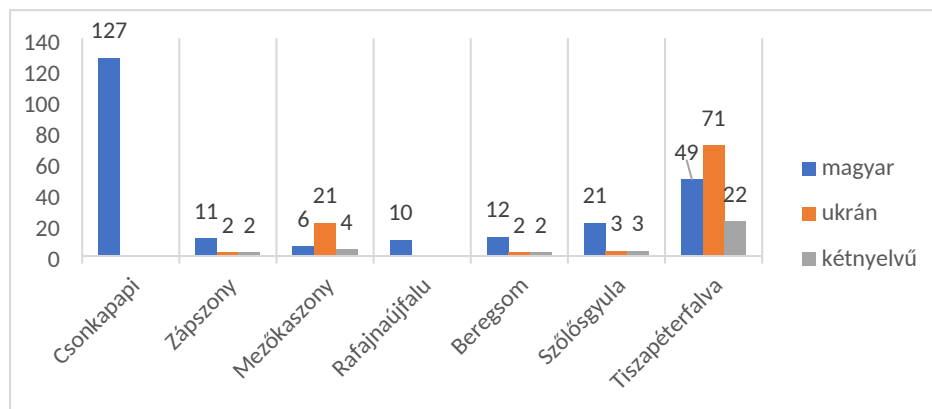

46. kép. A Péterfalvai kistérség közösségi oldalán lévő ukrán nyelvű bejegyzés és a hozzá tartozó fényképen megjelenő magyar nyelvű szöveg

A közösségi oldalon megosztásra kerülő bejegyzések nagy része (14 bejegyzés) ukrán nyelvű, a maradék 8 bejegyzés magyar nyelven íródott. Az ukrán nyelvű bejegyzések a következő oldalaktól lettek megosztva: "ВБС" ВИНОГРАДІВ БЕЗ СМІТТЯ, ДСНС м. Виноградів, Берегівська районна державна адміністрація, Віктор Мукита голова Закарпатської ОДА. A magyar nyelven írott bejegyzések a következő három oldaltól származnak: Tiszaháti Tájémuzeum és Péterfalvi Képtár, Age of Hope, piliscsaba.hu.

A bejegyzések és az azokra érkező kommentek nyelvei igen változatos képet mutatnak. Bár a Tiszaháti Kistérség Oldala kevesebb követővel rendelkezik, mégis több komment és reakció érkezik az egyes bejegyzésekhez, azonban a két oldal nyelvi megjelenése hasonló képet mutat. A legtöbb hozzászólás magyar nyelven készült, s a legtöbb magyar nyelvű komment a magyar nyelvű bejegyzésnél olvasható. Több esetben előfordul azonban ukrán nyelvű bejegyzéshez írott magyar nyelvű hozzászólás, illetve magyar nyelvű bejegyzéshez intézett ukrán nyelvű hozzászólás. A fentiekben kívül még találhatóak kétnyelvű kommentek is az ukrán nyelvű bejegyzéseknél.

A fentiekben a Kaszonyi és a Tiszapéterfalvai kistérség településeinek közösségi oldalai kerültek bemutatásra. Az alábbi (5.) ábrán a kistérségek és a települések közösségi oldalain fellelhető nyelvek megjelenését szemléltetem:

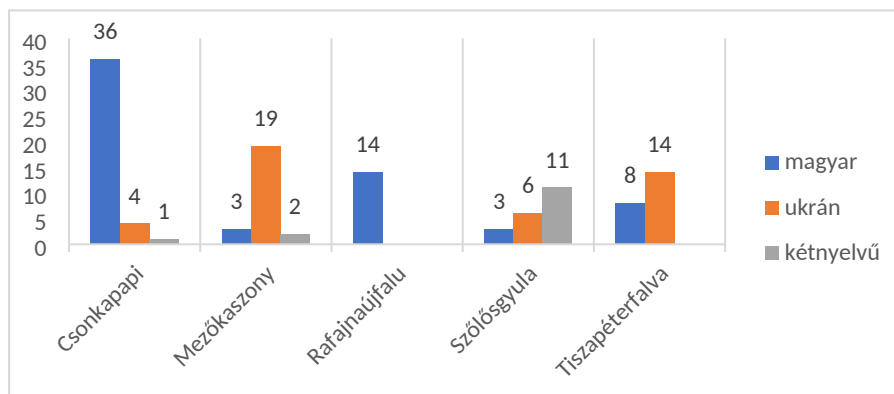

5. ábra. A Mezőkaszonyi és a Tiszapéterfalvai kistérségek településeinek közösségi oldalain közzétett bejegyzések nyelvei

Csonkapapi és Rafajnaújfalu kivételével minden közösségi oldalon fellelhetők magyar, ukrán és kétnyelvű bejegyzések is különböző arányban. A Mezőkaszonyi és a Tiszapéterfalvai kistérségek közösségi oldalain a legmagasabb az ukrán nyelvű bejegyzések száma, habár a Mezőkaszonyi kistérség oldalán jóval kevesebb bejegyzés található. Figyelemre méltó továbbá az a tény is, hogy a Mezőkaszonyi kistérségben a magyar anyanyelvűek aránya 90% fölött van, egy település kivételével (Somitanya, Kastanovo), ennek ellenére az ukrán nyelvű bejegyzések aránya magasnak mondható, ahogy a Tiszapéterfalvai kistérség oldalán is, ahol ugyan két település magyar anyanyelvi lakosainak a száma elenyésző, mégis ugyanez a jelenség figyelhető meg. Pozitívum viszont, hogy találhatóak magyar és kétnyelvű bejegyzések is az oldalakon.

Az 5. ábrán szembevetendő lehet még a Csonkapapi település magyar nyelvű bejegyzéseinek a száma, ugyanis ezáltal jóval a többi bejegyzés fölé kerül.

A következő (6.) ábrával a Mezőkaszonyi és a Tiszapéterfalvai kistérségek közösségi oldalain megosztott bejegyzések nyelveinek megjelenését mutatom be:

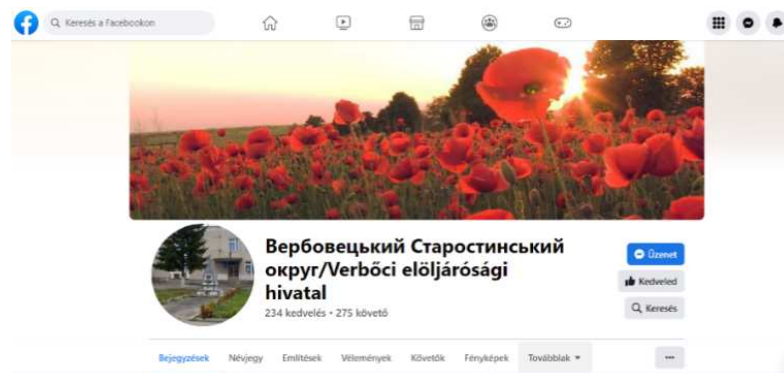

6. ábra. A Mezőkaszonyi és a Tiszapéterfalvai kistérségek közösségi oldala által megosztott bejegyzések nyelvi megjelenése

Ahogy az előző ábránál, úgy itt is kiemelkedik a Csonkapapi közösségi oldal által megosztott magyar bejegyzések száma, azonban itt már kiegészül ukrán és kétnyelvű bejegyzésekkel. Hasonlóság fedezhető fel továbbá a Mezőkaszonyi és a Tiszapéterfalvai kistérség közösségi oldalai által közzétett és megosztott bejegyzéseinek nyelvei között, ugyanis mindkét esetben az ukrán nyelvű posztok emelkednek ki. Rafajnaújfalu esetében is megfigyelhető, hogy csak magyar nyelvű bejegyzések kerültek ki az oldalra. Szőlősgyulánál viszont míg a közzétett bejegyzéseknél a magyar nyelvű posztok dominálnak, addig a megosztott bejegyzések esetében a kétnyelvűek. Zápszony és Beregsom községek nem osztották meg más bejegyzések tartalmait.

Verbőc

Verbőc település a Beregszászi járáshoz és a Tiszaújlaki kistérséghez tartozik. Lakosságának 94,11%-a magyar anyanyelvű. A Facebook közösségi oldalon *Вербовецький Старостинський округ/Verbőci előljárósági hivatal* néven található és 2021. február 11 óta van jelen a közösségi oldalon.

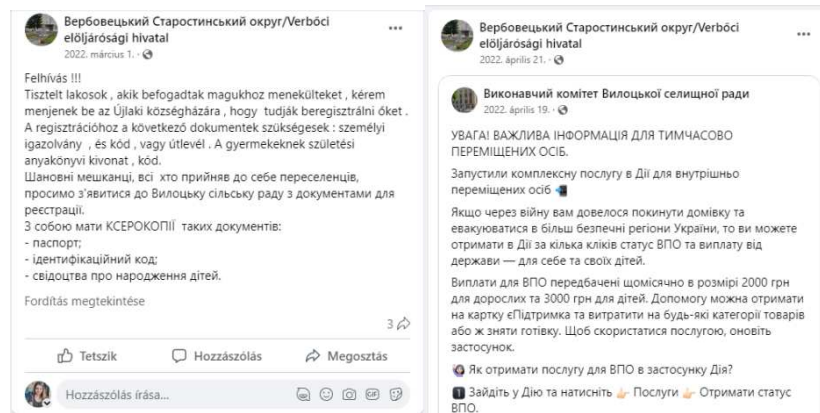

47. kép. Verbőc község hivatalos Facebook-oldalának profil- és borítóképe

A község oldalának profilképén a verbőci községháza látható rajta a magyar és az ukrán nemzeti zászlókkal. A névjegy alapján a közösségi oldal magát helyi szolgáltatásként azonosítja, illetve megtalálható az email-es elérhetőség is. Az oldal 275 követővel és majdnem ugyanennyi (234) kedvelővel rendelkezik.

A kutatási időszakban 14 bejegyzés került ki, melyek közül 12 tekinthető a közösségi oldal által közzétett bejegyzésnek, 2 pedig egyéb oldalaktól megosztott posztnak. A 12 bejegyzés közül 5 magyar, szintén 5 kétnyelvű és 2 pedig ukrán nyelven készült. Minden bejegyzés felhívó/tájékoztató céllal készült. Nincs logikai sorrend abban, hogy a kétnyelvű bejegyzéseknél melyik nyelv kerül domináns helyre: 3 alkalommal a magyar, 2 alkalommal az ukrán nyelv szerepel az első helyen.

A köszönetnyilvánító bejegyzéseknél – a lehetőségekhez mérten – csatolnak fényképeket is. Két bejegyzés esetében fényképezett dokumentum került ki, ám a legtöbb bejegyzés kizárólag kiírásból áll.

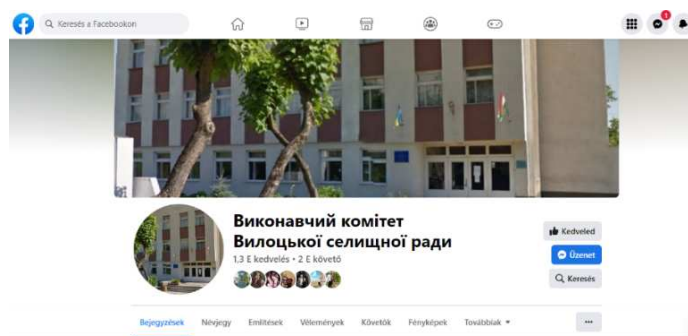
48. kép. Verbóc község oldala által közzétett kétnyelvű és megosztott ukrán nyelvű bejegyzés

A közösségi oldal által megosztott bejegyzések ukrán nyelvűek, melyek a *Виконавчий комітет Вилоцької селищної ради* és a *zakon.rada.gov.ua* oldalaktól lettek megosztva.

Hozzászólások két bejegyzésnél olvashatóak magyar nyelven. A közösségi oldal követői többnyire inkább megosztják az egyes tartalmakat, illetve lájkolják is azokat.

Tiszaújlak

Tiszaújlak nagyközség a Beregszászi járáshoz tartozik és kistérségi szerepet tölt be. Tizenegy település tartozik a Tiszaújlaki kistérséghez: Csonkás, Verbóc, Tiszaújlak, Karácsfalva, Mátyfalva, Tiszaújhely, Tiszakeresztúr, Puskinó, Oroszvölgy, Feketepatak, Salánk. Tiszaújlak lakosságának a 81,47%-a magyar anyanyelvű. A Facebook közösségi oldalon *Виконавчий комітет Вилоцької селищної ради* néven van jelen 2021. február 15. óta.

49. kép. Tiszaújlak község hivatalos Facebook-oldalának profil- és borítóképe

A község oldalának profiképe és borítóképe megegyezik. Mindkettőn a tiszaujlaki nagyközség hivatali irodája látható, rajta a magyar és az ukrán nemzeti zászlókkal. A közösségi oldal több mint kétezer követővel és ezerháromszáz kedvelővel rendelkezik. A rövid áttekintésben a „*Орган місцевого самоврядування*” vagyis az Önkormányzat megnevezés található. Ezen felül a névjegyben viszont a hír- és médiaoldal besorolást olvashatjuk. Megtalálható továbbá a község külső webhelyének a linkje.

A vizsgált időszakban 213 bejegyzést közölt az oldal, melyből 158 az oldal által közzétett saját bejegyzés, 55 pedig más oldalaktól megosztott posztok. A közzétett bejegyzések nyelvi megoszlása a következő: 108 ukrán, 46 kétnyelvű, 3 magyar és 1 román nyelvű bejegyzés. Az Tiszaujlaki kistérség tehát az ukrán nyelven való közlést tartja a legfontosabbnak, még ha a legtöbb ide tartozó településen 80% fölötti is a magyar anyanyelvűek aránya.

A felhívó/tájékoztató jelleggel készült bejegyzések többsége (62 poszt) ukrán nyelvű, ahogy az egyéb céllal írott bejegyzések (45 poszt) nyelve szintén az ukrán. A 3 magyar és az 1 román nyelvű bejegyzés szintén felhívó/tájékoztató jelleggel íródott, ahogy a kétnyelvű bejegyzések többsége is (41 poszt), a maradék 5 bejegyzés az egyéb kategóriába sorolható. A kétnyelvű bejegyzéseknél minden esetben az ukrán nyelv van elsődleges szerepben.

Az oldal vizuális felépítéséről elmondható, hogy minden bejegyzéshez csatolnak fényképet, illusztrációt vagy hivatalos dokumentumot, egy-egy kiírás kivételével.

50. kép. A Tiszaujlaki kistérség által közzétett ukrán és kétnyelvű bejegyzések

A más oldalaktól származó bejegyzések megosztásánál szintén az ukrán nyelven készült információk vannak többségben (55 bejegyzés), s csak néhány (3 bejegyzés) kétnyelvű és még ennél is kevesebb (2 bejegyzés) magyar nyelvű bejegyzés került

megosztásra. Előfordult, hogy az oldal a megosztott bejegyzéshez rövid kiírást intézett ukrán nyelven.

Az ukrán nyelvű bejegyzések a következő oldalaktól lettek megosztva: "BBC" ВІНОГРАДІВ БЕЗ СМІТТЯ, M-Студіо, zak-insider.com, vylocka-gromada.gov.ua, Verbőci Középiskola - Вербовецька ЗОШ I-III ст., Новосільський НВК, Міністерство охорони здоров'я України, Виноградів, ULEAD з Європою в Закарпатській області, Виконавчий комітет Великорублівської сільської ради, Перший відділ Берегівського РТЦК та СП, ULEAD з Європою/ULEAD with Europe, pier.org.ua, Вилоцька ЗОШ I-III ст #1, transkarpatia.net, Виноградівська міська рада, Головне управління ДСНС України у Закарпатській області, Віктор Микита голова Закарпатської ОДА, goloskarpat.info, Відділ освіти, культури і туризму Вилоцької селищної ради, Закарпатська обласна державна адміністрація, Вилоцька ЗОШ I-III ст #2 Tiszaújlaki 2. Szátú Középiskola, Tiszaújhelyi Művészeti Iskola, Пушкінська Зош, Єва Данич - заступниця голови Берегівської РДА, Офіс Президента України.

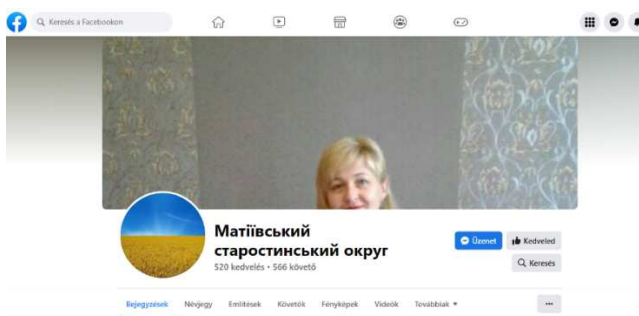
A magyar nyelvű bejegyzések a *Salánki óvoda és bölcsöde* oldaltól származnak.

Kétnyelvű bejegyzéseket pedig az alábbi oldalaktól osztotta meg a Tiszaújlaki kistérség: *Salánki előljárósági hivatal*. Шаланківський старостинський округ, Вербовецький Старостинський округ/Verbőci előljárósági hivatal, Виконавчий комітет Вилоцької селищної ради.

A hozzászólások nyelveként megjelenik az ukrán és a magyar nyelv is. Előfordul magyar kommentre adott ukrán nyelvű válasz és fordítva is.

Mátyfalva

Mátyfalva település a Beregszászi járáshoz és a Tiszaújlaki kistérséghez tartozik. Lakosságának 66,54%-a magyar anyanyelvű. A Facebookon *Матіївський старостинський округ* néven van jelen 2016. június 4 óta.

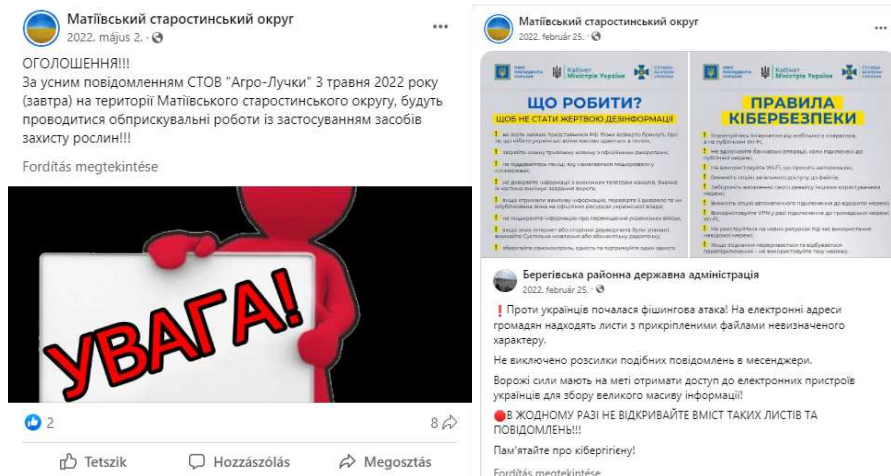
51. kép. Mátyfalva község hivatalos Facebook-oldalának profil- és borítóképe

A község oldalának profilképén az ukrán zászlót jelképező sárga búzamező és kék égbolt látható, borítóképén pedig feltehetőleg a község elöljárója. Az oldal 566 követővel rendelkezik, kedvelőinek száma pedig 520. A névjegyben található információk alapján a közösségi oldal szervezetként azonosítja magát, emellett pedig egy irányítószám van megadva.

A vizsgált időintervallumban 37 bejegyzés került ki, s majdhogynem fele-fele arányban (18 és 19 bejegyzés) találhatóak az oldal által kiírt bejegyzések és a más oldalaktól megosztott bejegyzések. A közösségi oldal által közzétett bejegyzések nyelvi megoszlásánál az ukrán nyelv dominál (14 bejegyzés) és csak ezt követik a csekély mértékű magyar és kétnyelvű (2-2 bejegyzés) posztok. A kétnyelvű bejegyzéseknél szintén az ukrán nyelvű tartalom helyezkedik el az elsődleges szerepben.

A bejegyzések jellegét tekintve a 16 poszt felhívó/tájékoztató jelleggel készült, s csak két bejegyzés – egy magyar és egy ukrán nyelven közzétett - sorolható az egyéb kategóriába, melyek témái mindkét esetben a húsvéthoz köthetőek.

A közösségi oldalon megjelenő tartalmak vizuális megjelenése változó képet mutat. Előfordulnak olyan bejegyzések, melyekhez a kiíráson kívül illusztrációt vagy fényképet is csatolnak, és olyanok is, melyek csak kiírásból állnak.

52. kép. Mátyfalva község által közzétett és megosztott bejegyzések

A közösségi oldal által megosztott bejegyzéseknél szintén az ukrán nyelvű tartalmak uralkodnak (17 bejegyzés), mindössze két kétnyelvű bejegyzés került megosztásra. Egy ukrán nyelvű poszt esetében az oldal kiírást intézett hozzá, ugyancsak ukrán nyelven.

Hozzászólások három bejegyzésnél találhatóak kevés számban, s magyar nyelven készültek, illetve matrica és GIF formájában is érkeztek kommentek. A magyar nyelven készült hozzászólások a két magyar nyelvű bejegyzésnél olvashatóak.

Tiszaújhely

Tiszaújhely község a Beregszászi járáshoz és a Tiszaújlaki kistérséghez tartozik. Lakosságának 68,47%-a vallotta magát magyar anyanyelvűnek. A Facebook közösségi oldalon *С.Нове Село Старостинський Округ* néven található.

53. kép. Tiszaújhely község Facebook-oldalának profil- és borítóképe

A község oldalának profilképén a KMKSZ szervezete által állíttatott falunévtábla látható, melyen kétnyelven olvasható a község neve és egyéb feliratok. A borítóképen a település kultúrháza látható, melyen csak ukrán nyelvű felirat szerepel, azonban a magyar zászló megjelenése (az ukrán mellett) kétnyelvűsége enged következtetni. Az oldal személyes profilként lett regisztrálva, a rövid áttekintésében a következő olvasható: „*Новé Селó — село у Вилоцькій селищній громаді Берегівського району Закарпатської області України.*”. Ezen kívül a névjegy elérhetőségi adatai között a község email címe szerepel.

A vizsgált időszakban a közösségi oldal 31 bejegyzést tett közé, melyek közül 20 a község oldala által közzétett bejegyzés, 11 pedig egyéb oldalak bejegyzéseinek megosztása. A közösségi oldal által közzétett bejegyzések közül 13 kétnyelven, 5 ukránul és 1 magyar nyelven íródott. A kétnyelven közzétett bejegyzéseknél az ukrán nyelv dominanciája jelenik meg, ugyanis 8 esetben az ukrán nyelv helyezkedik el felül.

A bejegyzések fele-fele arányban készültek felhívó/tájékoztató és egyéb céllal. Tíz bejegyzés tartalmazza a lakosságot érintő ügyeket, ezek közül 7 kétnyelven, 3 pedig ukrán nyelven lett közzé téve. Az egyéb jellegű bejegyzések főként a karácsonyi és a

húsvéti ünnepkörhöz köthetők, de megtalálhatók közösségi szervezeti napok, rendezvények lebonyolításának folyamatai. A 10 egyéb jellegű bejegyzés közül 6 kétnyelven, 3 ukrán nyelven, 1 pedig magyarul lett közzé téve.

Az oldal vizuális megjelenésére a kép vagy fényképhasználat jellemző, két bejegyzésen kívül minden poszthoz található csatolt kép, illusztráció vagy fénykép.

54. kép. Tiszaújfalu község által közzétett és megosztott bejegyzések

Az oldal által megosztott 11 bejegyzés közül 6 ukrán, 3 magyar és 2 kétnyelven készült. Három esetben fordul elő, hogy a közösségi oldal kiírást intézett a megosztott bejegyzéshez: két különböző ukrán nyelvű bejegyzéshez egyszer ukrán, majd magyar nyelven, s egy magyar nyelvű bejegyzéshez ukrán nyelven adott meg információkat.

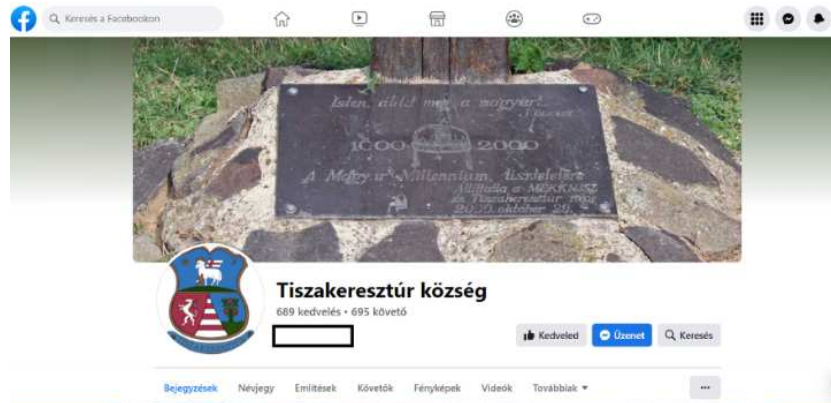
Az ukrán nyelvű bejegyzések a következő oldalaktól lettek megosztva: "ВВС" ВІНОГРАДІВ БЕЗ СМІТТЯ, Виконавчий комітет Вилоцької селищної, zakon.rada.gov.ua.

A magyar nyelvű bejegyzéseket az oldal a *Görögkatolikus Egyházközség Tiszaújhely* oldaltól és személyes profiloktól osztotta meg. Kétnyelvű bejegyzések csak személyes profiloktól lettek megosztva.

A bejegyzés nyelvétől függetlenül a komment szekcióban olvasható hozzászólások nyelvei - egyazon bejegyzésnél – magyar és ukrán nyelven is megtalálhatóak.

Tiszakeresztúr

Tiszakeresztúr község a Beregszászi járáshoz és a Tiszaújlaki kistérséghez tartozik. Lakosságának 74,22%-a magyar anyanyelvű. A Facebook közösségi oldalon *Tiszakeresztúr község* néven van jelen.

55. kép. Tiszakeresztúr község hivatalos Facebook-oldalának profil- és borítóképe

A közösségi oldal profilképén a település címere látható, rajta magyar felirattal a falu neve olvasható, borítóképén pedig egy Millenniumi emlékmű magyar feliratos fényképe látható. Az oldal 2012. május 11-én lett létrehozva, azóta 695 követőre és 689 kedvelőre tett szert. Névjegyéből – az eddigiekkel ellentétben – elég sok minden kiderül, elsősorban az, hogy közszolgálati és kormányzati szolgáltatásként határozta meg az oldal készítője, emellett a község utcái, címe és email címe is megtalálható. A község névjegyében szerepel továbbá egy részletes leírás a falu történelméről, elhelyezkedéséről, demográfiai adatairól, nevezetességeiről.

A vizsgált időszakban 7 bejegyzést tett közzé a község oldala, melyekből csupán 2 tekinthető a közösségi oldal által közzétett bejegyzésnek, 5 poszt más oldalaktól lett megosztva. A két közzétett bejegyzés kétnyelven készült, egyik bejegyzésnél az ukrán, másikonál a magyar nyelv helyezkedik el az elsődleges szerepben. Abban is különbségek mutatkoznak, hogy milyen jelleggel íródtak ezek a bejegyzések: míg az egyik egy köszönetnyilvánító poszt, addig a másik egy tiszteletadásra felszólító bejegyzés. A bejegyzésekhez tartozik fénykép vagy GIF.

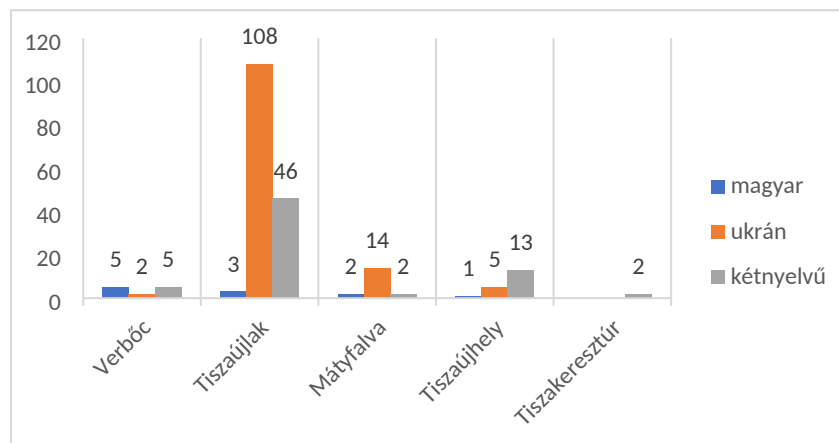

56. kép. Tiszakeresztúr község oldala által közzétett kétnyelvű bejegyzések

A megosztott bejegyzések nyelvi megoszlása változó: 3 bejegyzés magyar, 1 ukrán és szintén egy kétnyelven íródott. A bejegyzéseket minden esetben egy másik felhasználó profiljáról osztotta meg a közösségi oldal, aki feltehetőleg a község elöljárója, ugyanis a település életéhez kapcsolódó kiírásokat és felhívásokat tett közzé.

Hozzászólások egy bejegyzésnél találhatóak, a kommentelők viszont nem a nyelv, hanem a különféle matricák és emotikonok segítségével fejezik ki magukat.

A Beregszászi járás kistérségeinek és településeinek közösségi oldalai ezzel az elemzés végéhez értek. A Tiszaújlaki kistérség Facebook-oldalain fellelhető nyelvek megjelenését az alábbi (7.) ábrán szemléltetem:

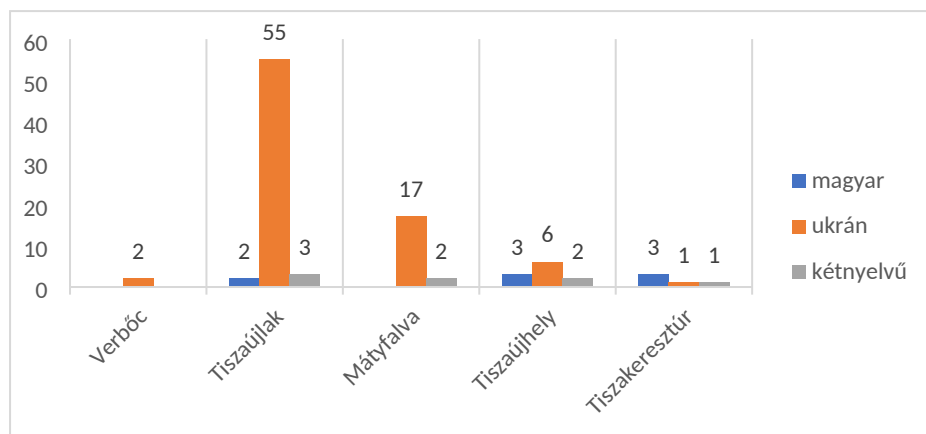

7. ábra. A Tiszaújlaki kistérség településeinek közösségi oldalai által közzétett bejegyzések nyelvi megjelenése

A 7. ábráról világosan leolvasható, hogy melyik település tölti be a kistérségi szerepet. A Tiszaújlaki kistérség közösségi oldalán ugyanis jóval több bejegyzés került ki, mint a hozzá tartozó települések oldalain. Feltűnően magas továbbá az ukrán nyelvű

bejegyzések száma, ugyanis az ide tartozó 11 településből mindössze háromnál magas az ukrán anyanyelvűek száma (Csonkás, Puskinó, Oroszvölgy), a többi településen viszont 66 és 95 % közötti a magyar anyanyelvűek aránya, így talán célszerűbb lenne a bejegyzéseket kétnyelven, mintsem csak ukránul közölni. A Tiszaújlaki kistérséghez tartozó többi település oldalain fellelhető bejegyzések aránya alacsonynak mondható, de ez magyarázható a kistérség közösségi oldalának meglétével és az ott közölt kellő mennyiségű információkkal.

A továbbiakban a Tiszaújlaki kistérség és településeinek közösségi oldalai által megosztott bejegyzések nyelvi megjelenését mutatom be:

8. ábra. A Tiszaújlaki kistérség és települései által megosztott bejegyzések nyelvi megjelenése

Ahogy a bejegyzések közzétételénél, úgy a megosztások számánál is a Tiszaújlaki kistérség áll az első helyen, s ebben az esetben is az ukrán nyelvű bejegyzések száma emelkedik ki. Ez a megállapítás Mátyfalva és Tiszaújváros esetében is elmondható, ahogy az is, hogy a közzétett és a megosztott bejegyzések száma is – a Tiszaújlaki kistérség után – ezeken a közösségi oldalakon a legmagasabb. A verbóci község hivatalos oldalán csak ukrán nyelvű bejegyzések kerültek megosztásra. Mind ezek együttesen azt jelentik, hogy a Tiszaújlaki kistérségben az ukrán nyelv dominánsabb helyzetben van, azonban lényegbeli következtetés nem vonható le a kistérségen belüli ukrán anyanyelvűek gyarapodása vagy a magyar anyanyelvű lakosság csökkenése szempontjából, már csak azért sem, mert az öt oldalból háromnak a kommentszekciójában egyáltalán nem jelenik az ukrán nyelv, míg a magyar négy közösségi oldal esetében is fellelhető.

Az Ungvári járás településeinek Facebook-oldalai

Eszeny

Eszeny település az Ungvári járáshoz, azon belül a Csapi kistérséghez tartozik. A kistérségen belül a magyarok részaránya itt a legmagasabb – 97,56%. Eszeny községnek egyetlen hivatalos Facebook-oldala van *Községi Tanács Eszeny* néven.

57. kép. Eszeny község hivatalos Facebook-oldalának profil- és borítóképe

A község oldala személyes profilként van regisztrálva, ezt jelzi az ismerősnek jelölés lehetősége, illetve az oldal névjegy adatainak összessége, melyből a községi tanács létrejöttéről, fennállásáról, nem derül ki semmi, elérhetőségek sem találhatóak. Mégis hivatalos Facebook-oldal, mivel a lakosság számára közérdekű információk jelennek meg.

A profilképen valószínűleg a község háza dolgozói, a borítóképen pedig Eszeny látképe látható. A vizsgált időintervallumban 47 poszt készült, melyek közül 45 az oldal által kiírt, 2 pedig az egyéb oldalaktól megosztott bejegyzések száma. A községi oldal saját bejegyzései között 44 magyar nyelvű, 2 kétnyelvű és egy ukrán nyelvű bejegyzés található. A kétnyelvű bejegyzéseknél nincs sorrend a nyelvek helyét illetően, egyik esetben ugyanis a magyar, másikban pedig az ukrán nyelv áll az elsődleges helyen. A posztok közül 21 felhívó/tájékoztató és 23 egyéb jellegű.

A közösségi oldal vizuális megjelenése színes képet mutat, ugyanis majdnem minden bejegyzésnél található fénykép vagy maga a kiírás egy illusztráción vagy színes háttéren szerepel.

58. kép. Az eszényi község által közzétett felhívó, tájékoztató és egyéb jellegű posztok

A megosztásra került ukrán nyelvű bejegyzés a *Перший Кабельний* oldaltól, a magyar bejegyzés pedig egy személyes profiltól származik.

A kommentekről elmondható, hogy nem minden poszthoz érkeznek hozzászólások. A legtöbb komment magyar nyelven érkezik, illetve GIF vagy matrica formájában, elvétve található egy-egy ukrán nyelvű hozzászólás. Az egyik hozzászólásban olvasható a 'pricep' nyelvjárási alak, mely Kárpátalján használatos, köznyelvi megfelelője az 'utánfutó'.

59. kép. A kommentek formái az eszényi község oldalán

Szalóka

Szalóka település szintén az Ungvári járású Csapi kistérséghez tartozik. A településen a magyarok részaránya 94,79 %. Hivatalos Facebook-oldala *Polgármesteri Hivatal Szalókai* néven tesz közzé információkat.

60. kép. A szalócai község hivatalos Facebook-oldalának profil- és borítóképe

A község profil- és borítóképe vizuális kétnyelvűségről tanúskodik. A közösségi oldal profilképén a falu címere látható, melyen ukrán és magyar nyelven is olvasható a község neve, borítóképén a községháza látható, rajta az ukrán és a magyar nemzeti zászlókkal.

A Szalóki községháza szintén személyes profilként van jelen az online térben. A mintagyűjtés ideje alatt 4 poszt készült a lakosság számára, illetve a közösségi oldal egy korábbi bejegyzése megosztásra került. A posztokat illetően 4 felhívó/tájékoztató jellegű kiírás készült. A bejegyzések közül három magyar, egy pedig ukrán nyelvű. A posztok vizuális megjelenése egyforma, mivel minden bejegyzés egyszerű kiírásból áll.

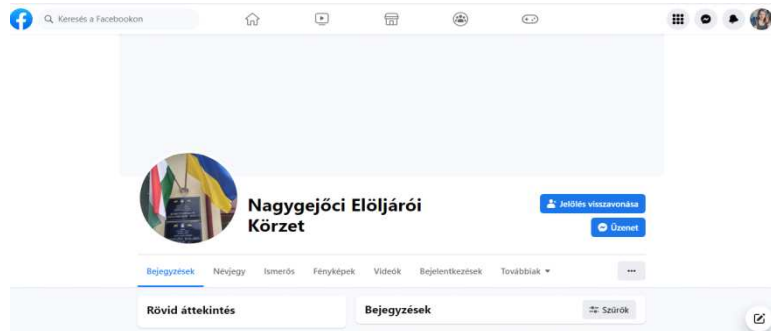
61. kép. Szalóka község oldalának magyar és ukrán nyelvű posztjai

A magyar nyelvű posztban található egy tájszó, amit Kárpátalján még ma is előszeretettel használnak, ez a 'porta', melynek köznyelvi megfelelője a 'telek'.

Mindössze egy bejegyzéshez érkeztek kommentek, ez 21 hozzászólást jelent, a nyelveket illetően az összes magyar nyelvű, ezen kívül GIF-ek és matricák is találhatóak.

Nagygejőc

Nagygejőc az Ungvári járású Szürtei kistérséghez tartozik. A községben 91,53% a magyar anyanyelvűek aránya. A település oldala *Nagygejőci Elöljárói Körzet*ként szerepel a Facebook közösségi oldalon, ami egyedülálló a hivatalos oldalak között, ugyanis a *körzet* megnevezés csak ennél a településnél olvasható.

62. kép. A nagygejőci község hivatalos Facebook-oldalának profilképe

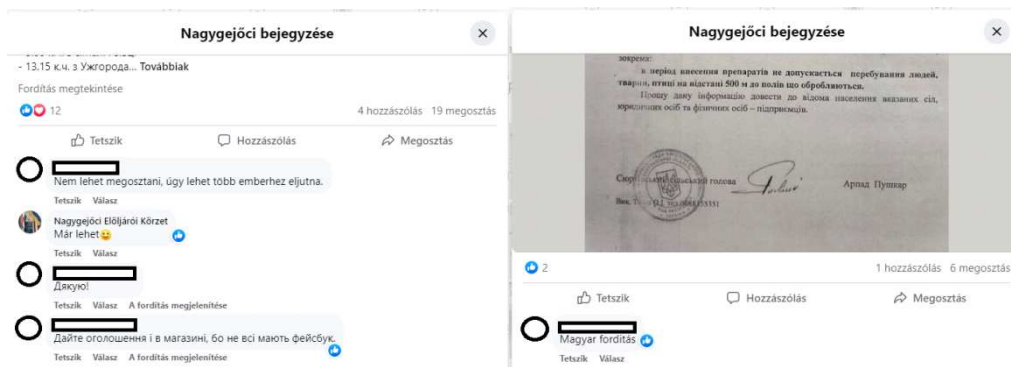
A nagygejőci község oldala a mintavétel elején még nem létezett, csak 2022. március 5-től működik hivatalos közösségi oldalként, mely szintén személyes profilként van regisztrálva, a profil névjegye pedig nem tartalmaz a községről információkat. A közösségi oldal profilképe ukrán-magyar kétnyelvűségről tanúskodik: nemcsak a kétnyelvű felirat, de a nemzeti lobogók is erre utalnak. Az oldalnak nincs borítóképe.

A vizsgált időszakban öt poszt készült, melyek felhívó/tájékoztató jellegűek. A bejegyzések nyelveinek megjelenését illetően elmondható, hogy egy ukrán nyelvű, egy magyar nyelvű és három ukrán-magyar kétnyelvű poszt található. Minden kétnyelvű poszt esetében az ukrán nyelv az elsődleges. A profil vizuális megjelenését a kiírások határozzák meg, melyeknek többsége a helyi buszjáratok menetrendjeit, illetve kimaradásait közlik.

63. kép. Nagygejőc község hivatalos oldala által közzétett egy- és kétnyelvű bejegyzések

Kommentek két posztnál olvashatóak magyar és ukrán nyelven. Az ukrán nyelvű posztnál megjelenik egy olyan komment, melyből a poszt magyar nyelvű változatának kérése olvasható ki.

64. kép. Nagygejőc község hivatalos közösségi oldalán található kommentek

Szürte

Szürte település az Ungvári járáshoz tartozik és kistérségeként tartják számon. A fennhatósága alá 12 falu tartozik: Bátfa, Nagygejőc, Gálocs, Kisgejőc, Kisszelmenc, Palágykomoróc, Palló, Rát, Oroszgejőc, Szürte, Kistéglás, Császlóc. Szürte községben a magyar lakosok részaránya 78,77%. A Facebook közösségi oldalon *Сільська Рада Сюртівська* néven található meg.

65. kép. A Szürtei kistérség hivatalos oldalának profil- és borítóképe

Szürte község hivatalos Facebook-oldala úgyszint személyes profilként van jelen a közösségi platformon. Az oldal profilképén a falu KMKSZ típusú kétnyelvű névtáblája látható. Borítóképén a Szürtei községháza épülete jelenik meg, amelyen ugyancsak ukrán-magyar kétnyelven olvashatjuk a tájékoztató kiírásokat, emellett a két nemzet zászlaja is látható.

A kutatási időszakban az oldal részéről 53 közzététel készült, melyek közül 39 egyéb oldalak bejegyzéseinek a megosztása, 14 pedig a profil által közzétett poszt. A közösségi oldal által közzétett bejegyzések közül 12 ukrán nyelvű, 2 pedig kétnyelvű. A

kétnyelvű kiírásoknál a magyar nyelv helyezkedik el felül, tehát elsődleges szerepű. A közzétett információk jellege szerint 13 tájékoztató/felhívó és 1 egyéb kategóriájú kiírás. A bejegyzések között található egyszerű kiírás, képen elhelyezkedő kiírás és a kettő kombinációja.

66. kép. Szürte község hivatalos közösségi oldalán megjelenő ukrán és kétnyelvű bejegyzések

A 39 megosztott bejegyzésből 30 ukrán, 9 pedig magyar nyelven készült. Az ukrán nyelvű bejegyzések közreadásánál a következő profilok bejegyzései kerültek megosztásra: *Відділ культури та туризму Сюртівської сільської ради, Ужгородська районна державна адміністрація, Головне управління ДСНС України у Закарпатській області, Закарпатська обласна державна адміністрація, Поліція Закарпатської області, zakarpattia.net.ua, uzh-rda.gov.ua, carpathia.gov.ua, bank.gov.ua, ukrposhta.ua.*

Magyar nyelvű tartalmak megosztásánál az alábbi profilok bejegyzéseit tette közzé az oldal: *Тéглási kultúrház Будинок культури с. Туїглаш, Відділ культури та туризму Сюртівської сільської ради, TV21 Ungvár, economic.karpat.in.ua.*

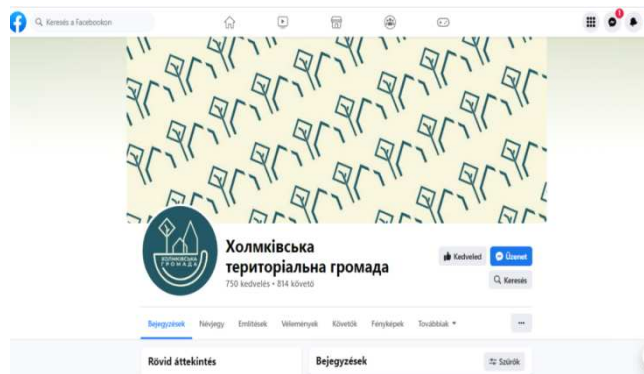
Személyes profilok bejegyzései is megosztásra kerültek, melyek közül Balogh Lívия, a KMKSZ Ungvári Középszintű Szervezetének elnöke és Igor Fris, Ukrajna népi képviselője említhető.

Látható, hogy a posztok közreadásánál az ukrán a domináns nyelv. Ezzel szemben Szürtén a magyar anyanyelvűek aránya 78,77%, illetve a 12 ide tartozó település közül csak Oroszgejóc (3,17%) és Császlóc (49,88%) rendelkezik a legkevesebb arányú magyarsággal, a többi település 72% és 91% közötti magyar lakossággal rendelkezik.

Hozzászólások 4 posztnál olvashatók. A hozzászólók főként ukrán nyelven kommentelnek, csak elvétve található magyar hozzászólás. Előfordulnak azonban magyar nyelvű bejegyzésnél ukrán nyelvű kommentek. A közösségi oldalon kommentelők leginkább az írást választják, néhányan matricával, GIF-el vagy hangulatjellel fejezik ki véleményüket.

Homok

Homok község az Ungvári járáshoz tartozik, 2019 óta kistérségként működik. Összesen négy önkormányzat tartozik a Homoki kistérségbe, ez tíz települést jelent: Botfalva, Kincses, Koncháza, Kereknye, Minaj, Katergény, Órdarma, Ungtarnóc, Homok, Sislóc. Homok községben a magyar anyanyelvű lakosság aránya 48,52 %. A Homoki kistérség hivatalos Facebook-oldala *Холмківська територіальна громада Холмківська ОТГ* néven van jelen, illetve oldalként működik. A követések száma 814, illetve 750-en kedvelik az oldalt. A profil létrehozásának ideje: 2021. január 22.

67. kép. A homoki kistérség Facebook-oldalának profil- és borítóképe

A közösségi oldal profil- és borítóképe sematikus felépítésű, a profilképen megjelenő ukrán nyelvű tartalom is jelzi az oldal által megcélzott közösség nyelvhasználóit. Névjegyéből kiderül, hogy valóban ez a térség hivatalos oldala, melyen nyomon követhető a kistérség munkája, illetve megosztásra kerülnek a község életének legfrissebb eseményei. Megtalálható továbbá a kistérség elérhetősége, illetve külső webhelyének linkje.

A mintavétel alatt 18 bejegyzést tett közé a közösségi oldal felhasználója. A bejegyzések 2021. szeptember és 2021. december vége között készültek, a kutatási időszak végéig nem kerültek ki újabb posztok. A bejegyzések nyelve kizárólag az ukrán, hisz maga a kistérség is ukrán többségű. Minden bejegyzés hasonlóképpen épül fel: ukrán nyelvű kiírás és illusztráció vagy videó. Az illusztrációkat és videókat

egyazon elv a struktúra alapján szerkesztik meg: a sötétkék szín és a közösségi oldal profilképének kicsinyített mása szinte minden illusztráción megjelenik. Minden bejegyzésnél észrevehető továbbá, hogy hangulatjeleket használnak, s a posztokat esztétikusan építik fel. A bejegyzések közül 13 felhívó/tájékoztató, 5 pedig egyéb jelleggel íródott, melyek rendezvényekhez, a karácsonyhoz és az új évhez kötődnek.

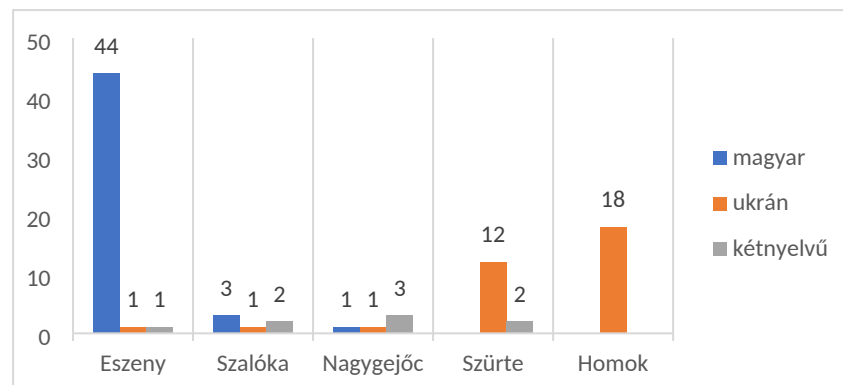
Hozzászólások csak elvétve találhatóak, számszerűleg két darab, ukrán nyelven.

Két posztnál jelenik meg a magyar és az angol nyelv keveredése, ugyanis egy rendezvény-hirdetésnél, valószínűleg a tradicionálisan megmaradt nevet használják: „Alma Fest”. A rendezvény meghirdetéséről, illetve lebonyolításáról szóló posztban is megjelenik, az illusztráción is feltüntetik.

68. kép. A magyar nyelv megjelenése a Homoki kistérség hivatalos közösségi oldalán

A fentiekben az Ungvári járáshoz tartozó Csapi, Szürtei és Homoki kistérségnek az oldalai kerültek bemutatásra. Ezen oldalak által közzétett bejegyzések nyelvi megjelenését az alábbi (9.) ábrán közlöm:

9. ábra. A Csapi, Szürtei és Homoki kistérségek és a hozzájuk tartozó települések közösségi oldalain közzétett bejegyzések nyelvei

A Csapi kistérségen belül az eszenyi község oldalán a legmagasabb a magyar nyelvű bejegyzések aránya. Szintén a Csapi kistérséghez tartozó Szalóka Facebook-oldalán már jóval kevesebb bejegyzés található, akár magyar nyelven is, ugyanez figyelhető meg a nagygejőci község oldalának esetében is. Szürte és Homok települések kistérségi szerepet töltenek be, s bár a Szürtéhez tartozó települések közül csak egy esetben alacsony a magyar anyanyelvűek aránya, mégsem jelenik meg egy magyar nyelven közzétett bejegyzés sem, pozitívum viszont, hogy kétnyelvű bejegyzések fellelhetők. A Homoki kistérségben nem mondható túl magasnak a magyar anyanyelvűek aránya, így feltehetőleg ezért nem is jelenik meg magyar nyelvű kiírás a közösségi oldalon, csupán egy szókapcsolat erejéig.

A megosztásra kerülő bejegyzések a három kistérségen belül kevés számban jelennek meg, ezért azokat nem szemléltetem külön ábrán. Legjelentősebben a szürtei község oldalán lelhető fel 30 ukrán és 9 magyar nyelvű bejegyzés megosztása.

Nagydobrony

Nagydobrony az Ungvári járáshoz tartozó kistérség, melynek kötelékébe öt önkormányzat tartozik: Nagydobrony, Dimicső, Kisdobrony, Tiszaágtelek, Csongor. A község viszonylag nagy lélekszámú településnek számít a nagyjából 6000 fős lakosával, melyből a magyar anyanyelvűek aránya 97,73 %, tehát majdnem a falu teljes lakossága. Az oldal *Nagydobronyi kistérség - Великодобронська сільська громада* néven működik 2020. november 9-től. Követőinek száma: 4,4 ezer fő.

69. kép. A Nagydobronyi kistérség hivatalos Facebook-oldalának profil- és borítóképe

A hivatalos Facebook-oldal profil- és borítóképén egy *i* betű látható, mely az oldal információ közzéadási funkcióját jelzi. Emellett az ide tartozó községek nevei is megtalálhatóak, a profilképen csak magyar, a borítóképen magyar és ukrán nyelven is.

A közösségi oldal névjegyéből kiderül, hogy a profil média- és hírszolgáltató kategóriába sorolja magát. Több elérhetőség is meg van adva, illetve a község honlapjának linkje is megtalálható.

A vizsgált időintervallumban a kistérség oldala 139 posztot tett közvé, melyekből 114 az oldal által kiírt, 23 pedig az egyéb oldalaktól megosztott bejegyzések száma. A kiírt bejegyzések többsége (81) magyar nyelven készült, ukrán nyelvű posztból mindössze 3 található, kétnyelvűből pedig 21. Ennek oka feltehetőleg, hogy a célközönség, tehát a kistérségen belüli települések lakóinak anyanyelve túlnyomó többségben a magyar.

70. kép. Magyar és kétnyelvű posztok a nagydobronyi kistérség Facebook-oldalán

A kétnyelvű bejegyzéseknél nincs logikai sorrend abban, hogy melyik nyelv kerül az első helyre, előfordulnak bejegyzések, ahol a magyar van felül, az ukrán pedig alul és olyan is, ahol fordítva. A posztok többsége (91 bejegyzés) felhívó/tájékoztató jelleggel készült, megtalálhatóak azonban egyéb céllal közzétett kiírások (21 bejegyzés), melyek a különböző községi rendezvényeket, pedagógus és nőnap kiadványait, egyházi ünnepek kiadványait tartalmazzák.

Előfordulnak olyan bejegyzések, ahol a bejegyzés nyelve a magyar, de megjelenik az ukrán vagy az angol nyelv is egy kifejezés vagy egy szókapcsolat erejéig, s legtöbb esetben a poszthoz csatolt illusztráción található. A bejegyzések felépítésénél előfordul csupán kiírás és kiíráshoz csatolt illusztráció/fénykép.

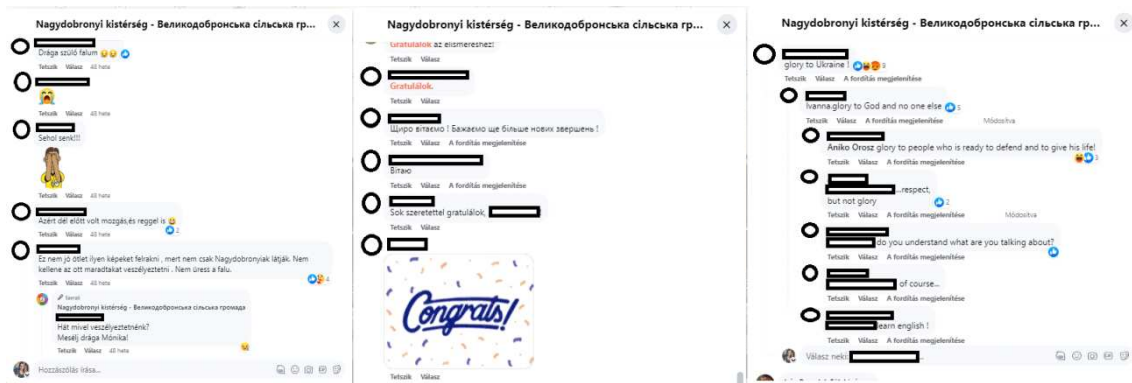
71. kép. A Nagydobronyi kistérség hivatalos közösségi oldalának magyar nyelvű posztjaiban megjelenő egyéb nyelvek

A közösségi oldal által megosztott bejegyzések nyelve többségében (16 bejegyzés) szintén a magyar. Mindössze hét ukrán nyelvű bejegyzés került megosztásra. Előfordult, hogy a megosztás mellé az oldal kiírást is intézett, azonban a megosztott bejegyzés nyelve és kiírás nyelve nem egyforma. Rendszerint ukrán nyelvű bejegyzéseket osztottak meg, főlé egy magyarázó, magyar kiírással.

Magyar nyelvű bejegyzéseket a következő oldalaktól osztotta meg a kistérség profilja: *SC Small Miracles, TV21 Ungvár, Nagydobrony Online, Nagydobronyi Művészeti Iskola - Великодобронська мистецька школа, Kárpáti Igaz Szó, Papilino – természet- és környezetvédelmi egyesület, kizzo.net, nagydobrony.com.ua, uzh-lishosp-com.ua, ojs.mtak.hu.*

Az ukrán nyelvű bejegyzések az alábbi oldalaktól lettek megosztva: *Закарпатська обласна державна адміністрація, zakarpattyua.net.ua, economic.karpat.in.ua, velykodobronska.ukrainia.org.ua.*

Az oldalon megtalálhatóak magyar, ukrán és angol nyelvű hozzászólások. A magyar és kétnyelvű posztokhoz magyar és elvétve ukrán nyelvű kommentek érkeztek. Egy magyar posztnál olvashatunk angol nyelvű hozzászólásokat is. Ezen kívül megtalálhatók matricák, hangulatjelek, GIF-ek, képeslapok, fényképek.

72. kép. Különböző nyelvű kommentek a Nagydobronyi kistérség közösségi oldalán

Dimicső

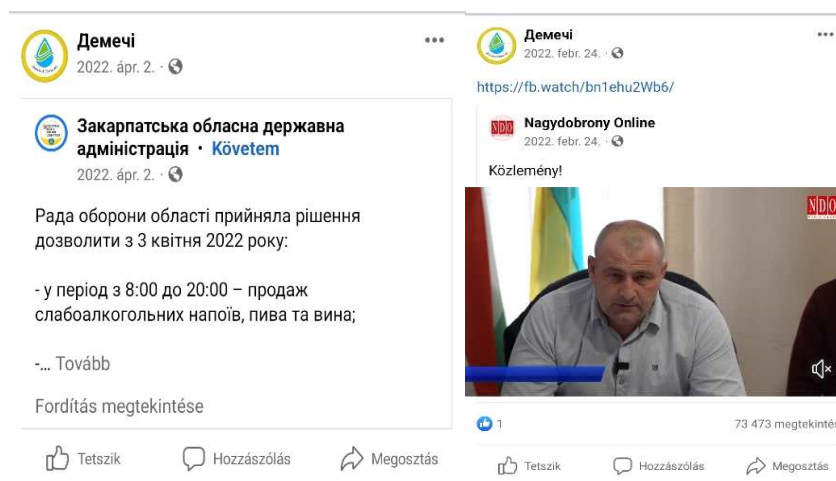
Dimicső község az Ungvári járáshoz és a Nagydobronyi kistérséghez tartozik, korábban a Kisdobronyi községgel együtt tartották nyilván. Lakosságát tekintve főként ukrán és orosz anyanyelvűek lakják, s mindössze 17,29 %-ban élnek a faluban magyarok. Dimicső hivatalos oldala *Демечи* néven van jelen a közösségi térben 2020. november 12-től.

73. kép. Dimicső község hivatalos közösségi oldalának profil- és borítóképe

A közösségi oldal profilképén a település kétnyelvű kiírása található, borítóképén pedig ukrán nyelven és ukrán nemzeti színekben jelenik meg a falu neve, fölötté egy rövid kiírással, mely ekképpen fordítható: „*Kis falu nagy jövővel*”. Ezek mellett a falu látképe is helyet foglal a borítóképen. A névjegyből kiderül, hogy hír- és média-szolgáltatóként van jelen. Az adatvédelmi és jogi információban kifejtésre kerül, hogy a faluban különböző foglalkozású emberek élnek, akik megtartják a hagyományokat és szokásokat.

A vizsgált időintervallumban 15 bejegyzés került ki, melyek közül 8 megosztott bejegyzés, 7 pedig saját poszt. A közösségi oldal által közzétett saját posztok nyelve az ukrán. Egy bejegyzésnél nem jelenik meg nyelv sem kiírás, sem kép formájában, a vizsgálatban tehát nem releváns a jelenléte. A 6 bejegyzésből csupán egy íródott tájékoztató jelleggel, a maradék 5 poszt az egyéb kategóriába tartozik, tehát olyan bejegyzések találhatóak, melyek a karácsonyhoz, szüreti felvonuláshoz, a helyi könyvtárhoz kapcsolódnak. A profil vizuális megjelenéséhez hozzátartoznak a kiírásokhoz csatolt fényképek, illetve egy bejegyzés tartalmaz csak kiírást.

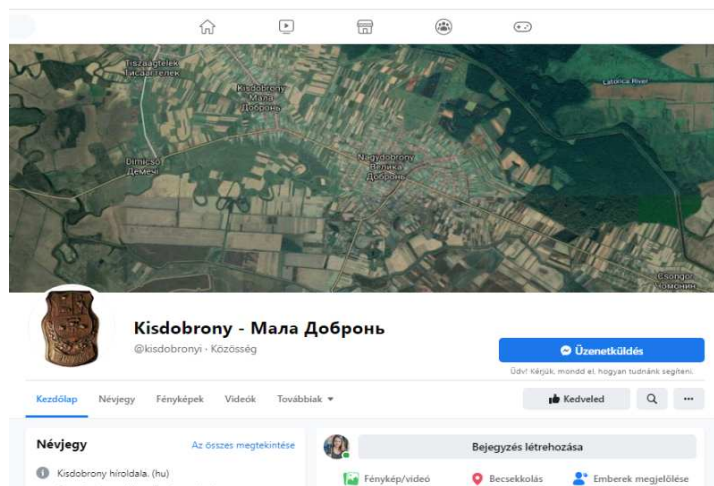
74. kép. Dimicső község hivatalos közösségi oldala által megosztott ukrán és magyar nyelvű bejegyzések

A megosztott bejegyzések között fele-fele arányban találhatóak ukrán és magyar nyelvű posztok. A megosztásra kerülő ukrán nyelvű tartalmak oldalai az *Ужгородський місцевий центр з надання БВПД, а Закарпатська обласна державна адміністрація*, illetve a *Nagydobrony Online*. A magyar nyelvű bejegyzések a *Nagydobronyi kistérség- Великодобронська сільська громада* és ugyancsak a *Nagydobrony Online* oldalaktól származnak.

Három bejegyzéshez érkeztek hozzászólások, melyeknek többsége GIF. Egy posztnál található ukrán nyelvű komment, illetve az ukrán nyelv transliterációja.

Kisdobrony

Kisdobrony község az Ungvári járáshoz, azon belül a Nagydobronyi kistérséghez tartozik. A kistérség falvai közül itt a legmagasabb a magyar anyanyelvűek aránya – 98,45 %. A község oldalának neve kétnyelvű, ahol a magyar nyelv található az első helyen: *Kisdobrony - Мала Добронь*. Az oldalt 2015. október 18-án hozták létre.

75. kép. Kisdobrony község hivatalos közösségi oldalának profil- és borítóképe

A település profilképén Kisdobrony címere látható fafaragásban, melyen a község neve magyar nyelven olvasható, a borítóképen pedig térképes formában az öt település kétnyelvű megnevezései találhatók.

A település oldala közösségként van regisztrálva. A névjegy leírásában a közösségi oldal híroldalaként van feltüntetve kétnyelven. Az általános információkhoz tartozik a közösségi oldal követőinek száma, ami ez esetben 930 követés jelent, kedvelőinek száma pedig 843.

A vizsgált időszakban 40 bejegyzés került ki, melyből 18 bejegyzés a közösségi oldal által közölt információ, 22 pedig egyéb oldalaktól megosztott bejegyzések. A 18 posztból 17 magyar nyelvű, 1 pedig kétnyelvű. A kétnyelvű posztban két hivatalos dokumentum található, a felhívás mindkét nyelven ugyanazokat az információkat tartalmazza, azonban az ukrán nyelvű jobban megszerkesztett, s valószínűleg ez az eredeti dokumentum, míg a magyar nyelvű egy egyszerűbb, fordított változata. A bejegyzések jellegét tekintve 16 felhívó/tájékoztató jellegű bejegyzés található, két poszt pedig az egyéb kategóriába (karácsonyi köszöntő, szüreti bál) sorolható be.

A közösségi oldalon előfordul kiírás, képhez csatolt kiírás és szerkesztett illusztráció is. Több posztban is alkalmaznak hangulatjeleket a mondatok végén.

76. kép. Kétnyelvű és magyar nyelvű bejegyzések Kisdobrony település közösségi oldalán

A község oldalán 22 megosztott bejegyzés található. A bejegyzések nyelve többségében (15 bejegyzés) a magyar, ezen kívül ukrán (3 bejegyzés) és kétnyelvű (4 bejegyzés) posztok is találhatóak. A megosztott bejegyzésekhez az oldal mindössze két esetben csatolt szöveges felvezetőt magyar nyelven.

A közösségi oldalon mindössze két komment található két különböző poszt alatt. A hozzászólások magyar nyelven íródtak és magyar nyelvű bejegyzésekre érkeztek.

Tiszaágtelek

Tiszaágtelek község az Ungvári járáshoz és a Nagydobronyi kistérséghez tartozik. Lakosainak nagy része (98,39%) magyar anyanyelvű. A település közösségi oldalának egynyelvű neve *Tiszaágtelek község*, mely személyes profilként van regisztrálva. A falunak van egy másik közösségi oldala *Tiszaágtelek -Тисзаагтелек* néven, mely hivatalos oldalként és hír- és média-szolgáltatóként van feltüntetve, melyen sokkal kevesebb bejegyzés található, melyekre nem vagy kevés mértékben érkeznek reakciók.

78. kép. Tiszaágtelek község hivatalos oldalának profil- és borítóképe

A közösségi oldal profilképén a község címe látható, rajta magyar felirattal, borítóképén pedig a község parókiája. A profil névjegye rövid ismertetőt tartalmaz a falu történelméről, érdekességeiről.

A kutatott időszakban 52 bejegyzés készült, ebből 32 a község oldala által kiírt poszt, 20 pedig a megosztott posztok száma. A közzétett bejegyzések közül 29 magyar nyelven, 3 pedig kétnyelven íródott. A kétnyelvű posztoknál a magyar nyelv helyezkedik el az elsődleges helyen, alatta pedig az ukrán kiírás. A posztok közül 22 készült felhívó/tájékoztató, 10 pedig egyéb jelleggel. Az egyéb céllal írt bejegyzések a szüreti felvonulás, a karácsony, új év, húsvét témák és egyéb gyászjelentő hírek köré csoportosulnak. A bejegyzéseknél az oldal felhasználói igyekeznek a kiírást egy, a mondanivalóhoz igazodó illusztrációval vagy fényképpel színesíteni.

79. kép. Tiszaágtelek község hivatalos közösségi oldalán megjelenő bejegyzések nyelvei

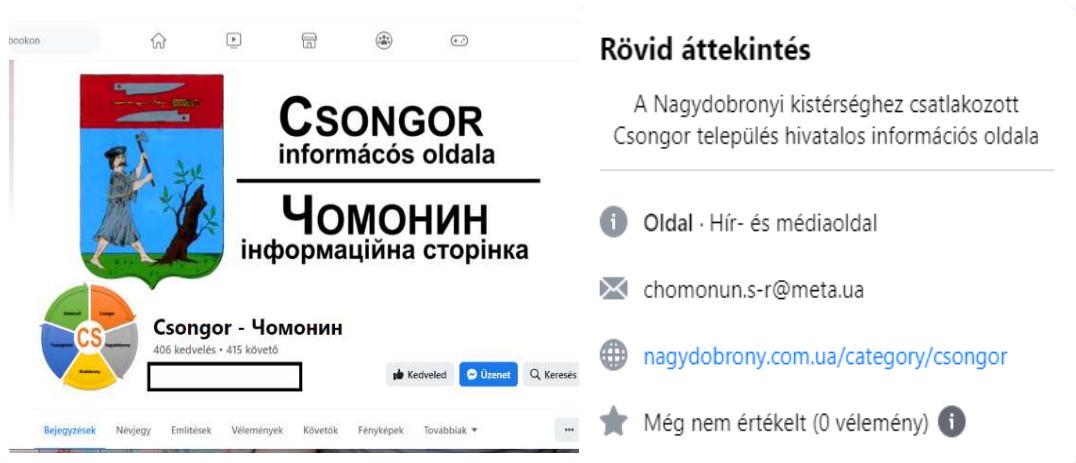
A megosztott tartalmak tekintetében elmondható, hogy szintén a magyar nyelv dominál, összesen 17 bejegyzés nyelve. Emellett 2 ukrán nyelvű és 1 kétnyelvű poszt található.

A Tiszaágteleki község oldalának részéről a következő oldalak magyar nyelvű bejegyzései kerültek megosztásra: *Nagydobronyi kistérség – Великодобронська сільська громада*, *Tiszaágteleki Református Égigérő Bölcsőde és Óvoda*, *Tiszaágteleki Gimnázium – Тисзаагтелекська гімназія*, *Nagydobrony Online*, *kiszo.net*. Az ukrán nyelvű bejegyzések a *life.karpat.in.ua* oldaltól lettek megosztva. A kétnyelvű bejegyzések a község előljárójának profiljáról és a *Nagydobrony Online* oldaltól származnak

Hozzászólások 16 bejegyzésre érkeztek, melyből 14 magyar és 2 kétnyelvű poszt található. A kommentek nyelve – egy eset kivételével- magyar, egyetlen komment van, amelyik spanyol nyelven íródott. Emellett a kommentelők előszeretettel használják a különböző matricákat, hangulatjeleket, GIF-eket, képeslapokat, illetve fényképeket is.

Csongor

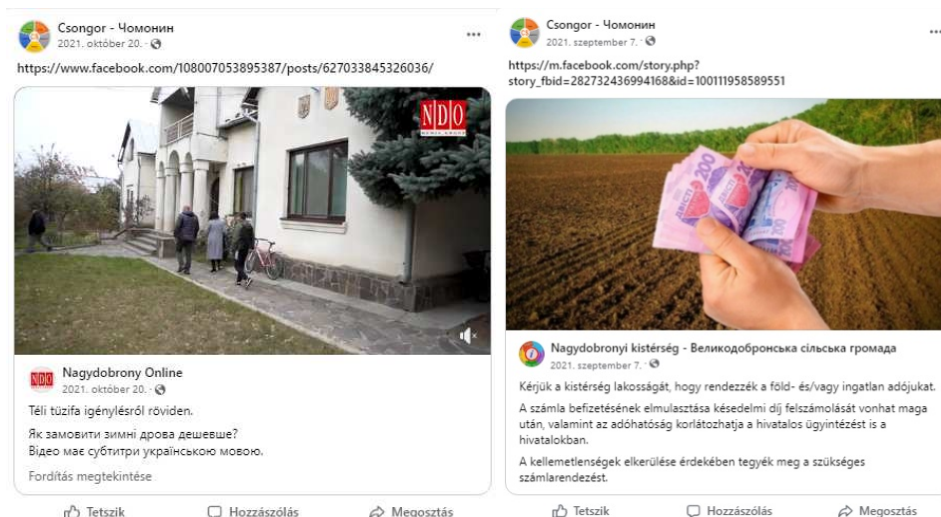
Csongor község a Munkácsi járáshoz és a Nagydobronyi kistérséghez tartozik. Lakosságának 97,7%-a magyar ajkú. A csongori községnek egyetlen hivatalos, nyilvános Facebook oldala található *Csongor – Чомонин* néven. Az oldalt 2020. december 8-án hozták létre. Létezik azonban a községnek egy privát csoportja *Csongori községháza* néven 1,4 ezer taggal, azonban a község privát ügyeit nem szándékozom ismertetni.

80. kép. Csongor község hivatalos közösségi oldalának profil- és borítóképe, illetve névjegye

A közösségi oldal profilképén az öt település magyar neve látható, illetve középen a falu nevének monogramja. A borítóképen kétnyelvű kiírással és a község címerével találkozhatunk. A névjegyből csupán annyi derül ki, hogy a Nagydobronyi kistérséghez tartozik, illetve hivatalos hír- és médiaoldal.

A közösségi oldalon nem találhatóak saját, az oldal által kiírt bejegyzések, kizárólag más oldalak bejegyzéseinek megosztásai lelhetők fel. Összesen 29 megosztott bejegyzés található, melyből 24 magyar, 4 ukrán és 1 kétnyelvű poszt található.

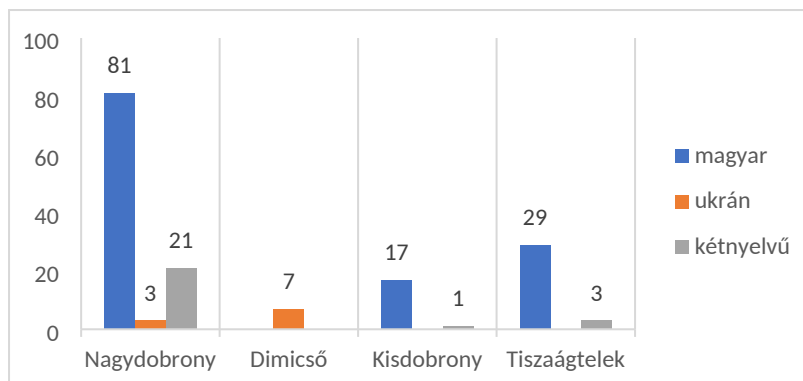

81. kép. Csongor község hivatalos oldala által megosztott magyar és kétnyelvű bejegyzések

Az ukrán nyelven íródott bejegyzések az alábbi oldalaktól származnak: *Ужгородський місцевий центр з надання БВПД, Закарпатська обласна державна адміністрація, Nagydobrony Online, uzh-lishosp.ua*. A magyar nyelvű tartalmakat az oldal a következő profiloktól osztotta meg: *Nagydobronyi kistérség – Великодобронська сільська громада, Nagydobrony Online, karpataljalap.net*. A kétnyelvű bejegyzések a *Nagydobrony Online* oldaltól lettek megosztva.

A profilról elmondható, hogy bár 414 követővel rendelkezik, még sincs az oldalon aktivitás a lájkok és a kommentek tekintetében.

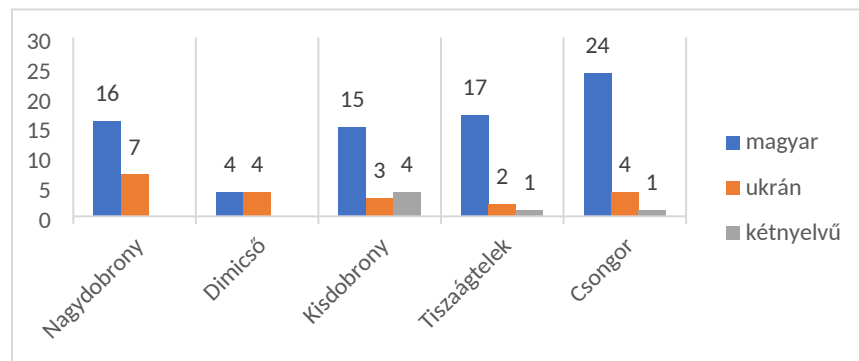
A Nagydobronyi kistérség településeinek közösségi oldalai a fentiekben elemzésre kerültek. A vizsgált kistérségek közül, ez az egyetlen, melynek az összes hozzá tartozó települése fellelhető az online térben. A települések oldalain közzétett bejegyzésekben megjelenő nyelveket az alábbi (10.) ábrán szemléltetem:

10. ábra. A Nagydobronyi kistérség és a hozzá tartozó települések közösségi oldalain közzétett bejegyzések nyelvei

Dimicső kivételével minden településen megjelenik a magyar nyelv, méghozzá magas arányban. A legtöbb bejegyzés természetesen a kistérség közösségi oldalán található, s a magyar mellett kétnyelvű és csekély mértékben ukrán nyelvű bejegyzések is fellelhetőek. Egyedül Dimicső település közösségi oldalán található csak ukrán nyelvű bejegyzések, ez persze az itt élő ukrán anyanyelvű lakosok miatt van.

A megosztásra kerülő tartalmak nyelveit az alábbi (11.) ábrán mutatom be:

11. ábra. A Nagydobronyi kistérség és a hozzá tartozó települések közösségi oldalán megosztásra kerülő bejegyzések nyelvi megjelenése

Ahogy a közzétett bejegyzéseknél, úgy a megosztott tartalmaknál is a magyar nyelv jelenik meg a legmagasabb arányban. Mivel a csongori község oldala nem tett közzé bejegyzéseket, ezért az ott lévő megosztott tartalmak teszik annak lényegi részét, ennek eredményképpen hangsúlyosabb az itt megjelenő bejegyzések száma. Kétnyelvű bejegyzések azonban kevés számban fordulnak elő, ahogy a közzétett bejegyzéseknél is hasonló arány mutatkozik meg.

Korláthelmec

A falu az Ungvári járáshoz és a Baranyai kistérséghez tartozik. Lakosságának 51,05%-a magyar ajkú. A Facebookon a közösségi oldal neve kétnyelvű: *Korláthelmec Község/село Холмець*.

82. kép. Korláthelmec község hivatalos oldalának profil- és borítóképe

A település közösségi oldala állami szervezatként van regisztrálva. 551 követővel rendelkezik. 2015. január 27-én lett létre hozva.

A község profilképén Korláthelmec címere látható magyar-ukrán kétnyelvű felirattal, a borítóképen a helmeci községháza található, rajta az ukrán és magyar zászlókkal. A község névjegye nem sokat árul el az oldalról, csupán a községháza címét kétnyelven, illetve egy email-es elérhetőséget.

A mintavételkor 62 bejegyzést tett közé a falu közösségi oldala. A bejegyzések között megtalálhatóak saját posztok és megosztott bejegyzések is. Posztokból kevesebb, mindössze 24 található, melyből 15 ukrán, 9 pedig magyar nyelvű. A magyar nyelvű bejegyzések mindig valamilyen esemény köré szerveződnek: magyar nyelv napja, advent, Mikulás, Új év, Húsvét, anyák napja. Az ukrán nyelvű posztok többsége felhívó vagy tájékoztató jellegű, de előfordulnak köszöntésekhez, eseményekhez kapcsolódó bejegyzések is. Így összesen 6 felhívó/tájékoztató jellegű és 18 egyéb céllal írott bejegyzés található.

A település közösségi oldala és az azon megjelenő magyar nyelvhasználat azért is figyelemre méltó, mivel a Baranyai kistérségben ez az egyetlen olyan település, melyen még használatos a magyar nyelv, annak ellenére, hogy nem magas a magyar anyanyelvű lakosok aránya, a kistérséghez tartozó többi településen pedig elenyésző számú.

83. kép. Korláthelmec község közösségi oldala által közzétett felhívó és egyéb jellegű bejegyzések

A megosztott bejegyzések száma 38, melyekből 29 ukrán, 9 pedig magyar nyelvű. A magyar nyelvű bejegyzések közül a legtöbb tájékoztató jellegű s vannak olyanok is, amelyek a kultúrához vagy épp a Valentin naphoz köthetők.

A Korláthelmeci közösségi oldal a következő magyar nyelvű információkat tartalmazó bejegyzések oldalait osztotta meg: *Magyarország Főkonzulátusa Ungvár, Kárpátaljai Határmenti Önkormányzatok Társulása, TV21 Ungvár.*

Az ukrán nyelvet használó oldalak közül a következők kerültek megosztásra: *Міністерство охорони здоров`я України, Адмінпослуги Баранинської Громади, Баранинська громада, Верховна рада України, Ужгородська районна державна адміністрація, Укравтодор, Ііграційна служба Закарпатської області, Міністерство цифрової трансформації України, baranynsi.com.ua, goloskarpat.info, auc.org.ua.*

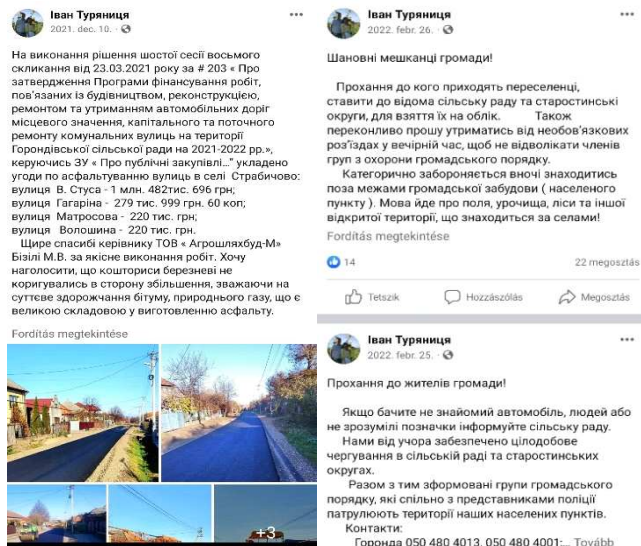
A hozzászólások tekintetében elmondható, hogy érkeztek magyar és ukrán nyelvű kommentek is. Az ukrán nyelvű posztokhoz többségében ukrán nyelvű kommentek is érkeztek, egy esetben fordul elő magyar nyelvű, majd pedig angol nyelvű komment. A magyar nyelven íródott posztokhoz kizárólag magyar nyelven érkeztek kommentek, illetve matricák és képeslapok.

A Munkácsi járáshoz tartozó egyik település Facebook-oldala

Izsnyéte

Izsnyéte község a Munkácsi járáshoz és a Gorondi kistérséghez tartozik. Lakosságának 63,4 %-a magyar anyanyelvű. A Facebookon Izsnyéte községnek nincs hivatalos oldala, hanem a község elöljárója, *Іван Туряниця* tesz ki és oszt meg a lakosság számára fontos, közérdekű információkat.

Az elöljáró oldalán csak ukrán nyelvű bejegyzések és megosztások találhatók, melyekből a vizsgált időszakban 64 olyan bejegyzés készült, ami a lakosság számára fontos lehet. Az ukrán nyelvű posztok többsége (56 bejegyzés) felhívó és tájékoztató jelleggel készült, több posztban is bemutatásra kerülnek a faluban történő fejlesztések, javítások. Az egyéb céllal írott bejegyzések a tanárok napjához, a karácsonyhoz, újévhez, nőnaphoz és a húsvéthoz köthetők.

84. kép. Izsnyéte előjárója által közzétett tájékoztató jellegű posztok

Nem minden bejegyzésnél található hozzászólás, viszont ahol van, ott többségében ukrán nyelven jelenik meg. A karácsonyi köszöntést tartalmazó bejegyzésnél található magyar nyelvű komment és képslap. A hozzászólók továbbá előszeretettel használják a matricákat, hangulatjeleket, GIF-eket és képslapokat.

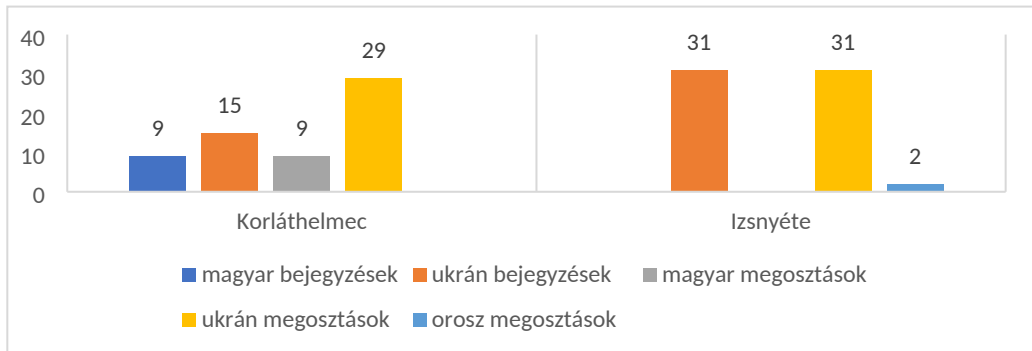

85. kép. Izsnyéte előjárójának bejegyzésére érkezett magyar nyelvű hozzászólások

Az oldal felhasználója a következő ukrán internetes oldalakat osztotta meg: *Розв'язок Закарпаття, Шустер online, Горондівська сільська рада – Горондівська ТГ, М-Студіо, Київська Духовна Академія, Мукачівська районна військова адміністрація, Телеканал НТК, Патріоти України, landing.auctions.prom.ua, lamp.im, nus.org.ua, pravda.com.ua, transkarpatia.net, gromada.org.ua, politika.ko.net.ua.*

Érdekességgént jeleníthető meg az, hogy az eddigi oldalakkal szemben itt orosz oldalak is megosztásra kerültek: *Репортёр, Настоящее время.Азия.*

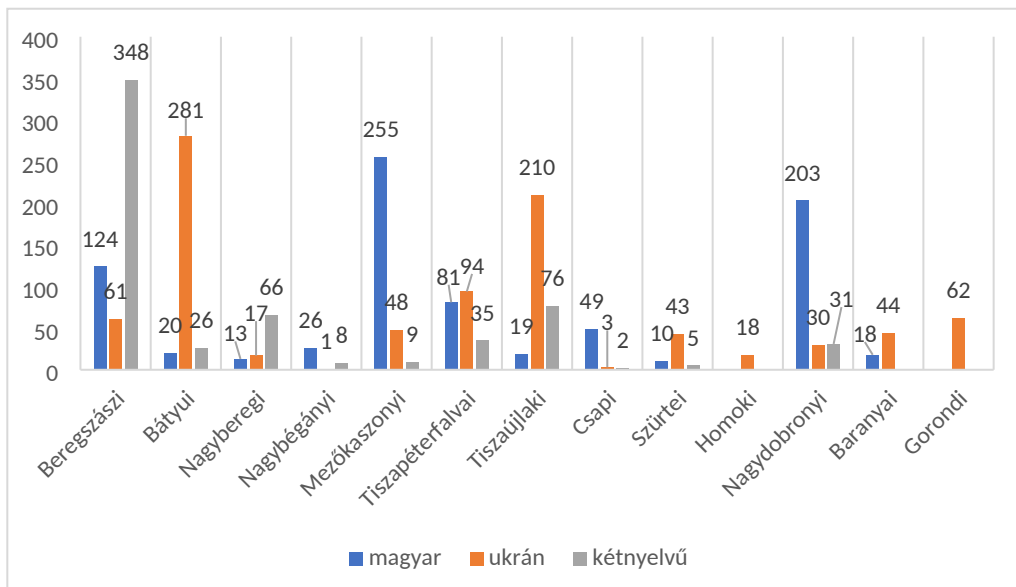
Az alábbiakban a korláthelmeci és az izsnyétei oldalon közzétett és megosztott bejegyzések nyelvi megjelenését szemléltetem:

12. ábra. Korláthelmec és Izsnýete községek oldalain közzétett és megosztott bejegyzések nyelvi megjelenése

A két település más-más járáshoz és kistérséghez tartozik, azonban a diagrammokon jól látható, hogy bár a korláthelmeci oldal kevesebb arányú magyar anyanyelvű lakossággal rendelkezik (51,05%), mégis megjelennek az oldalon magyar nyelvű bejegyzések és megosztott tartalmak is, ellentétben az izsnyétei (63,4%) előljáró profiljával, ahol az ukrán nyelven kívül csak az orosz nyelv jelenik meg a közzétett tartalmakban.

Az alábbi 13. ábra segítségével a kistérségek és a hozzájuk kapcsolódó települések nyelvi megjelenését mutatom be. Az ábrán a közösségi oldalakon fellelhető bejegyzéseket és megosztásokat egyben kezelem.

13. ábra. A magyar nyelvű lakossággal rendelkező kistérségek nyelvi megjelenése

Mivel kistérségenként eltérő számú település közösségi oldala szerepel a kutatásban, ezért az ábrán megjelenő adatok a települések számától is függnének. A legtöbb magyar nyelvű bejegyzés a Mezőkaszonyi, a Nagydobronyi és a Beregszászi kistérségben található, azonban a Mezőkaszonyi és a Beregszászi kistérségek esetében is a hozzájuk tartozó települések oldalain magas a magyar nyelvű bejegyzések aránya és nem magának a kistérségnek az oldalán. Az ukrán nyelvű bejegyzések száma a Bányai és a Tiszaújvári kistérségek esetében a legmagasabbak, ezeknél a kistérségeknél az ukrán anyanyelvű lakosok száma nem elhanyagolható. A kétnyelvű bejegyzések legjelentősebben a Beregszászi kistérség oldalainál fordulnak elő, melyet nagy mértékben befolyásolnak a Beregszászi járás polgármesteri oldalának bejegyzései.

5.2. Német nyelvű internetes oldalak

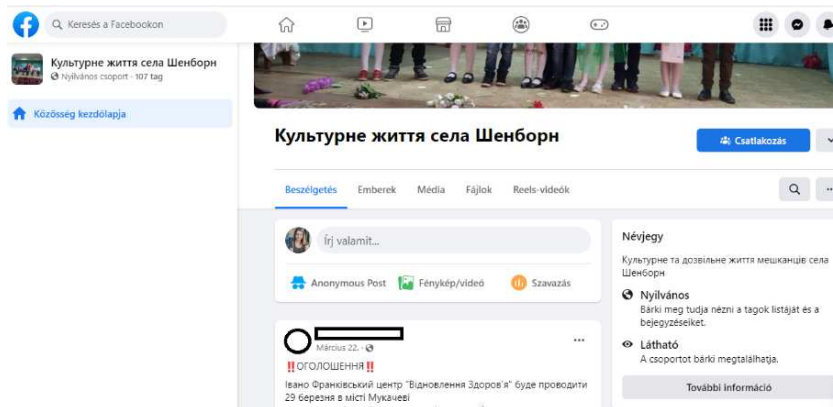
A Kárpátalján élő elenyésző számú német lakosság a Facebook-közösségi oldalon is minimális jelenléttel és aktivitással lehelhető fel. Mindössze öt olyan Facebook-oldalt találtam, ahol a bejegyzéseknél és/vagy a hozzászólásoknál megjelenik a német nyelv használata. A munka címe és témája is magában foglalja a hivatalos internetes oldalak fellelhetőségét vagy az olyan oldalak vizsgálatát, ahol a lakosság számára tesznek közérdekű információkat. A német lakossággal rendelkező településeknek viszont egyetlen hivatalos Facebook-oldala sem található, ezért olyan oldalakat kerestem, melyek a kulturális élethez vagy magához a kárpátaljai német lakossághoz szólnak. Több oldalt is sikerült felkutatni, azonban a várt eredménnyel szemben egyetlen olyan bejegyzést vagy hozzászólást sem tartalmaztak, melyek németül íródtak volna.

Pószakához egy olyan Facebook-oldal köthető, amely a kulturális élethez kapcsolódik (*Культурне життя с. Павшино*), azonban egyetlen német bejegyzés vagy hozzászólás sem lehelhető fel, így az oldalt a munkában nem elemeztem. Újdávidhához két vallási oldal is köthető: *Новодавидківський старостинський округ Мукачівської міської ОТГ, Парафія св.Архистратига Михаїла с.Нове Давидково*. Azonban a két oldalon csak ukrán nyelvű bejegyzések találhatóak, ahogyan a szolyvai, szintén vallási *Римсько-Католицька Парафія Успіння Пресвятої Діви Марії у м. Свалява* oldalon, így ezeket szintén nem mutatom be.

Az oldalak elemzésénél nem térek ki azok jellegére, vagyis, hogy egy-egy bejegyzés milyen céllal íródott, ugyanis mivel nem hivatalos kistérségi vagy települési közösségi oldalak, ezért nem is kerülnek ki felhívó/tájékoztató jellegű bejegyzések.

Alsóschönborn

Alsóschönborn település a Munkácsi járáshoz és a Munkácsi kistérséghez tartozik. Lakosainak 13,26%-a német anyanyelvű. A Facebook közösségi oldalon *Культурне життя села Шенборн* néven található.

86. kép. Alsóschönborn település nyilvános Facebook-csoportja

A település oldala nyilvános csoportként szerepel, ahogy arra a csatlakozási lehetőség is mutat. A község névjegye szerint a csoportban a község életéhez köthető kulturális és a szabadidős tevékenységek szerepelnek. A csoport 107 taggal rendelkezik.

A bejegyzések közzététele során az ukrán nyelv dominál. A csoportban összesen 152 bejegyzés jelent meg, melyek közül 123 más oldalaktól vagy személyektől megosztott bejegyzés, 29 pedig az oldalhoz csatlakozók saját bejegyzései.

Mindössze egy bejegyzésnél található német nyelvű felirat, ez pedig a 2022. április 7-i bejegyzés, mely egy húsvéti köszöntőt tartalmaz, s az egyik illusztráción egy felirat erejéig, megjelenik a német nyelv: „*Frohe Ostern*” (magyarul: Kellemes Húsvéti Ünnepeket). A bejegyzés nyelve azonban az ukrán. A bejegyzések vizuális megjelenése minden esetben eltérő, ugyanis a csoportban lévő tagok különböző jellegű posztokat írnak ki és osztanak meg.

Ahogy a bejegyzések nyelveinél, úgy a hozzászólásoknál sem olvasható német nyelvű komment.

87. kép. A német nyelv megjelenése az alsóhőnborni nyilvános csoportban

Várpalánka

Várpalánka település a Munkácsi járáshoz és a Munkácsi kistérséghez tartozik. A Facebook közösségi oldalon három ide tartozó oldal is található, az első, mely elemzésre kerül, a *Chor "Singende Herzen" / Tanzgruppe "Palanok"*.

88. kép. Várpalánka Facebook-oldalának profil- és borítóképe

A *Chor "Singende Herzen" / Tanzgruppe "Palanok"* nevű oldal egy várpalánkai kórus fellépéseit és az azt megelőző eseményeket mutatja be. Az oldal rövid áttekintése szerint Várpalánka a (kárpátaljai) német kultúra központja: „*Центр німецької культури "Паланок" м.Мукачєво. Deutsches Ku*”. Az oldal névjegyében megtalálható a helység pontos címe, a mobil és email elérhetőségek és még az Instagram fiók címe is elérhető. Az oldal 2013. február 1. óta működik, azóta pedig 667 követőre és 363 kedvelőre tett szert. A

további névjegy adatokban megtalálhatók még a kórus vezetőinek, a karmesternek és a tánccsoport vezetőinek a nevei.

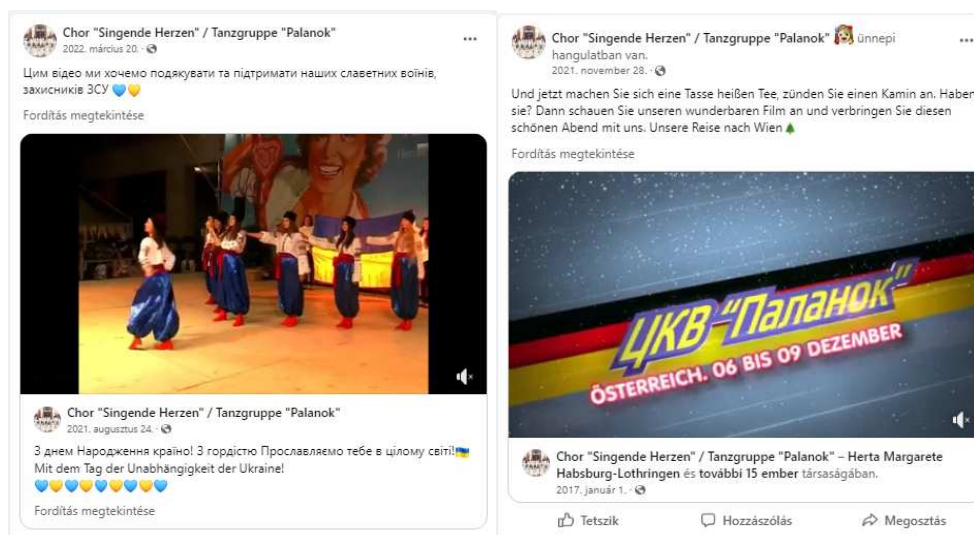
A vizsgált időszakban 136 bejegyzés jelent meg, melyek között 79 megosztott bejegyzés és 57 az oldal által írt saját bejegyzés található. Az közösségi oldal által közzétett 57 bejegyzésből 26 ukrán, 20 német, 7 angol és 4 kétnyelven (ukrán-német) lett közzétéve. A kétnyelvű bejegyzéseknél 3 esetben az ukrán, egyszer pedig a magyar nyelv található elsődleges helyen. A bejegyzések vizuális megjelenéséhez hozzátartozik a kiíráshoz csatolt fénykép vagy videófelvétel, melyeken a kórus tagjai szerepelnek fellépés vagy egyéb szervezett esemény közben. A kiírások mellett az aktuális bejegyzéshez kapcsolódó emotikonok szerepelnek, több esetben is előfordulnak a német és az ukrán zászlók emotikonjai, ezek mellett pedig nem ritka a hashtag keresőcímké használata sem.

89. kép. Várpalánka oldalának német nyelvű bejegyzései

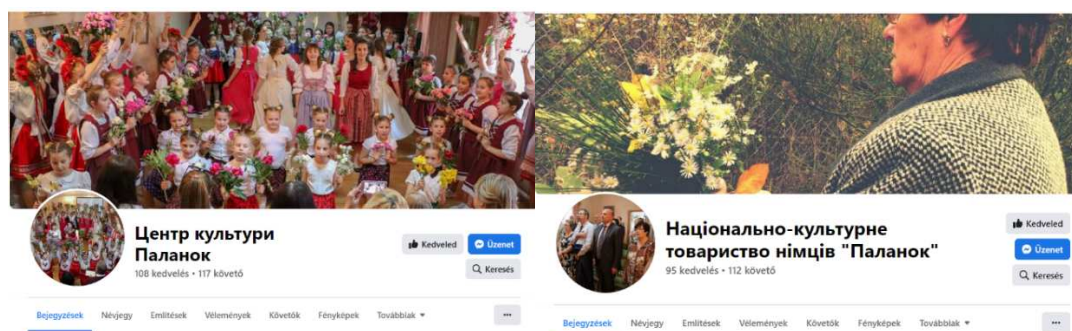
A megosztott bejegyzéseknél szintén többségben vannak az ukrán nyelvű posztok (43 bejegyzés), ezt követik a német (23 bejegyzés), a kétnyelvű (11 bejegyzés) és az angol nyelvű (2 bejegyzés) bejegyzések. Több megosztásra került bejegyzés esetében előfordult, hogy az oldal kiírást intézett hozzá: megtalálható ukrán nyelven készült bejegyzéshez intézett kétnyelvű vagy német kiírás, illetve német nyelven készült bejegyzéshez fűzött szintén német nyelvű kiírás. Az oldal többször is a saját oldalának régebbi bejegyzéseit osztotta újra, illetve a kórusvezető bejegyzéseit. Ezekon kívül a *Theukrainians.org* és a *Голос Карпат.ІНФО* oldalaktól osztott meg ukrán nyelvű posztokat, a *Flame of Peace* oldaltól pedig német nyelvű bejegyzés került megosztásra.

Hozzászólások ukrán és német nyelven, elvértve pedig magyar nyelven is megjelennek.

90. kép. Várpalánka közösségi oldala által megosztott kétnyelvű bejegyzések

Szintén Várpalánkához tartoznak a *Центр культури Паланок* és a *Національно-культурне товариство німців "Паланок"* nevű oldalak.

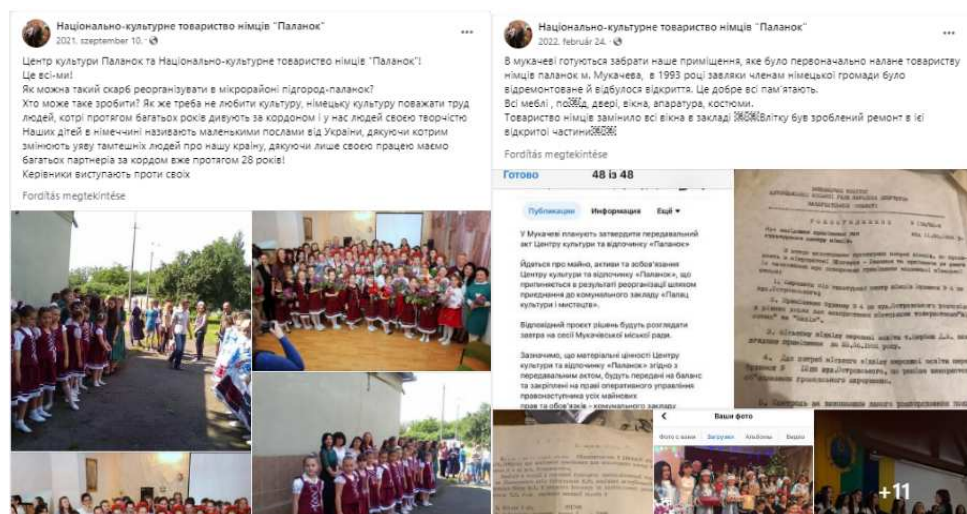
91. kép. Várpalánka kulturális közösségi oldalainak profil- és borítóképei

A *Центр культури Паланок* nevű oldal profil- és borítóképén is a fellépő gyerekek láthatók. A közösségi oldal 2018. március 16 óta van jelen a Facebook közösségi oldalon, s 117 követővel, illetve 108 kedvelővel rendelkezik. Az oldal magát helyi vállalkozásként azonosítja. Névjegy adataiból kiderül még a helység lakcíme, telefonos és emailés elérhetősége.

A *Національно-культурне товариство німців "Паланок"* nevű közösségi oldal profil- és borítóképén különböző személyek láthatók. 2017. augusztus 30-tól van jelen a közösségi oldalon, viszont kevesebb követővel (112) és kedvelővel (95) rendelkezik. Az oldal magát közösségként azonosítja, névjegy adataiban nem szerepelnek elérhetőségi adatok.

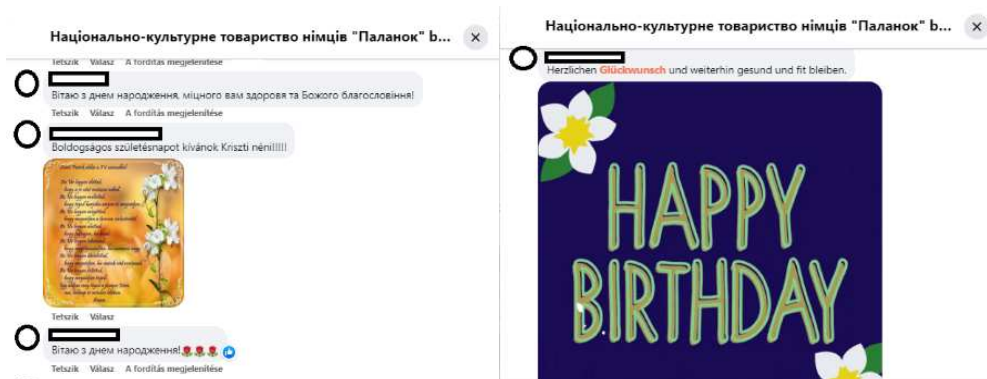
A két oldalban közös, hogy a Chor "Singende Herzen" / Tanzgruppe "Palanok" oldal bejegyzéseit osztják meg. A Центр культури Паланок oldalon kizárólag csak megosztások találhatóak, összesen 37 bejegyzés. Ezek közül 21 ukrán nyelven, 13 németül és 3 ukrán-német kétnyelven készült. Az oldalon megosztásra kerültek még a *Rat der Deutschen der Ukraine/ Рада німців України/Совет немцев Украины*, az *M-Studio*, a *ДОПОМОГА "ВЕНЕЦІЯ" МУКАЧЕВО* oldalak bejegyzései. A másik oldalon szintén ezeknek az oldalaknak a bejegyzései kerültek megosztásra, kiegészülve a *Редакція програм німецькою мовою. "Закарпатська регіональна дирекція"* oldal bejegyzésével. Az oldalon megosztott ukrán nyelvű bejegyzések száma 20, a német nyelvűeké 3, a kétnyelven készült bejegyzéseké pedig 2.

Különbözik a Центр культури Паланок oldaltól abban, hogy itt már olvashatók ukrán nyelven írott saját bejegyzések is, szám szerint 7. A posztok vizuális megjelenését a kiírások és az azokhoz csatolt fényképek, illetve néhány esetben képernyőképek teszik ki.

92. kép. Várpalánka kulturális oldalán megjelenő ukrán nyelvű bejegyzések

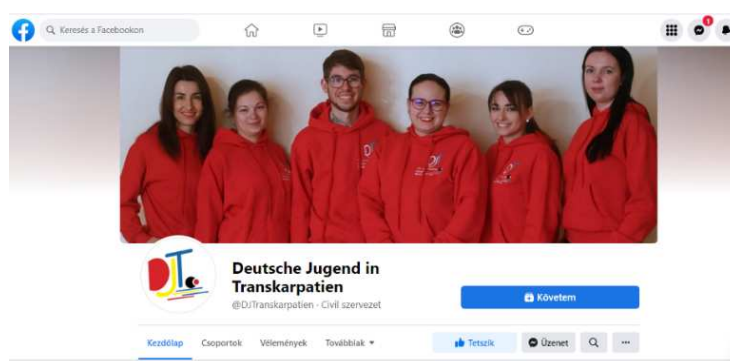
Hozzászólások mindkét oldalon kevés számban lelhetők fel. A Центр культури Паланок oldalon egyetlen hozzászólás található, ukrán nyelven. A Національно-культурне товариство німців "Паланок" oldalon két bejegyzésnél olvashatók kommentek, s fellelhető a német, az ukrán és a magyar nyelv is.

93. kép. Várpalánka kulturális közösségi oldalán megjelenő ukrán, magyar és német nyelvű kommentek

Deutsche Jugend in Transkarpatien

Az oldal civil szervezetként jelenik meg a Facebook közösségi platformon. Névjegye alapján a szervezet középpontjában a kisebbségi német fiatalok állnak. A szervezet feladatai közé tartozik a kulturális és nyelvi projektek szervezése.

94. kép. Egy kárpátaljai német nyelvű oldal profil- és borítóképe

A közösségi oldal profilképén a szervezet nevének kezdőbetűi, borítóképén pedig feltehetőleg a szervezet működtetői és/vagy aktivistái láthatóak. A névjegy adatok tartalmazzák a szervezet telefonszámát és külső webhelyének linkjét. Követőinek száma 543, kedvelőinek száma pedig 461.

A közösségi oldalon 44 bejegyzés lett közzétéve, melyek közül 25 a közösségi oldal által kiírt bejegyzés, 19 pedig egyéb oldalaktól megosztott poszt. A kiírt bejegyzések közül 14 német nyelven, 5 ukrán nyelven, 5 német-ukrán nyelven, 1 pedig angol nyelven készült. A kétnyelvű bejegyzéseknél többségében (4 bejegyzés) a német nyelv került elsődleges szerepbe. A bejegyzések vizuális megjelenése minden esetben kiírást és hozzá kapcsolódó fényképet vagy illusztrációt tartalmaz.

95. Német és kétnyelvű bejegyzések egy kárpátaljai német nyelvű közösségi oldalon

A megosztott bejegyzések nyelve 9 esetben az ukrán, 5-5 alkalommal pedig a német vagy német-ukrán kétnyelvű bejegyzések kerültek megosztásra. A közösségi oldal 15 bejegyzéshez intézett kiírást. Előfordul német nyelven készült bejegyzéshez intézett német nyelvű kiírás és ukrán nyelvű bejegyzéshez írott német vagy ukrán nyelvű kiírás is.

96. kép. Kárpátaljai német nyelvű közösségi oldal által megosztott német nyelvű bejegyzések

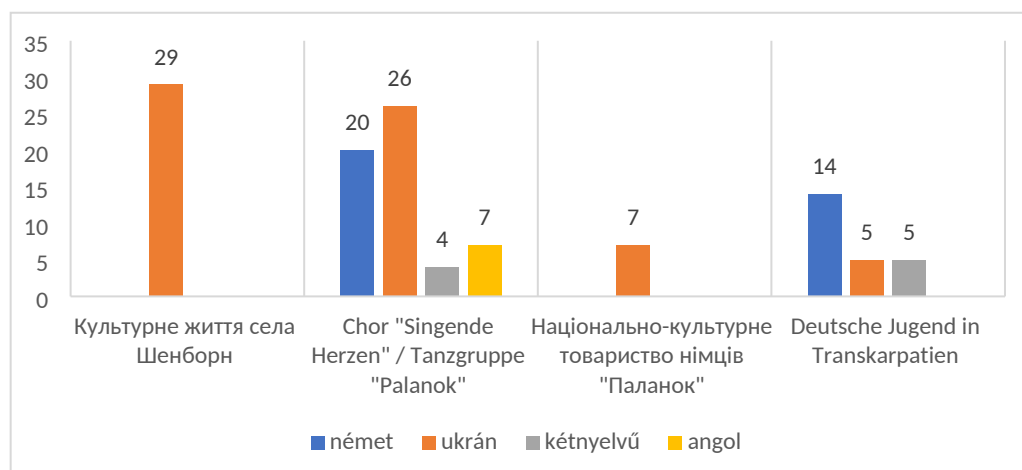
Az ukrán nyelvű bejegyzések a következő oldalaktól lettek megosztva: *dju.org.ua*, *Rat der Deutschen der Ukraine/Рада німців України /Совет немцев Украины, Посольство Німеччини в Києві/Deutsche Botschaft Kiew, House of Europe.*

Német nyelvű bejegyzéseket kizárólag a *Mind_Netz* oldaltól osztotta meg a Deutsche Jugend in Transkarpatien közösségi oldala.

A kétnyelvű bejegyzések pedig a *Rat der Deutschen der Ukraine/Рада німців України/Совет немцев Украины* és a *Deutsche Jugend Transkarpatiens/ Навчальний Центр „Platform 9 ¾”* közösségi oldalaktól kerültek megosztásra.

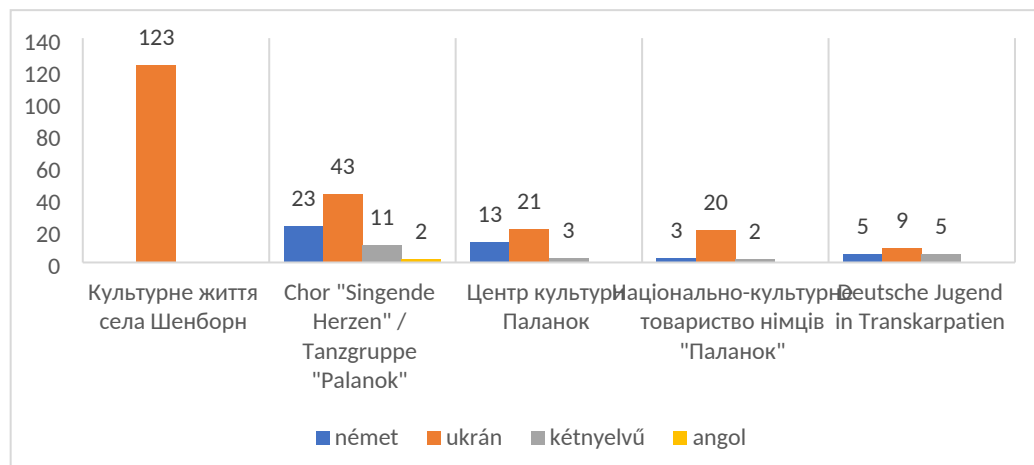
Hozzászólások csak néhány bejegyzésnél olvashatóak és kevés számban. A kommentek többsége német nyelven olvasható, s leginkább a német nyelvű bejegyzéseknél találhatóak. A második nyelv, ami a komment szekcióban fellelhető, az az ukrán.

Az elemzésre kerülő közösségi oldalak különböző mértékben tartalmazzák a német nyelvű bejegyzéseket. Az alábbi 14. ábrán a közösségi oldalakon közzétett bejegyzések nyelvi megjelenését szándékozom bemutatni. Az ábra nem tartalmazza a Центр культури Паланок közösségi oldal adatait, mivel itt nem találhatóak közzétett bejegyzések, csak kizárólag megosztott posztok.

14. ábra. A német nyelvű közösségi oldalakon fellelhető bejegyzések nyelvi megjelenése

Ahogy a 14. ábra is mutatja, nem minden közösségi oldalon találhatóak német nyelven kiírt bejegyzések. A posztok közreadásánál mindössze két közösségi oldal használja: ez a Chor "Singende Herzen" / Tanzgruppe "Palanok" és a Deutsche Jugend in Transkarpatien, mely utóbbi a kárpátaljai német szervezet tevékenységét, előbbi pedig a várpalánkai kórus mindennapjait mutatja be. Ugyanezen közösségi oldalaknál figyelhető meg a német-ukrán kétnyelvű bejegyzések közzététele is. A Chor "Singende Herzen" / Tanzgruppe "Palanok" közösségi oldal egyedülinek nevezhető abban a tekintetben, hogy bejegyzéseinek közreadásánál angol – tehát nemzetközileg elismert nyelvet - használ. Az ukrán nyelv viszont minden közösségi oldal estében megjelenik.

15. ábra. A német nyelvű közösségi oldalak által megosztott bejegyzések nyelvi megjelenése

A megosztásra kerülő bejegyzéseknél még kevésbé jelenik meg a román nyelv, azonban itt már legalább majdnem minden közösségi oldal esetében fellelhető, még ha kevés számban is. A kétnyelvű bejegyzések ugyancsak a közösségi oldalak többségél megjelennek, azonban még kevesebb számban. A kivételt az oldalak között a Культурне життя села Шенборн képezi, mely sem a közzétett posztokban, sem a megosztott bejegyzéseiben nem tartalmaz német nyelvű kiírásokat, csupán egy bejegyzéshez csatolt illusztráción jelenik meg a német nyelv.

5.3. Román nyelvű internetes oldalak

Ahogy a kárpátaljai német anyanyelvű lakossággal rendelkező településeknek nem található egyetlen hivatalos önkormányzati Facebook-oldala sem, úgy a román nyelvű településekről is elmondható ez a megállapítás. Mivel az Aknaszlatinai kistérségben él a legtöbb román kisebbség, ezért az ide tartozó települések hivatalos közösségi oldalait kutattam fel, azonban nem sok sikerrel jártam. Egyrészt azért, mert több településnek nem található hivatalos önkormányzati Facebook-oldala, másrészt pedig azért, mert amely községeknek fellelhető az oldala, azok nem közölnek bejegyzéseket román nyelven. Ahogy a dolgozatban már említettem, más egyéb nem hivatalos oldalak felkutatását választottam. Az aknaszlatinai községi tanácsnak a közösségi oldala például (*Солотвинська селищна рада*) hivatalos önkormányzati oldalnak tekinthető, azonban sem a bejegyzéseknél, sem a komment szekcióban nem találhatóak román kiírások/hozzászólások. Előfordultak még olyan nem hivatalos oldalak, mint az oktatáshoz köthető *Торцино Скола* (Торцинói iskola), *Стримбівська гімназія Надвірнянської міської ради* (Almáspataki gimnázium),

Ясінянська загальноосвітня школа I ст.Н 4 (Kőrösmezői általános iskola), illetve a kulturális élethez köthető Стримбівська бібліотека (Almáspataki könyvtár), mely oldalakon szintén nem fordult elő román nyelvű interakció.

A román nyelv megjelenésének vizsgálatához hat olyan oldalt találtam, melyeken minimálisan vagy teljes egészében megjelenik a román nyelv használata.

Alsóapsa

Alsóapsa település a Técsői járáshoz és az Aknaszlatinai kistérséghez tartozik. Lakosságának 97,68%-a román anyanyelvű. A Facebook közösségi oldalon egy, az oktatáshoz köthető oldala található, *Нижньоапшанська дитяча школа мистецтв* néven.

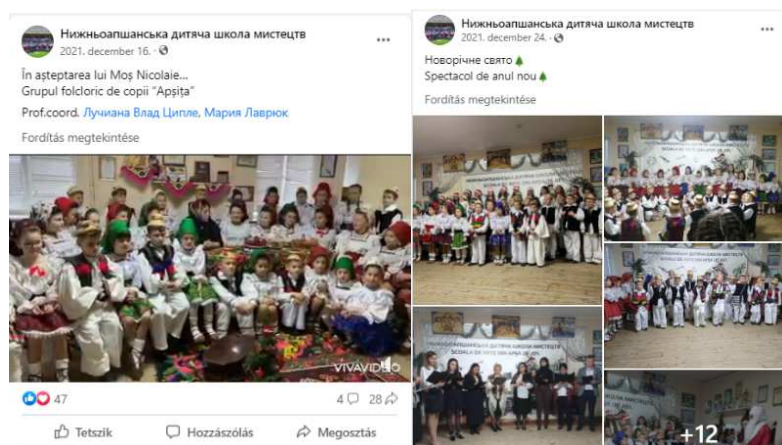

97. kép. Alsóapsa Facebook-oldalának profil- és borítóképe

A közösségi oldal profil- és borítóképe nem tartalmaz nyelvi elemeket, így ebből a szempontból az elemzésben nem releváns. Az oldal 2019. augusztus 13. óta van jelen a közösségi térben, 998 követővel és 963 kedvelővel rendelkezik, ami soknak mondható egy oktatási intézmény oldalánál.

A közösségi oldal magát a művészeti kategóriába sorolja, rövid áttekintésében a következő szerepel: „Școala de arte din Apșa de Jos, Transcarpatia, Ucraina”. Vagyis az oldal kijelenti, hogy az Ukrajnában lévő Alsóapsa művészeti iskolájáról ad tájékoztatást. Névjegyében megtalálhatók az emailés és a telefonos elérhetőségek is.

A kutatási időszakban 73 bejegyzés került ki, melyből 57 bejegyzés más oldalak posztjainak a megosztása, s csupán 16 tekinthető az oldal által kiírt saját bejegyzésnek. Az oldalon lévő posztokból 10 ukrán, 3-3 román és kétnyelven íródott. A kétnyelvű bejegyzéseknél a román és az ukrán nyelv is megjelenik elsődleges helyzetben. A bejegyzések kiírásaihoz minden esetben társult fénykép vagy videófelvétel is.

98. kép. Alsóapsa oktatási oldalának román és kétnyelvű bejegyzései

A megosztott bejegyzések közül 32 román, 13 ukrán és 12 ukrán-román kétnyelven íródott. A bejegyzéseket a legtöbb esetben személyes profiloktól osztja meg az oldal. Az ukrán nyelvű bejegyzések egy része a *Суспільне Ужгород* és az *Uzhhorod International Youth Festival „Beauty Around Me”* oldalaktól lettek megosztva, míg néhány román nyelvű bejegyzés a *Consulatul Romaniei la Sotolvino* oldaltól lett átvéve.

Hozzászólások kevés bejegyzésnél olvashatóak, mindössze két ukrán és két román nyelvű komment lelhető fel, a hozzászólók ugyanis inkább a matricákat és a GIF-eket használják.

Aknaszlatina

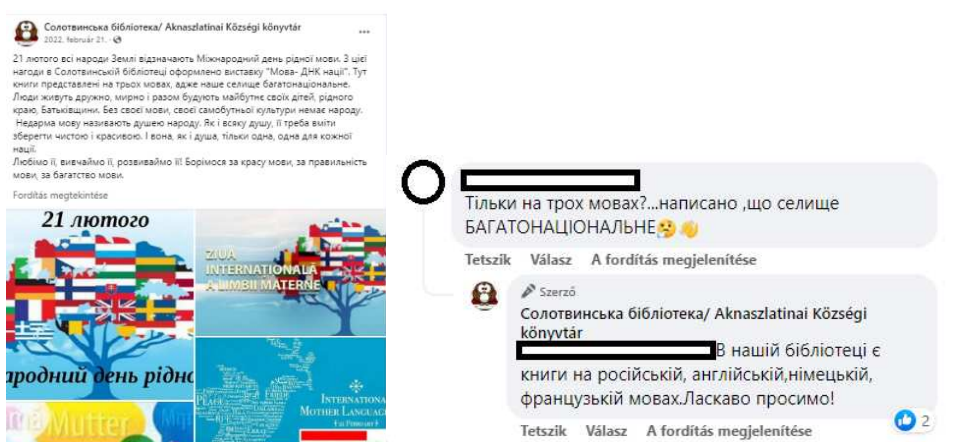
Aknaszlatina településen 57% a román anyanyelvűek aránya, ennek ellenére azonban a Facebookon nem található olyan hivatalos oldala, mely a település közéletéhez kapcsolódik és mindenekelőtt románul szólna a lakossághoz. A kulturális élethez kapcsolódóan fellelhető a *Солотвинська бібліотека/Aknaszlatinai Községi könyvtár* oldal.

99. kép. Sztatina községi könyvtára Facebook-oldalának profil- és borítóképe

A közösségi oldal borítóképén három nyelv, az ukrán, a román és a magyar jelenik meg, mindhárom felirat a község könyvtárára kifüggesztett táblán olvasható. A könyvtár oldala 2015. december 27 óta van jelen a közösségi térben, 360 követővel és majdnem ugyanennyi, tehát 352 kedvelővel rendelkezik. Névjegyében fellelhető a könyvtár címe és email címe is.

A közösségi oldalon összesen 67 bejegyzés található, melyek közül 46 az oldal által kiírt bejegyzés, 21 pedig egyéb oldalaktól megosztott poszt. A közölt 46 bejegyzésből 45 ukrán nyelvű, s csupán egy, a közösségi oldal borítóképét ábrázoló bejegyzés készült, ukrán-román-magyar nyelven. A 2022. február 21-i, az anyanyelv nemzetközi napjáról szóló bejegyzéshez csatolt harmadik képen lévő kiírás szintén román nyelven jelenik meg.

100. kép. Aknaszlatina könyvtári közösségi oldalának bejegyzésében megjelenő román nyelv és a bejegyzésre érkező hozzászólás

A megosztott bejegyzések esetében szintén az ukrán nyelven írt posztok vannak többségben (18 bejegyzés), mindössze 3 magyar és egy ukrán-magyar bejegyzés található. Román bejegyzéseket tehát nem osztott meg az oldal.

A hozzászólások nyelve szintén kizárólag az ukrán, illetve a kommentelők használják a GIF-et, matricát és emotikonokat is. A könyvtár közösségi oldalán megjelenő egyetlen román nyelvet is tartalmazó bejegyzéshez érkezett egy komment, mely a nyelvek hiányosságát említi meg, melyre az oldal kezelője választ is ad.

Liceul cu predare în limba română Slatina -Ucraina

A megnevezett közösségi oldal Aknaszlatina község román tannyelvű iskolájának életét mutatja be. A rövid áttekintésben ukrán nyelven szerepel annak bemutatkozása,

miszerint a Kárpátalján belül a Técsői járáshoz tartozó román tannyelvű Aknaszlatinai iskoláról van szó.

101. kép. Az aknaszlatinai román tannyelvű líceum Facebook-oldalának profil- és borítóképe

A névjegy alapján 2015. szeptember 25 óta van jelen a közösségi térben. Elérhetőségei közül mindössze egy laccím áll rendelkezésre. Követőinek száma meghaladja az 1,4 ezer főt, ami magasnak számít.

A vizsgált időszakban 177 bejegyzés tett közzé a közösségi oldal felhasználója, melyből 149 az oldal által kiírt, 28 pedig az oldal által megosztott bejegyzés. Az iskola közösségi oldala által közzétett bejegyzések számottevő többsége (144 bejegyzés) román nyelven, 5 pedig ukrán nyelven készült. Néhány román nyelvű bejegyzésnél előfordul, hogy a kiíráshoz csatolt fényképen, videóban vagy illusztráción megjelenik az ukrán nyelv egy szókapcsolat vagy akár egy-egy mondat erejéig.

102. kép. Aknaszlatina román tannyelvű iskolájának közösségi oldalán megjelenő román nyelvű bejegyzések

A közösségi oldalon fellelhető megosztások közül többségben szintén a román nyelvű bejegyzések vannak, összesen 19 bejegyzés nyelveként, 8 bejegyzés ukrán, egy

pedig ukrán-román kétnyelvű. Négy román nyelvű bejegyzés megosztásakor az oldal ugyancsak román nyelven intézett kiírást. A román nyelvű bejegyzések az alábbi oldalaktól és csoportoktól lettek megosztva: *Громадська організація „СЛАТИНА”, Departamentul pentru Românii de Pretutindeni, Consulatul României la Soltvino, Muzica noastră, Poliția de Frontieră Română.* Az ukrán nyelven készült posztokat az alábbi oldalaktól és honlapoktól osztotta meg az iskola profilja: *nus.org.ua, ProUA, Соломвинська Селищна Рада, Ужгородська міська рада. Офіційна сторінка.* Az egyetlen kétnyelvű bejegyzést az oldal egy korábbi bejegyzésének az újra osztása teszi ki.

Hozzászólások majdnem minden bejegyzésnél találhatóak, néhány komment kivételével románul íródtak. Négy bejegyzésnél olvasható ukrán nyelvű komment, 3 bejegyzésnél pedig orosz nyelvű hozzászólások találhatóak.

Consulatul României la Soltvino

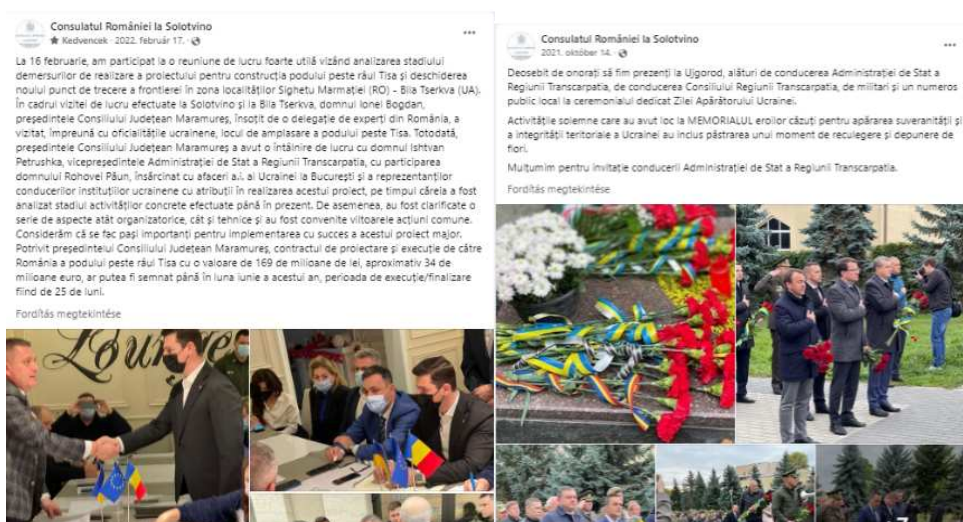
A közösségi oldal az Aknaszlatinai román konzulátus profilja. A rövid áttekintésében román nyelven ugyanezt a megerősítést olvashatjuk: *„Consulatul României la Soltvino este o reprezentanță consulară a României în Ucraina și are”.*

103. kép. Az aknaszlatinai román konzulátus Facebook-oldalának profil- és borítóképe

A konzulátus profilképén ugyancsak román nyelven olvasható a konzulátus neve, pontos címe, telefon- és faxszáma, illetve email címe. A borítóképen a *„Continuăm, împreună!”* szókapcsolat olvasható, ami azt jelenti, *„Együtt folytatjuk!”*, a felirat alatt pedig egymás mellett látható a román és az ukrán zászló. A közösségi oldal 2017. január 5-től van jelen a Facebookon és több mint 2300 követővel rendelkezik. Névjegye alapján állami szervezetként azonosítja magát. Az elérhetőségi adatok között szerepel a konzulátus pontos címe, email címe és webhelyének linkje.

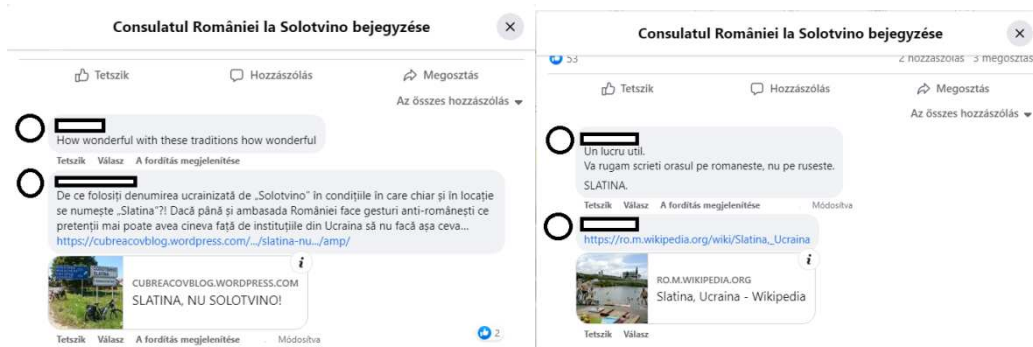
A kutatási időszakban a közösségi oldalon 129 bejegyzés jelent meg, melyekből 108 az oldal által kiírt, 21 pedig egyéb oldalaktól megosztott bejegyzés. A közzétett bejegyzések kizárólag román nyelven jelentek meg. A bejegyzések többsége hivatalos jelleggel készült és a konzuli eseményeket ismerteti. Előfordulnak azonban oktatáshoz, valláshoz, megemlékezésekhez, ünnepnapokhoz köthető bejegyzések is. A bejegyzések többsége a kiírás mellett fényképet is tartalmaz.

104. kép. Az aknaszlatinai román konzulátus közösségi oldala által közzétett bejegyzések

A 21 megosztott bejegyzésnél úgyszint a román nyelv van számottevő többségben, csupán egy ukrán nyelven készült bejegyzés került megosztásra, melyhez az oldal román nyelven intézett kiírást. További hét esetben fordult elő, hogy a megosztott bejegyzés fölé román nyelvű kiírás került.

A hozzászólások a legtöbb esetben román nyelven érkeztek a bejegyzésekhez. Két-két bejegyzésnél olvasható ukrán és angol nyelvű komment. Nyelvi kérdésekre hívják fel a figyelmet azok a hozzászólók, akik Aknaszlatina román nyelven írott nevét vonják kétségbe. A 2021. szeptember 18-án, november 21-én és a 2022. május 4-én és 9-én közzétett bejegyzéseknél a *Solotvino* és a *Slatina* alakok közti különbségekre hívják fel a figyelmet egyes hozzászólók.

105. kép. Az aknaszlatinai román konzulátus közösségi oldalán megjelenő kommentek

Topcsinó/Tetős

Topcsinó település a Técsői járásban és az Aknaszlatinai kistérségben található. Lakosainak 98,9%-a román anyanyelvű, ezzel szemben a Facebook közösségi oldalon nem található önkormányzatot képviselő oldala, csupán egy a kulturális élethez kapcsolódó profilja lelhető fel *Biblioteca Topcino* néven, mely magyarra fordítva Topcsinói könyvtárat jelent.

106. kép. Topcsinó település könyvtári közösségi oldalának profil- és borítóképe

A közösségi oldal profilképe nem tartalmaz nyelvi elemet, borítóképén viszont ukrán nyelvű könyvek és kifüggesztett elismerő oklevelek láthatóak. Személyes profilként jelenik meg, névjegye pedig semmilyen elérhetőségi vagy egyéb adatot nem tartalmaz.

2021. december 21-től tesz közzé bejegyzéseket, ez esetben a kutatási időszak innen számítható. A vizsgálati időszakban 23 bejegyzés készült, melyek közül 17 a közösségi oldal által kiírt bejegyzés, 6 pedig egyéb oldaltól megosztott poszt. A közzétett bejegyzésekből 15 ukrán nyelven, 2 pedig román nyelven íródott. A román nyelvű bejegyzések az anyanyelv nemzetközi napjához és egyéb román hagyományokon alapuló jeles naphoz köthetők.

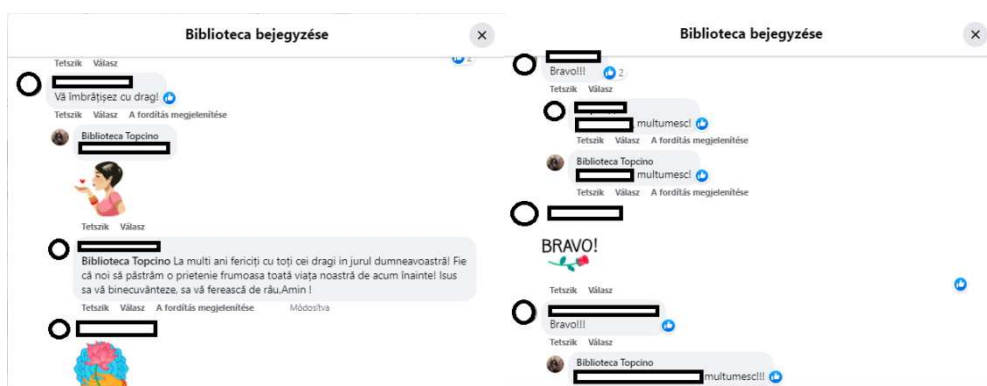
A bejegyzésekhez csatolt fényképeken vagy illusztrációkon ugyancsak az ukrán nyelv jelenik meg.

107. kép. Topcsinó könyvtári oldala által közzétett román nyelvű bejegyzések

A megosztásra kerülő bejegyzések nyelvi megoszlása a következő: 4 román, 2 ukrán. Mind a román, mind az ukrán nyelven íródott bejegyzések magánszemélyektől és nyilvános csoportoktól kerültek megosztásra.

A legtöbb bejegyzéshez érkeztek hozzászólások, melyek leginkább matrica és hangulatjel formájában jelentek meg. Román nyelven írott hozzászólásokból azonban több jelent meg az oldalon, mint román nyelvű bejegyzésekből. Több ukrán nyelvű bejegyzésnél is román nyelven írt kommentek olvashatók, emellett pedig ukrán nyelvű hozzászólások lelhetőek még fel.

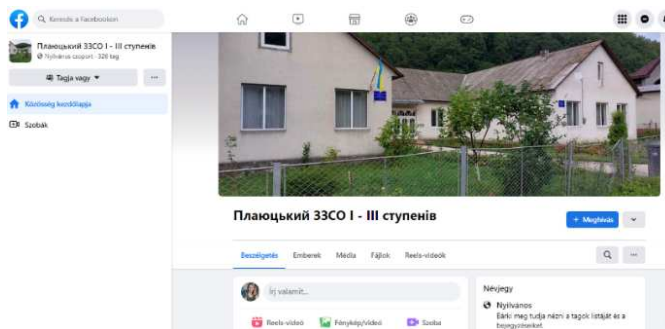

108. kép. Topcsinó könyvtári oldalán megjelenő román nyelvű hozzászólások

Plajuc

Plajuc település a Rahói járáshoz és a Nagybocksói kistérséghez tartozik. Lakosságának 78,23%-a román anyanyelvű. A Facebook közösségi oldalon nem lelhető fel

önkormányzati oldala, csupán az oktatáshoz kapcsolódóan található meg a *Плаюцький ЗЗСО I - III ступенів* oldal.

109. kép. Plajuc település oktatási közösségi oldalának profil- és borítóképe

A közösségi oldal fedőlapján feltehetőleg az iskola épülete látható, rajta az ukrán zászlóval. Nyilvános csoportként van létrehozva és működtetve. Névjegyéből semmilyen elérhetőségi és egyéb adatok nem derülnek ki.

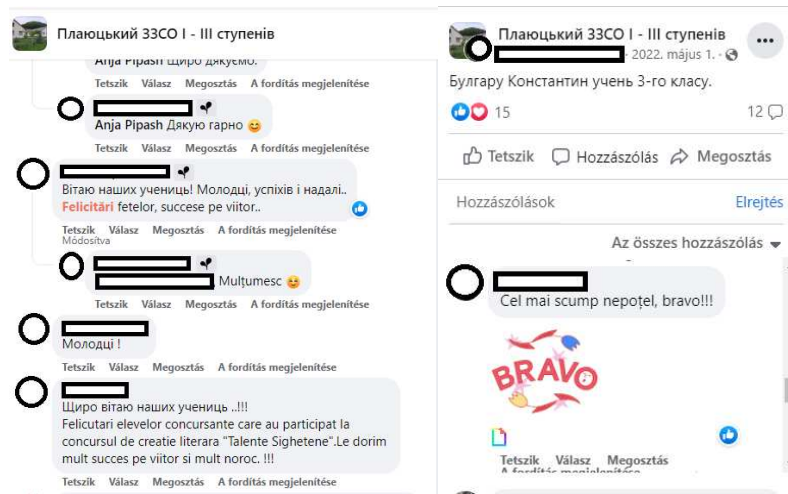
A vizsgált időszakban 67 bejegyzés került ki az iskola csoportjába, melyek közül 32 az oldal által kiírt bejegyzés, 35 pedig egyéb profiloktól és oldalaktól megosztott poszt. Az oldal által közzétett 32 bejegyzésből 29 ukrán nyelvű, 1 román és 2 ukrán-román kétnyelvű. Emellett pedig egy ukrán nyelvű bejegyzéshez csatolt fényképen kétnyelven, azaz ukránul és románul is elolvasható a felirat. A kétnyelvű bejegyzéseknél a román, majd az ukrán nyelv kerül elsődleges helyzetbe. A bejegyzések minden esetben tartalmaznak fényképet, s az oldalon leginkább a fényképek jelenléte hangsúlyozódik ki.

110. kép. Plajuc oktatási közösségi oldalának ukrán-román kétnyelvű bejegyzései

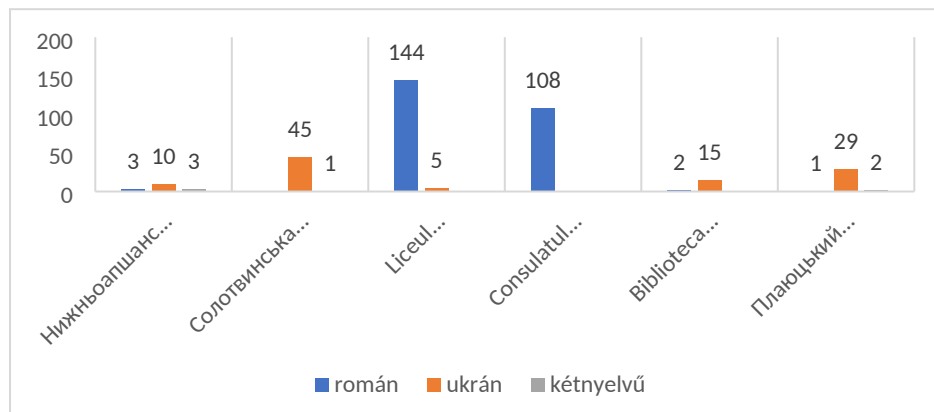
Megosztások tekintetében elmondható, hogy egyetlen román nyelven íródott bejegyzése sem került megosztásra, kizárólag ukrán nyelvű posztok lettek az oldalon közzölve.

A bejegyzésekhez érkező hozzászólások többsége szintén ukrán nyelvű, viszont két bejegyzés esetében előfordul a román nyelv használata is.

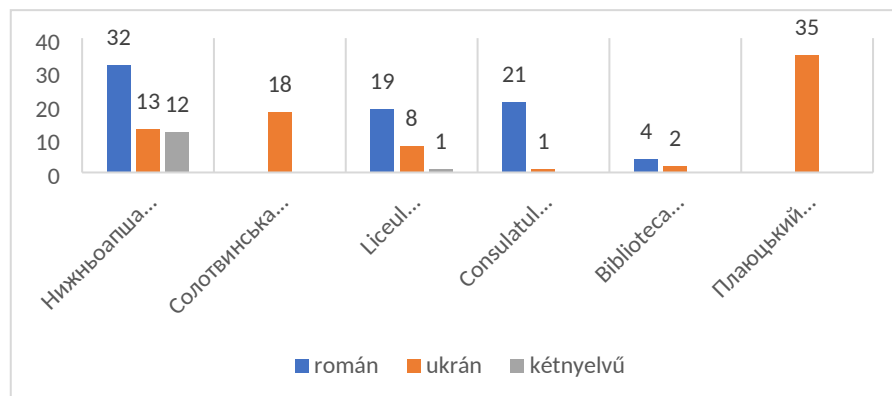
111. kép. Plajuc oktatási közösségi oldalán megjelenő román és ukrán nyelvű kommentek

Az alábbi 16. ábrán a román nyelvet tartalmazó közösségi oldalakon közzétett bejegyzések nyelveit szemléltetem:

16. ábra. A román nyelvet tartalmazó közösségi oldalakon közzétett bejegyzések nyelvi megjelenése

A legtöbb román bejegyzést tartalmazó közösségi oldalak a Liceul cu predare în limba română Slatina –Ucraina és a Consulatul României la Soltvino, utóbbi esetében csak a román nyelv jelenik meg a közösségi oldalon, ezzel együtt pedig az is megállapítható, hogy az ukrán nyelv minden oldalon fellelhető, kivéve a Consulatul României la Soltvino oldalt. A Плаюцький ЗСГО I - III ступенів, a Biblioteca Torcino és a Солотвинська бібліотека/Aknaszlatinai Községi könyvtár oldalak tartalmazza a legkevesebb román nyelvű közzétételeket

17. ábra. A román nyelvet tartalmazó közösségi oldalakon megosztott bejegyzések nyelvi megjelenése

A megosztott bejegyzések tekintetében megállapítható, hogy négy oldal esetében is a román nyelv többségben van a többi nyelvvel szemben. A legtöbb román nyelvű megosztott bejegyzést a Középpapsai művészeti iskola közösségi oldala tartalmazza, ezzel szemben maga a közösségi oldal nem tett közzé román nyelvű bejegyzéseket.

VI. ÖSSZEFOGLALÁS

Munkámban három kárpátaljai etnikai kisebbség települési önkormányzatainak hivatalos Facebook-oldalát kutattam fel, melyeknek elemzésénél különböző szempontokat vettem figyelembe. Elsősorban azt, hogy a felkutatott közösségi oldalak tartalmazzák-e az általam kutatott nyelvek valamelyikét, továbbá, hogy mely nyelvek jelennek meg meg a kutatott nyelveken kívül, s milyen arányban állnak ezek egymással. Megfigyeltem azt is, hogy a közösségi oldalak többsége nem csak bejegyzéseket közöl, hanem egyéb oldalak, profilok bejegyzéseit is megosztja, ennek tudatában külön kezeltem a közösségi oldal által kiírt és a megosztott bejegyzéseket. A posztokon túl a hozzászólások nyelveit is figyelembe vettem, mivel ha a közösségi oldal felhasználója nem is, de a hozzászólók a számukra legmegfelelőbb nyelven fogják megjegyzéseiket intézni.

A kutatás elején még nem körvonalazódott ki, hogy minden magyar többségű kistérségnek fellelhető-e a hivatalos Facebook-oldala, azonban mintavételkor sikerült az összes, többségében magyar részarányú kistérség közösségi oldalát felkutatni. A Beregszászi járásban magyar többségű vagy magyar anyanyelvi lakossággal is rendelkező kistérségeknek a Beregszászi, a Bátyui, a Nagyberegi, a Nagybéányi, a Mezőkaszonyi és a Tiszapéterfalvai, az Ungvári járásban pedig a Csapi, a Szürtei, a Homoki és a Nagydobronyi számít, melyek rendelkeznek is hivatalos Facebook-oldallal. Azonban a Csapi kistérség oldalán (*Чонська ОТГ*) közölt bejegyzések a kutatásban nem elemezhetőek annál az oknál fogva, hogy nem tartalmazznak egyetlen magyar nyelvű bejegyzést, illetve hozzászólást sem. A Munkácsi járásban nincs magyar többségű kistérség, így a kutatásban csak egy munkácsi járású, magyar többségű településhez köthető profil lett felkutatva és elemezve. A kutatás elején a kistérségek információközlési szokásaival kapcsolatban feltételeztem ,hogy ezek a közösségi oldalak minden informatív jellegű bejegyzést kétnyelven tesznek közé, azonban ez a gyakorlatban teljes mértékben egyik kistérségi közösségi oldalnál sem valósult meg. Az információk közreadásának nyelve ugyanis kistérségenként eltérő, viszont egyik közösségi oldalon sem található meg az összes bejegyzés kétnyelvű változata, holott az információátadás szempontjából prioritást élvez a kétnyelven kihelyezett szöveg, ugyanis több embert ér el, mintha ugyanaz csak ukrán, vagy csak magyar nyelven lenne közölve (Cserniczkó és mtsai. 2021: 101).

A magyar anyanyelvű lakossággal rendelkező közösségi oldalakon a vizsgált időszakban különböző mennyiségű bejegyzéseket tettek közé: találhatóak olyan közösségi oldalak, ahol minden nap új bejegyzések jelentek meg, de előfordulnak olyanok is, ahol csak két-három havonta került ki új kiírás vagy megosztás. A követők, lájkok, kommentek számából következtethetünk egy közösségi oldal látogatottságára, és ez is igen változatos képet mutat.

A magyar nyelvű közösségi oldalakon közölt bejegyzések nyelvi megjelenése oldalanként eltérő, viszont a kutatott közösségi oldalak majdnem fele (18 oldal) az esetek többségében magyar nyelven teszi közé az információkat. Ez leginkább azon települések közösségi oldalára igaz, ahol a magyar anyanyelvűek aránya 70% fölött van. A kutatott közösségi oldalak közül a Nagydobronyi, Mezőkaszonyi és Beregszászi kistérséghez tartozó településeknél kimagaslóak a magyar nyelvű bejegyzések. Azonban néhány kistérség és község oldala kivételt képez a megállapítás alól (Mezőkaszony, Tiszapéterfalva, Tiszaújlak, Mátyfalva, Szürte), mivel ezeken az oldalakon az ukrán nyelvű bejegyzések aránya magas, hiába éri el a magyar anyanyelvű lakosok megoszlása a 70%-ot vagy közelíti meg akár a 90%-os arányt is. Az ukrán nyelvű bejegyzések aránya továbbá a Bátyui, és a Homoki kistérségek esetében számíthatók magasnak. Ez az arány a megosztott bejegyzések nyelvi megjelenésénél is hasonlóképpen alakult, azonban a Beregszászi kistérség településeinek közösségi oldalai a kétnyelvű bejegyzések megosztásában is kimagaslóak.

A vizsgált közösségi oldalak nagy részén a bejegyzések tájékoztató, informáló jellegűek, csak néhány esetben fordul elő, hogy több olyan bejegyzést tesz közzé, mely a lakosság közügyeit nem érinti, viszont valamilyen ünneppel, eseménnyel van kapcsolatban.

A hozzászólások száma egyik közösségi oldalon sem magas, előfordulnak olyanok is (Badaló, Halábor, Beregújfalva, Asztély, Kisbégány, Tiszakeresztúr, Csongor), melyeken egy komment sem található. A hozzászólások nyelvi megjelenése legtöbb esetben az adott közösségi oldal bejegyzéseinek nyelvéhez igazodik. Csak ukrán vagy túlnyomó többségében ukrán nyelvű hozzászólások olyan településeknél (Homok, Dimicső, Korláthelmec, Izsnyéte) jelennek meg, ahol a magyar anyanyelvűek aránya az 50%-ot sem éri el, ebből következik, hogy főként ukrán vagy orosz nyelvű a célközönség. A magyar nyelvű hozzászólások pedig túlnyomó többségében magyar anyanyelvű lakossággal rendelkező települések közösségi oldalaira érkeztek, s majdnem minden oldalon található magyar nyelvű komment. Ebből következik, hogy az ukrán

nyelvű közösségi portálokon csak elvétve találhatóak magyar nyelven írott kommentek, s ez fordítva is igaz. Ez a jelenség a hozzászólók komment szekcióban történő „üzenetváltásaira” is jellemző, mivel az egyes közösségi oldalakon található ukrán nyelvű hozzászólásra érkezett magyar nyelvű válasz, s ez fordítva is előfordult.

A német és a román nyelvű kisebbségek településeinek önkormányzati oldalai a Facebook online terében nincsenek jelen s az adott kistérség közösségi oldalán sem lelhető fel egyik nyelv sem. Ennek ellenére megpróbáltam olyan közösségi oldalakat felkutatni, melyek az oktatáshoz vagy a kultúrához kapcsolódnak. Bár több ilyen német és román nyelvű platformot felkutattam, azonban az elemzésre csak öt német és hat román nyelvű oldal került, ugyanis a felkeresettek nem mindegyike közölt információkat az említett nyelven.

A német nyelvet tartalmazó közösségi oldalak a Munkácsi járás két településéhez, Alsóschönbornhoz és Várpalánkához köthetők, illetve egy kárpátaljai német szervezet közösségi oldala is elemzésre került. A Várpalánkához köthető három közösségi oldal bejegyzései egyazon kulturális tevékenységhez köthetők, s a német nyelvű bejegyzések is az egyik profiltól (*Chor "Singende Herzen" / Tanzgruppe "Palanok"*) lettek megosztva. Előfordult olyan közösségioldal, melyen a német nyelv csak a bejegyzéshez csatolt illusztráción fedezhető fel, és olyan is, melyen többségében német és német-ukrán nyelvű bejegyzések jelentek meg.

A román nyelvet tartalmazó közösségi oldalak az Aknaszlatinai és a Nagybecskői kistérségekhez köthetők. Az Aknaszlatinai kistérségen belül három településnek (Aknaszlatina, Alsóapsa, Topcsinó), a Nagybecskői kistérségen belül pedig egy településnek (Plajuc) található meg a Facebook-oldala. Az német nyelvet tartalmazó hat közösségi oldalból kettőn magas arányban jelenik meg a román nyelv használata, mely a közzétett és a megosztásra került bejegyzések nyelvén is észrevehető, a többi német településhez köthető Facebook-oldalon az ukrán nyelv használata domináns.

Az egyik hipotézisem, miszerint a német és román nyelvet tartalmazó közösségi oldalakon kevesebb német-ukrán/román-ukrán nyelvű bejegyzés jelenik meg, mint csak német vagy csak román, beigazolódott, ugyanis azokon az oldalakon, ahol német/román és német-ukrán/román-ukrán nyelvű bejegyzések egyaránt megjelennek, ott magasabb arányban az egynyelvű bejegyzések találhatóak.

Összességében megállapítható, hogy Kárpátalja Beregszászi, Ungvári és Munkácsi járaiban található magyar többségű vagy részben magyar anyanyelvű

lakossággal rendelkező települések közül nem minden önkormányzat van jelen a virtuális térben, de a magyar többséggel rendelkező kistérségek közösségi oldalai fellelhetők, melyek hasonlóképp tájékoztatják a lakosságot. Ez azonban nem mondható el a német és a román anyanyelvű lakossággal rendelkező települések online térben való tevékenységéről, ugyanis az egyes ide tartozó kistérségek önkormányzati közösségi oldalai a lakossági ügyek közreadásánál nem használják sem a román, sem a német nyelvet. Ennek ellenére mégis található olyan közösségi oldalak, melyeken német vagy román nyelvű bejegyzéseket tesznek közzé, s ezt a munkában a kultúrához és az oktatáshoz köthető Facebook-oldalak elemzése bizonyítja. Egyik hipotézisem, miszerint a magyar nyelv a hivatalos Facebook-oldalakon nagy arányban jelen van, a román, német kisebbségi nyelv használata elenyésző, nem igazolódott be, egyrészt azért, mert a német és román kisebbségnek eleve nem található hivatalos Facebook-oldala, így a feltételezés ennek tudatában nem állja meg a helyét. Másrészt viszont, ha a dolgozatban szereplő német és román nyelvet használó közösségi oldalakat veszem figyelembe, s az azokon fellelhető bejegyzések nyelvi megjelenését hasonlítom össze a magyar nyelvet használó közösségi oldalak bejegyzéseivel, ugyancsak arra a következtetésre jutok, hogy a hipotézis nem igazolódik be, hiszen mindhárom etnikum közösségi oldalain más-más arányban jelennek meg a kutatott nyelvek.

Ahogy a kültéri feliratoknak, úgy az online térben található kiírásoknak is fontos szerepe van, hisz segíti a lakosok információhoz jutását, illetve az anyanyelvi (esetünkben a magyar) feliratok könnyebb értelmezhetőségét. Mindez hozzájárul a kisebbségi lét megmaradásához, ugyanis ha a beszélők vizuálisan is látják a nyelvet, sokkal bátrabban és magabiztosabban használják azt, emellett a kultúra-hagyományozásban is fontos szerepe van.

FELHASZNÁLT IRODALOM

- Anderson, Benedikt 1983. *Imagined Communities. Reflections on the Origin and Spread of Nationalism*. London: Verso.
- Balázs Géza 2003. „Minden házfalat cseréljétek sms-falra”. Sms-fal mint elektronikus graffiti. *Magyar Nyelvőr*, 2003/2. 144–159.
- Bartha Csilla–Laihonen, Petteri–Szabó Tamás Péter 2013. Nyelvi tájkép kisebbségben és többségben: egy új kutatási területről. In: *PRO MINORITATE*, 22 (3). pp. 13–28.
- Bartha Csilla 2017. Multimodális szemiotikai repertoárok, ideológiai többszólamúság és reflexivitás: A vizuális nyelvek kritikai nyelv(észet)i tájképe. Plenáris előadás. Absztrakt. In: *Nyelvi tájkép, nyelvi sokszínűség*. Műhelykonferencia, 2017. szeptember 22–23. Sapientia EMTE, Csíkszereda
- Bartha Csilla–Márku Anita–Pachné Heltai Borbála 2016. Többszólamúság nyelvhasználati identitásépítő gyakorlatai digitális diskurzusokban. In: *Élőnyelvi kutatások és a dialektológia*. 19. Élőnyelvi konferencia, Absztraktfüzet. Sapientia EMTE, Marosvásárhelyi Kar. 31–32.
- Beregszászi Anikó 2005. „Csata” a szimbolikus térért, avagy a látható/láthatatlan anyanyelv. In: Beregszászi Anikó–Papp Richárd szerk.: *Kárpátalja. Társadalomtudományi tanulmányok*. MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézet – II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Budapest–Beregszász.
- Besters–Dilger, Juliane (Бестерс–Дільгер Юліане) 2011. Нація та мова після 1991 р. – українська та російська в мовному конфлікті. In: *Андреас Каппелер ред. Україна. Процеси націотворення*. Київ: Видавництво „К.І.С.” 352–364.
- Blommaert, Jan 2013. *Ethnography, superdiversity and linguistic landscapes: Chronicles of complexity*. Bristol: Multilingual Matters.
- Bódi Zoltán 1998. Internetes kommunikáció – beszédkommunikáció. In: Gósy Mária (szerk.): *Beszéd kutatás '98. Beszéd, spontán beszéd, beszédkommunikáció*. MTA Nyelvtudományi Intézete. Budapest, 178–88.
- Bódi Zoltán 2004a. *A világháló nyelve. Internetezők és internetes nyelvhasználat a magyar társadalomban*. Budapest.
- Bódi Zoltán 2004b. Az írás és a beszéd viszonya az internetes interakcióban. *Magyar Nyelvőr*, 128. évfolyam, 3. szám; <http://www.c3.hu/~nyelvor/period/1283/>

- Bódi Zoltán 2015. Az internetes nyelvváltozatokról. *e-nyelv.hu magazin*. 2015/3. [<http://enyelvmagazin.hu/szerzo/?sz=88> – 2022.04.26.].
- Brenzovics László–Zubánics László–Orosz Ildikó–Tóth Mihály–Darcsi Karolina–Csernicskó István 2020. *A nyelvi jogok folyamatos szűkítése Ukrajnában*. Beregszász–Ungvár.
- Brubaker, Rogers 2011. *Nacionalizmus új keretek között*. Budapest: L’Harmattan–Atelier
- Crystal, David 2001/2004. *Language and the Internet*. Cambridge University Press.
- Csernicskó István 2013. *Államok, nyelvek, államnyelvek. Nyelvpolitika a mai Kárpátalja területén (1867–2010)*. Budapest: Gondolat Kiadó.
- Csernicskó István 2016a. A dinamikusan változó nyelvi tájkép: Kárpátalja példája. *ACTA HUMANA* 2016/3.
- Csernicskó István 2016b. *Nyelvpolitika a háborús Ukrajnában*. Atdor-shark. Ungvár
- Csernicskó István 2017. Language Policy in Ukraine: The Burdens of the Past and the Possibilities of the Future. In Simone E. Pfenninger and Judit Navracscics eds. *Future Research Directions for Applied Linguistics*. Bristol: Multilingual Matters.
- Csernicskó István 2019. *Fények és árnyak Kárpátalja nyelvi tájképéből*. Atdor-Shark. Ungvár.
- Csernicskó István 2020. *Tévút az ukrán nyelvpolitikában: Ukrajna törvénye „Az ukrán mint államnyelv működésének biztosításáról” (elemző áttekintés)*. Termini Egyesület. Törökbálint
- Csernicskó István–Hires-László Kornélia–Karmacs Zoltán–Márku Anita–Máté Réka–Tóth-Orosz Enikő 2021. *A magyarok és a magyar nyelv Kárpátalján*. Termini Egyesület. Törökbálint.
- Dal Negro, Silvia 2009. Local policy modeling the linguistic landscape. In E. Shohamy – D. Gorter eds. *Linguistic landscape. Expanding the scenery*. New York & London: Routledge. 206–218.
- Érsok Nikoletta Ágnes 2006. Szóbeli és/vagy írásbeli a chatkommunikáció nyelve? In Zsilinszky Éva–Érsok Nikoletta Ágnes–Slíz Mariann szerk.: *Félúton. Az ELTE BTK Nyelvtudományi Doktori Iskolájának konferenciája*. 2005. június 12. Magyar Nyelvtudományi Társaság. Budapest. 45–52.
- Gorter, Durk 2017. *A nyelvi tájkép tanulmányozása: bevezetés a tudományterületbe*. *Regio* 25/3: 31–49.

- Herring, Susan C. 2007. *A Faceted Classification Scheme for Computer-Mediated Discourse*. Language@Internet 1/2007.
- Hires László Kornélia 2015. Nyelvi tájkép és etnicitás Beregszászon. In: Márku Anita – Hires-László Kornélia szerk.: *Nyelvoktatás, kétnyelvűség, nyelvi tájkép*. Tanulmányok a Hodinka Antal Nyelvészeti Kutatóközpont kutatásaiból. Ungvár: Autdor-Shark
- Huebner, Thom 2006. Bangkok's linguistic landscapes. Environmental print, codemixing and language change. In D. Gorter ed. *Linguistic landscape. A new approach to multilingualism*. Clevedon: Multilingual Matters. 31–51
- KMKSZ 2020 – *A KMKSZ nyilatkozata Kárpátalja adminisztratív felosztásának megváltoztatásával kapcsolatban*.
- Kulyk, Volodymyr 2001. *The Politics of Ethnicity on Post-Soviet Ukraine: Beyond Brubaker*. Journal of Ukrainian Studies 26 (1–2): 197–221.
- Kulyk, Volodymyr (Кулык Володымыр) 2007. *Языковые идеологии в украинском политическом и интеллектуальном дискурсах*. Отечественные записки 1: 296–316.
- Karmacsi Zoltán 2014. Település- és utcanevek Kárpátalja magyarlakta településein. In Beregszászi Anikó – Hires-László Kornélia szerk. *Meszelt falakon túl: Születésnap i köszöntő kötet Kótyuk István tiszteletére*. Beregszász: II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola
- Karmacsi Zoltán 2017. A nyelvi tájkép változásának egy aspektusa. In Márku Anita – Tóth Enikő szerk.: *Többynyelvűség, regionalitás, nyelvoktatás. Tanulmányok a Hodinka Antal Nyelvészeti Kutatóközpont kutatásaiból III*. Ungvár: RIK-U, 2017.
- Laihonen, Petteri 2012. Nyelvi tájkép egy csallóközi és egy mátyusföldi faluban. *Fórum Társadalomtudományi Szemle* 14. évf. 3. sz.
- Landry, Rodrigue–Bourhis, Richard Y. 1997. Linguistic landscape and ethnolinguistic vitality: An empirical study. *Journal of Language and Social Psychology* 16(1): 23–49.
- Malinák Judit 2008. A személyes identitás létrejötte a médiakultúra globalizálódásának kontextusában. In: *A kultúra kódjai*. Budapest: MOME, 77–91.
- Márku Anita 2015a. Az internetes nyelvhasználat kutatásának lehetőségei a kárpátaljai magyarok gyakorlóközösségeiben. In: Márku Anita–Hires-László Kornélia

- szerk.: *Nyelvoktatás, kétnyelvűség, nyelvi tájkép. Tanulmányok a Hodinka Antal Nyelvészeti Kutatóközpont kutatásaiból*. Ungvár: Autdor-Shark, 71–89.
- Márku Anita 2015b. Kreatív nyelvhasználat, nyelvi vitalitás: a digitális kommunikáció hatása a kárpátaljai magyarok nyelvhasználatára. In: Gazdag Vilmos szerk.: *Nyelvi és kulturális sokszínűség Kelet-Közép-Európában: érték és kihívások*. Beregszász: II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Hodinka Antal Intézet, 52.
- Márku Anita 2016. A kárpátaljai magyarok internetes nyelvhasználata: nyelvi kontaktus, identitás és kreativitás. In: *Általános Nyelvészeti Tanulmányok*. Akadémiai Kiadó.
- Maynor, N. (1994). The language of electronic mail: Written speech? In G. Little, & M. Montgomery (Eds.), *Centennial usage studies. American Dialect Society*, 78, 48–54.
- Molnár D. István 2021. Kárpátalja lakosságának területi eloszlása az újonnan kialakított közigazgatási rendszer tükrében. In: Molnár D. Erzsébet – Molnár Ferenc szerk.: *Társadalomtudományi Tanulmányok*. II. RFKMF. Ungvár.
- Molnár József–Molnár D István 2005. *Kárpátalja népessége és lakossága a népszámlálási és népmozgalmi adatok tükrében*. PoliPrint. Beregszász.
- Murray, D. E. (1990). CmC. *English Today*, 23, 42–46.
- Pachné Heltai Borbála 2017. *"Nyelvcsere és szezonális migráció egy többnyelvű magyarországi közösségben: Nyelvi gyakorlatok, ideológiák és kommodifikáció társadalmi folyamatok nexusában"*. PhD Értekezés. Kézirat. ELTE BTK Nyelvtudományi Doktori iskola.
- Pásztor Kicsi Mária 2012. Van-e vajdasági magyar nyelvhasználat a Facebookon? *Hungarológiai Közlemények* 2012/1. Bölcsészettudományi Kar, Újvidék
- Pavlenko, Aneta 2011. Language rights versus speakers' rights: on the applicability of Western language rights approaches in Eastern European contexts. *Language Policy* 10: 37–58.
- Sándor Klára 2014. *Határtalan nyelv*. Bicske: SZAK Kiadó.
- Scollon, Ron–Scollon, Suzie Wong: *Discourses in Place. Language in the Material World*, Routledge, London, 2003.
- Stepanenko, Viktor 2003. Identities and Language Politics in Ukraine: The Challenges of Nation-State Building. In: Farimah Daftary–François Grin eds. *Nation-Building Ethnicity and Language Politics in transition countries*. Budapest:

- Local Government and Public Service Reform Initiative–Open Society Institute. 109–135.
- Shemshuchenko, Yurii – Horbatenko, Volodymyr (Шемшученко Юрій – Горбатенко Володимир) 2008. Законодавство про мови в Україні: хронологічний моніторинг, класифікація, понятійна основа. In: Oleksandr Maiboroda et al. eds. Мовна ситуація в Україні: між конфліктом і консенсусом. Київ: Інститут політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України, 157–173.
- Shohamy, Elana 2006. *Language policy: Hidden agendas and new approaches*. London: Routledge.
- Shohamy, Elana–Gorter, Durk 2009. Introduction. In. Elana Shohamy–Durk Gorter eds. *Linguistic Landscape: Expanding the Scenery*. New York: Routledge.
- Spolsky, Bernard 2004. *Language Policy*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Szabó Tamás Péter 2013. DIGILEKTUS. Hatásvadász nyelvészet. *Nyelv és tudomány*. <http://www.nyest.hu/hirek/hatasvadasz-nyelveszet>
- Szoták Szilvia 2013. Nyelvi tájkép az Őrviéken. In: Fedinec Csilla, Illyés Zoltán, Simon Attila és Vizi Balázs szerk.: *A közép-európaiság dicsérete és kritikája*. Budapest: Kalligram Kiadó.
- Szűts Zoltán 2012. A web 2.0 kommunikációelméleti kérdései. *Új jel-kép: kommunikáció, közvélemény, média*. 1. évf. 1–4. sz.
- Tóth-Orosz Enikő 2016. Nyelvek a virtuális térben: Kárpátaljai magyarok települések hivatalos honlapjainak nyelvhasználata. In: *Értékek és kihívások. I. kötet: Nyelvtudomány*. Autdor-Shark, Ungvár, pp. 230-238.
- Veszelszki Ágnes 2010. Digilektus a lektusok rendszerében. In: Illés-Molnár Márta – Kaló Zsuzsa–Klein Laura–Parapatics Andrea szerk.: *Félúton 5*. Az ELTE BTK Nyelvtudományi Doktori Iskolájának konferenciája. Budapest. ELTE BTK Nyelvtudományi Doktori Iskola.
- Veszelszki Ágnes 2011. *Az infokommunikációs technológia hatása a nyelvre: A doktori disszertáció tézisei*. [<http://doktori.btk.elte.hu/lingv/veszelszkiagnes/tezis.pdf> – 2022.04.26.]
- Veszelszki Ágnes 2013. Énreprezentáció. In Balázs Géza szerk.: *Facebook-nyelvészet. E-Nyelv Magazin*, 5. évf. 3. sz. [<http://e-nyelvmagazin.hu/2013/09/10/enreprezentacio/2022>. 07. 29.]

Wacha Imre 1999. A magyar nyelv rétegződése. „Perújrafelvétel” a magyar szakirodalom alapján. In. Wacha Imre. *A szöveg és hangzása*. Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár, 5 72.

Kárpátalja várostervezési és építészeti igazgatósága, 2019: Управління містобудування та архітектури. ДОВІДКА Щодо стану об’єднання територіальних громад у Закарпатській області та роботи міжвідомчої робочої групи щодо адміністративно-територіального устрою базового та районного рівнів Закарпатської області щодо Перспективного плану формування об’єднаних територіальних громад Закарпатської області. Закарпатська обласна державна адміністрація. [<https://zakarpatoiblarch.gov.ua/obyednani-terytorialni-gromady>. 2023.01.16].

Ukrajna Miniszteri Kabinete, 2020: КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ. Про затвердження перспективного плану формування територій громад Закарпатської області. РОЗПОРЯДЖЕННЯ № 572-р. від 13 травня 2020 р. Київ. [<https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-perspektivnogo-planu-formuvannya-teritorij-gromad-zakarpatskoyi-oblasti-572130520>].

Internetes források:

<https://karpataljalap.net/2014/01/02/kirchmeyrt-meg-megtartjak> (2022.03.12)

<https://www.slideshare.net/wearesocial/digital-in-2018-global-overview>

86860338?ref=<https://wearesocial.com/blog/2018/01/global-digital-report-2018>

REZUME

У своїй роботі я досліджувала офіційні Facebook-сторінки органів місцевого самоврядування трьох закарпатських етнічних меншин і враховувала різні аспекти в їх аналізі. Перш за все, чи містять сторінки хоча б одну з досліджених мною мов, а також які мови з'являються ще крім досліджуваних мов і в якому співвідношенні вони знаходяться одна до одної. Я також помітила, що більшість сторінок не лише публікують дописи, але й діляться дописами з інших сторінок і профілів, тому я розглядала дописи, опубліковані на сайті, і дописи, якими поділилися з інших сторінок, окремо. Окрім дописів, я також взяла до уваги мови коментарів, оскільки користувачі сторінки і коментатори залишатимуть свої коментарі мовою, яка їм найкраще підходить.

На початку дослідження ще не було зрозуміло, чи кожен мікрорегіон з угорською більшістю має офіційну сторінку у Facebook, але під час роботи вдалося знайти сторінки всіх мікрорегіонів з угорською більшістю. У Берегівському районі мікрорегіонами з угорською більшістю або угорськомовним населенням є села Батьово, Великі Береги, Велика Бийгань, Косонь та Пийтерфолво, а в Ужгородському районі Чоп, Сюрте, Холмок та Велика Добронь, які мають офіційні Facebook - сторінки.

Однак дописи, опубліковані на веб-сайті Чопської ОТГ, не можуть бути проаналізовані в дослідженні, оскільки вони не містять жодних дописів чи коментарів угорською мовою. У районі Мукачева немає мікрорегіону з угорською більшістю, тому в дослідженні було проведено пошук і аналіз лише одного профілю, пов'язаного з населенням з угорською більшістю в районі Мукачева. Мова, якою публікується інформація, відрізняється в регіонах але на жодному сайті немає двомовних версій усіх дописів, хоча текст, який відображається двома мовами, має пріоритет з точки зору передачі інформації, оскільки він охоплює більше людей, ніж той, коли ту саму інформацію публікували лише українською чи лише угорською (Черничко та ін. 2021: 101).

Сторінки з угорськомовним населенням мали різну кількість дописів у досліджуваний період: є сайти соціальних мереж, де нові дописи з'являлися щодня, але є й сайти, де нове оголошення чи поширення публікувалися лише кожні два-три місяці. За кількістю підписників, лайків і коментарів ми можемо

зробити висновок про кількість відвідувачів сторінки, і це також показує дуже різноманітну картину.

Мовний вигляд публікацій на угорськомовних сторінках відрізняється, але майже половина досліджуваних сторінок (18 сторінок) у більшості випадків містить інформацію угорською мовою. Здебільшого це стосується населених пунктів, де частка носіїв угорської мови перевищує 70%. Однак сторінки деяких сіл є винятком із цього висновку (Косонь, Пийтерфолво, Вилок, Матійово, Сюрте), оскільки кількість записів українською мовою на цих сторінках є невисокою, незважаючи на те, що кількість корінних угорців сягає 70 % або навіть наближається до 90%. Визначною є частка записів, опублікованих угорською мовою на сторінках населених пунктів районів Берегова і Велика Добронь ,

Оскільки сторінки, опублікували більшість записів угорською мовою, тоді як частку записів українською мовою можна вважати високою для районів Батьово, Вилок, Сюрте та Холмок. Подібним чином це співвідношення склалося і для мовного вигляду спільних дописів, однак сторінки населених пунктів регіону Берегова також виділяються у поширенні двомовних дописів.

На більшості досліджуваних сторінках дописи мають інформаційний характер, лише на кількох сторінках буває, що публікується кілька дописів, які не стосуються суспільних справ населення, а пов'язані з якимось святом чи подією.

Кількість коментарів невисока на жодній сторінці, є також сторінки (Бадалово, Галабор, Берегуйфалу, Астей, Мала Бийгань, Перехрестя, Чомонин), на яких немає жодного коментаря. У більшості випадків мовний вигляд коментарів адаптований до мови публікацій на даній сторінці. Лише українські або переважно українські коментарі з'являються в населених пунктах (Холмок, Демечі, Холмець, Жнятино), де частка носіїв угорської мови не сягає навіть 50%, тобто цільовою аудиторією є переважно українці чи росіяни. Переважна більшість коментарів угорською мовою надійшла на сторінки населених пунктів з угорською мовою, при цьому коментарі угорською є майже на кожній сторінці. З цього випливає, що коментарів угорською мовою на україномовних соціопорталах одиниці, і навпаки. Це явище характерне і для «обміну повідомленнями» коментаторів у розділі коментарів, оскільки на коментар українською мовою на окремих сторінках відповідь надходила угорською, а траплялося й навпаки.

Сторінок місцевого самоврядування населених пунктів німецької та румуномовної меншин немає в онлайн-просторі Facebook, а на сторінках даного регіону не можна знайти жодної з мов. Тим не менш, я намагалася знайти сайти, пов'язані з освітою чи культурою. Хоча я шукала кілька таких сторінок німецькою та румунською мовами, було проаналізовано лише п'ять сторінок німецькою та шість румунською мовами, оскільки не всі відвідані сторінки містили інформацію згаданою мовою.

Сторінки, що містять німецьку мову, можна пов'язати з двома населеними пунктами в районі Мукачева, Шенборн і Паланок, а також проаналізовано сторінку Німецької організації на Закарпатті. Публікації трьох сторінок, пов'язаних із Паланком, пов'язані з тією самою культурною діяльністю, а публікації німецькою мовою також поширювалися з однієї зі сторінок (Chor «Singende Herzen» / Tanzgruppe «Palanok»). Були сторінки, де німецьку мову можна побачити лише на ілюстрації, прикріпленій до допису, а також сторінки, де здебільшого з'являлися дописи німецькою та німецько-українською мовами.

Сторінки, що містять румунську мову, можна пов'язати з регіонами Солотвино та Великобичківська. Три поселення мікрорегіону Солотвино (Солотвино, Нижня Апша, Топчино) та одне поселення (Плаюць) мікрорегіону Великобичківська мають сторінки у Facebook. Дві з шести німецькомовних сторінок мають високу частку використання румунської мови, що також можна побачити в мові опублікованих і поширених дописів, тоді як українська мова домінує на інших сторінках, пов'язаних з німецьким населенням.

Загалом можна зробити висновок, що не всі муніципалітети Берегівського, Ужгородського та Мукачівського районів на Закарпатті з угорською більшістю або частиною угорськомовного населення присутні у віртуальному просторі, але можна знайти сторінки регіонів з угорською більшістю, які інформують населення подібним чином. Однак цього не можна сказати про німецькомовні та румуномовні населені пункти, оскільки сайти місцевих органів влади не використовують ані румунську, ані німецьку мову, коли публікують публічну інформацію. Незважаючи на це, використання німецької та румунської мов у спільнотах Закарпаття все ще можна зустріти.

Як зовнішні вивіски, так і оголошення в онлайн-просторі відіграють важливу роль, тому що це допомагає жителям отримати доступ до інформації, та легше тлумачення написів рідною мовою (у нашому випадку угорською). Усе це

сприяє збереженню існування меншини, адже якщо носії бачать мову ще й візуально, то вживають її значно сміливіше та впевненіше, вона також відіграє важливу роль у культурні та традиціях.

Ім'я користувача:
Аніко Чурман

Дата перевірки:
18.05.2023 23:15:22 CEST

Дата звіту:
25.05.2023 00:55:05 CEST

ID перевірки:
1015143623

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

ID користувача:
100011754

Назва документа: **Lelkes Laura_Magiszteri dolgozat_2023**

Кількість сторінок: 134 Кількість слів: 28013 Кількість символів: 213825 Розмір файлу: 8.97 MB ID файлу: 1014824542

8.39% Схожість

Найбільша схожість: 2.47% з Інтернет-джерелом (http://real.mtak.hu/93347/1/HAI2019_VEGLEGES.pdf)

8.23% Джерела з Інтернету

811

Сторінка 136

3.39% Джерела з Бібліотеки

83

Сторінка 144

11.2% Цитат

Цитати

103

Сторінка 145

Не знайдено жодних посилань

0% Вилучень

Деякі джерела вилучено автоматично (фільтри вилучення: кількість знайдених слів є меншою за 8 слів та 0%)

0% Вилучення з Інтернету

11

Сторінка 146

Немає вилучених бібліотечних джерел

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи

6